



NGUYỄN THỊ LY KHA – TRỊNH CAM LY (đồng Chủ biên)  
NGUYỄN THỊ THU HUYỀN – PHẠM KIM BÍCH LOAN  
PHẠM THỊ KIM OANH – BÙI THANH TRUYỀN

# TIẾNG VIỆT



TẬP HAI



NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ LY KHA – TRỊNH CAM LY (đồng Chủ biên)

NGUYỄN THỊ THU HUYỀN – PHẠM KIM BÍCH LOAN

PHẠM THỊ KIM OANH – BÙI THANH TRUYỀN

# Tiếng Việt



**TẬP HAI**

*Chân trời sáng tạo*



**NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM**





## KÍ HIỆU DÙNG TRONG SÁCH



Đọc



Giải nghĩa từ



Câu hỏi, bài tập



Viết

(3), (4) Bài tập tự chọn



Luyện từ và câu

M:

Mẫu



Nói và nghe



Viết sáng tạo

Việc viết hoa trong sách **Tiếng Việt 3** được thực hiện theo quy định tại Nghị định số 30/2020/NĐ-CP về công tác văn thư do Chính phủ ban hành ngày 05 tháng 3 năm 2020.

---

*Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa  
để dành tặng các em học sinh lớp sau.*

---



# MỤC LỤC

Trang

| BỐN MÙA MỞ HỘI |                                            |                                                                                                 |
|----------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tuần 19        | <b>Bài 1: Chiếc áo của hoa đào</b>         | <b>10</b>                                                                                       |
|                | Đọc                                        | Chiếc áo của hoa đào                                                                            |
|                | Viết                                       | Ôn chữ hoa <i>V, H</i>                                                                          |
|                | Luyện từ và câu                            | Mở rộng vốn từ <i>Lễ hội</i>                                                                    |
|                | <b>Bài 2: Đua ghe ngo</b>                  | <b>14</b>                                                                                       |
|                | Đọc                                        | Đua ghe ngo                                                                                     |
|                | Nói và nghe                                | Nói về một nhân vật em thích dựa vào gợi ý                                                      |
|                | Viết sáng tạo                              | Viết đoạn văn thuật lại một ngày hội đã chứng kiến                                              |
| Tuần 20        | <b>Bài 3: Rộn ràng hội xuân</b>            | <b>17</b>                                                                                       |
|                | Đọc                                        | Rộn ràng hội xuân                                                                               |
|                | Viết                                       | Nghe – viết <i>Lễ hội hoa nước Ý</i><br>Phân biệt <i>s/ x; ch/ tr</i> , dấu <i>hỏi/ dấu ngã</i> |
|                | Luyện từ và câu                            | Câu khiến<br>Dấu chấm than                                                                      |
|                | <b>Bài 4: Độc đáo lễ hội đèn Trung thu</b> | <b>20</b>                                                                                       |
|                | Đọc                                        | Độc đáo lễ hội đèn Trung thu                                                                    |
|                | Nói và nghe                                | Nghe – kể <i>Ông già mùa đông và cô bé tuyết</i>                                                |
|                | Viết sáng tạo                              | Luyện tập viết đoạn văn thuật lại một ngày hội đã chứng kiến                                    |
| NGHỆ SĨ TÍ HON |                                            |                                                                                                 |
| Tuần 21        | <b>Bài 1: Từ bản nhạc bị đánh rơi</b>      | <b>24</b>                                                                                       |
|                | Đọc                                        | Từ bản nhạc bị đánh rơi                                                                         |
|                | Viết                                       | Ôn chữ hoa <i>O, Ô, O, Q</i>                                                                    |
|                | Luyện từ và câu                            | Mở rộng vốn từ <i>Nghệ thuật</i>                                                                |

|                          |                                         |                                                                                                      |           |
|--------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                          | <b>Bài 2: Quảng cáo</b>                 |                                                                                                      | <b>28</b> |
|                          | Đọc                                     | Quảng cáo                                                                                            | 28        |
|                          | Nói và nghe                             | Nói về một nhân vật trong truyện tranh hoặc phim hoạt hình                                           | 30        |
|                          | Viết sáng tạo                           | Viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc với một nghệ sĩ hoặc một nhân vật trong phim hoạt hình           | 30        |
| Tuần 22                  | <b>Bài 3: Nghệ nhân Bát Tràng</b>       |                                                                                                      | <b>32</b> |
|                          | Đọc                                     | Nghệ nhân Bát Tràng                                                                                  | 32        |
|                          | Viết                                    | Nghe – viết <i>Sắc màu</i><br>Phân biệt <i>iêu/ yêu; l/ n, ưc/ ưt</i>                                | 34        |
|                          | Luyện từ và câu                         | Luyện tập câu khiến                                                                                  | 35        |
|                          | <b>Bài 4: Tiếng đàn</b>                 |                                                                                                      | <b>36</b> |
|                          | Đọc                                     | Tiếng đàn                                                                                            | 36        |
|                          | Nói và nghe                             | Nghe – kể <i>Thi nhạc</i>                                                                            | 38        |
|                          | Viết sáng tạo                           | Luyện tập viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc với một nghệ sĩ hoặc một nhân vật trong phim hoạt hình | 39        |
| <b>NIỀM VUI THỂ THAO</b> |                                         |                                                                                                      |           |
| Tuần 23                  | <b>Bài 1: Cuộc chạy đua trong rừng</b>  |                                                                                                      | <b>40</b> |
|                          | Đọc                                     | Cuộc chạy đua trong rừng                                                                             | 40        |
|                          | Viết                                    | Ôn chữ hoa <i>U, u</i>                                                                               | 42        |
|                          | Luyện từ và câu                         | Mở rộng vốn từ <i>Thể thao</i>                                                                       | 43        |
|                          | <b>Bài 2: Cô gái nhỏ hoá "kình ngư"</b> |                                                                                                      | <b>44</b> |
| Tuần 24                  | Đọc                                     | Cô gái nhỏ hoá "kình ngư"                                                                            | 44        |
|                          | Nói và nghe                             | Nói về một đồ vật dựa vào gợi ý                                                                      | 45        |
|                          | Viết sáng tạo                           | Viết đoạn văn thuật lại một trận thi đấu hoặc một buổi luyện tập thể thao                            | 46        |
|                          | <b>Bài 3: Chơi bóng với bố</b>          |                                                                                                      | <b>47</b> |
| Tuần 24                  | Đọc                                     | Chơi bóng với bố                                                                                     | 47        |
|                          | Viết                                    | Nghe – viết <i>Cùng vui chơi</i><br>Phân biệt <i>d/ gi; iu/ ưu, ân/ âng</i>                          | 49        |
|                          | Luyện từ và câu                         | Câu cảm<br>Dấu chấm than                                                                             | 50        |



|                           |                                                                                                          |           |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|                           | <b>Bài 4: Ngọn lửa Ô-lim-pích</b>                                                                        | <b>51</b> |
|                           | Đọc Ngọn lửa Ô-lim-pích                                                                                  | 51        |
|                           | Nói và nghe Đọc – kể <i>Cuộc chạy đua trong rừng</i>                                                     | 53        |
|                           | Viết sáng tạo Luyện tập viết đoạn văn thuật lại một trận thi đấu hoặc một buổi luyện tập thể thao        | 53        |
| <b>THIÊN NHIÊN KÌ THÚ</b> |                                                                                                          |           |
| <b>Tuần 25</b>            | <b>Bài 1: Giọt sương</b>                                                                                 | <b>54</b> |
|                           | Đọc Giọt sương                                                                                           | 54        |
|                           | Viết Ôn chữ hoa Y, ð                                                                                     | 56        |
|                           | Luyện từ và câu Mở rộng vốn từ <i>Thiên nhiên</i>                                                        | 56        |
|                           | <b>Bài 2: Những đám mây ngũ sắc</b>                                                                      | <b>58</b> |
|                           | Đọc Những đám mây ngũ sắc                                                                                | 58        |
|                           | Nói và nghe Tưởng tượng và diễn tả lại dáng vẻ hoặc hành động, lời nói của một nhân vật trong câu chuyện | 60        |
|                           | Viết sáng tạo Tả một đồ vật thường dùng khi đi học hoặc khi đi tham quan, du lịch                        | 60        |
| <b>Tuần 26</b>            | <b>Bài 3: Chuyện hoa, chuyện quả</b>                                                                     | <b>62</b> |
|                           | Đọc Chuyện hoa, chuyện quả                                                                               | 62        |
|                           | Viết Nghe – viết <i>Rừng cọ quê tôi</i><br>Phân biệt d/ gi; s/ x, im/ iêm                                | 64        |
|                           | Luyện từ và câu Dấu ngoặc kép                                                                            | 64        |
|                           | <b>Bài 4: Mùa xuân đã về</b>                                                                             | <b>66</b> |
|                           | Đọc Mùa xuân đã về                                                                                       | 66        |
|                           | Nói và nghe Nghe – kể <i>Bồ nông có hiếu</i>                                                             | 68        |
|                           | Viết sáng tạo Luyện tập tả một đồ vật thường dùng khi đi học hoặc khi đi tham quan, du lịch              | 69        |
| <b>Tuần 27</b>            | <b>ÔN TẬP GIỮA HỌC KÌ II</b>                                                                             | <b>70</b> |

| QUÊ HƯƠNG TƯƠI ĐẸP |                               |                                                                                                 |           |
|--------------------|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Tuần 28            | <b>Bài 1: Nắng phương Nam</b> |                                                                                                 | <b>78</b> |
|                    | Đọc                           | Nắng phương Nam                                                                                 | 78        |
|                    | Viết                          | Ôn chữ hoa A, Ă, Æ (kiểu 2)                                                                     | 80        |
|                    | Luyện từ và câu               | Mở rộng vốn từ <i>Quê hương</i>                                                                 | 81        |
|                    | <b>Bài 2: Trái tim xanh</b>   |                                                                                                 | <b>82</b> |
|                    | Đọc                           | Trái tim xanh                                                                                   | 82        |
|                    | Nói và nghe                   | Nói chuyện qua điện thoại với cách mở đầu và kết thúc phù hợp                                   | 83        |
|                    | Viết sáng tạo                 | Viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp ở quê hương hoặc nơi em ở                | 84        |
| Tuần 29            | <b>Bài 3: Vàm Cỏ Đông</b>     |                                                                                                 | <b>85</b> |
|                    | Đọc                           | Vàm Cỏ Đông                                                                                     | 85        |
|                    | Viết                          | Nhớ – viết <i>Vàm Cỏ Đông</i><br>Luyện tập viết hoa địa danh Việt Nam<br>Phân biệt s/x, ong/ông | 86        |
|                    | Luyện từ và câu               | Đoạn văn<br>Dấu hai chấm                                                                        | 87        |
|                    | <b>Bài 4: Cảnh làng Dạ</b>    |                                                                                                 | <b>89</b> |
|                    | Đọc                           | Cảnh làng Dạ                                                                                    | 89        |
|                    | Nói và nghe                   | Đọc – kể <i>Nắng phương Nam</i>                                                                 | 91        |
|                    | Viết sáng tạo                 | Luyện tập viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp ở quê hương hoặc nơi em ở      | 91        |
| ĐẤT NƯỚC MẾN YÊU   |                               |                                                                                                 |           |
| Tuần 30            | <b>Bài 1: Hai Bà Trưng</b>    |                                                                                                 | <b>92</b> |
|                    | Đọc                           | Hai Bà Trưng                                                                                    | 92        |
|                    | Viết                          | Ôn chữ hoa H, H (kiểu 2)                                                                        | 94        |
|                    | Luyện từ và câu               | Mở rộng vốn từ <i>Đất nước</i>                                                                  | 94        |



|                          |                                       |                                                                                                 |            |
|--------------------------|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Tuần 30                  | <b>Bài 2: Một điểm đến thú vị</b>     |                                                                                                 | <b>96</b>  |
|                          | Đọc                                   | Một điểm đến thú vị                                                                             | 96         |
|                          | Nói và nghe                           | Nói chuyện qua điện thoại để hỏi thăm sức khỏe và chia sẻ một điều thú vị                       | 97         |
|                          | Viết sáng tạo                         | Viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp của đất nước Việt Nam                    | 98         |
| Tuần 31                  | <b>Bài 3: Non xanh nước biếc</b>      |                                                                                                 | <b>99</b>  |
|                          | Đọc                                   | Non xanh nước biếc                                                                              | 99         |
|                          | Viết                                  | Nghe – viết <i>Hai Bà Trưng</i><br>Luyện tập viết hoa địa danh Việt Nam<br>Phân biệt l/ n, g/ r | 100        |
|                          | Luyện từ và câu                       | Luyện tập về từ chỉ đặc điểm                                                                    | 101        |
|                          | <b>Bài 4: Mênh mông mùa nước nổi</b>  |                                                                                                 | <b>102</b> |
|                          | Đọc                                   | Mênh mông mùa nước nổi                                                                          | 102        |
|                          | Nói và nghe                           | Nghe – kể <i>Sự tích hoa mào gà</i>                                                             | 104        |
|                          | Viết sáng tạo                         | Luyện tập viết đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp của đất nước Việt Nam          | 105        |
| <b>MỘT MÁI NHÀ CHUNG</b> |                                       |                                                                                                 |            |
| Tuần 32                  | <b>Bài 1: Cậu bé và mẫu san hô</b>    |                                                                                                 | <b>106</b> |
|                          | Đọc                                   | Cậu bé và mẫu san hô                                                                            | 106        |
|                          | Viết                                  | Ôn chữ hoa Q, V (kiểu 2)                                                                        | 108        |
|                          | Luyện từ và câu                       | Mở rộng vốn từ <i>Môi trường</i>                                                                | 108        |
|                          | <b>Bài 2: Hương vị Tết bốn phương</b> |                                                                                                 | <b>109</b> |
|                          | Đọc                                   | Hương vị Tết bốn phương                                                                         | 109        |
|                          | Nói và nghe                           | Luyện tập nói về một nhân vật trong truyện tranh hoặc phim hoạt hình                            | 110        |
|                          | Viết sáng tạo                         | Luyện tập viết đoạn văn nêu lí do thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện          | 111        |

|                                   |                                  |                                                                                                         |     |
|-----------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Tuần 33                           | Bài 3: Một mái nhà chung         |                                                                                                         | 112 |
|                                   | Đọc                              | Một mái nhà chung                                                                                       | 112 |
|                                   | Viết                             | Nhớ – viết Một mái nhà chung<br>Phân biệt d/ gi; l/ n, ươn/ ương                                        | 114 |
|                                   | Luyện từ và câu                  | Luyện tập từ có nghĩa trái ngược nhau                                                                   | 115 |
|                                   | Bài 4: Đi tàu trên sông Von-ga   |                                                                                                         | 116 |
|                                   | Đọc                              | Đi tàu trên sông Von-ga                                                                                 | 116 |
|                                   | Nói và nghe                      | Xem – kể Bông lúa                                                                                       | 118 |
| Tuần 34                           | Viết sáng tạo                    | Viết đoạn văn thuật lại một việc làm góp phần bảo vệ môi trường                                         | 119 |
|                                   | Bài 5: Cóc kiện Trời             |                                                                                                         | 120 |
|                                   | Đọc                              | Cóc kiện Trời                                                                                           | 120 |
|                                   | Viết                             | Nghe – viết Vời vơi Ba Vì<br>Phân biệt ênh/ uênh; l/ n, dấu hỏi/ dấu ngã                                | 122 |
|                                   | Luyện từ và câu                  | Luyện tập: từ chỉ sự vật; từ chỉ hoạt động; từ chỉ đặc điểm, tính chất<br>Luyện tập: câu hỏi, câu khiến | 123 |
|                                   | Bài 6: Bỏ câu hiểu khách         |                                                                                                         | 124 |
|                                   | Đọc                              | Bỏ câu hiểu khách                                                                                       | 124 |
| Tuần 35                           | Nói và nghe                      | Đọc – kể Cóc kiện Trời                                                                                  | 126 |
|                                   | Viết sáng tạo                    | Luyện tập viết đoạn văn nêu lí do thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện                  | 126 |
|                                   | ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ II            |                                                                                                         | 127 |
|                                   | Một số thuật ngữ dùng trong sách |                                                                                                         | 134 |
| Bảng tra cứu tên riêng nước ngoài |                                  |                                                                                                         | 135 |



# BỐN MÙA MỞ HỘI

Tuần

19

Bài  
1

## Chiếc áo của hoa đào

### Khởi động

Nói với bạn về sự thay đổi của thiên nhiên nơi em ở vào dịp Tết theo gợi ý:

Bầu trời

Cây cối

?

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Chiếc áo của hoa đào

1. Trong vườn hoa, loài hoa nào cũng cho là mình đẹp nhất. Chỉ riêng một cái cây đứng ở trong góc vườn là im lặng. Cái cây có nhiều cành nhỏ màu nâu và thưa thớt lá xanh. Những bông hoa nhìn nó và nói:

– Cây gì mà thân cành khẳng khiu thế kia, chẳng có hoa gì cả!

Từ đó, không ai nhắc đến cái cây trong góc vườn nữa.

2. Sáng ba mươi Tết, cô chủ chạy lại phía góc vườn và reo lên:

– Ôi, cây đào đẹp quá!

Các loài hoa bất chợt nhận ra cái cây khẳng khiu mọi khi giờ đã khoác một chiếc áo đẹp tuyệt vời. Hàng nghìn bông hoa thắm hồng xinh xinh đang đùa trong nắng xuân ấm áp.



3. Một cây hoa cất tiếng hỏi hoa đào:

– Bạn đã làm cách nào để có được những bông hoa đẹp đến như vậy?

Hoa đào dịu dàng trả lời:

– Đó là nhờ đất mẹ nuôi nấng, nhờ mưa nắng bốn mùa, nhờ bàn tay chăm sóc sớm hôm của cô chủ đấy!

4. Các loài hoa đã hiểu ra. Cảm thấy xấu hổ vì thái độ của mình trước kia, chúng khẽ nói:

– Hoa đào ơi, chúng tớ muốn cùng bạn góp sắc hương trong ngày Tết có được không?

– Được chứ! Nào các bạn, chúng ta hãy cùng nhau đón mừng năm mới nhé!

Cả vườn hoa bừng hương sắc rực rỡ và ngào ngạt để đón mừng mùa xuân về.

Theo Truyện kể giáo dục đạo đức tập 1, NXB Giáo dục, 2008

- **Thưa thốt:** rất thưa, chỗ có chỗ không.
- **Khăng khiu:** gầy đến mức như khô cằn.

?

1. Ban đầu, vì sao các loài hoa trong vườn không chú ý đến cây hoa đào?
2. Mùa xuân đến, cây hoa đào thay đổi như thế nào?
3. Theo cây hoa đào, nhờ đâu mà nó có được những bông hoa đẹp?
4. Vì sao các loài hoa cảm thấy xấu hổ sau khi nghe hoa đào trả lời?

Vì hoa đào được đất mẹ và mưa nắng ấp ủ, nuôi dưỡng.

Vì cây hoa đào khoác một chiếc áo đẹp tuyệt vời.

Vì trước đây, chúng đã tỏ vẻ coi thường cây hoa đào.

5. Cây hoa đào có gì đáng khen?



## 2. Đọc một truyện về lễ hội:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em thấy thú vị.



b. Chia sẻ với bạn suy nghĩ, cảm xúc của em sau khi đọc truyện.



### Ôn chữ hoa **V, X**

• Viết từ:

Hùng Vương

• Viết câu:

Tri Tôn có hội đua bò  
Vàm Nao có hội đua đò sang sông.

Ca dao



### 1. Tìm 2 – 3 từ ngữ:

a. Gọi tên lễ hội

M: lễ hội Đền Hùng

b. Gọi tên hoạt động trong lễ hội

M: gói bánh chưng

c. Chỉ không khí của lễ hội

M: náo nhiệt

d. Chỉ cảm xúc của người tham gia lễ hội

M: hào hứng

2. Đặt 1 – 2 câu về hoạt động trong lễ hội em đã chứng kiến hoặc tham gia.

M: Chúng em tham gia gói bánh chưng.

3. Sắp xếp các câu sau thành đoạn văn:

- Mở đầu Ngày hội Bánh chưng xanh là chương trình văn nghệ đặc sắc.
- Các khối lớp toả về từng khu vực đã quy định để thực hành gói bánh.
- Các bạn thích thú khi tự tay sắp lá, đong gạo, đỗ, xếp thịt vào khuôn và gói lại.
- Sau tiết mục trống hội, chúng em được hướng dẫn cách gói bánh chưng.
- Nhìn những cặp bánh được buộc lạt vuông vức, chúng em như thấy mùa xuân đã đến thật gần.



### Vận dụng

Trao đổi với bạn những điều nên làm và không nên làm khi được tham gia một lễ hội tại trường hoặc nơi em ở.







## Đua ghe ngo

### Khởi động

Trao đổi với bạn những điều em thấy trong bức tranh của bài đọc.



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Đua ghe ngo

Vào rằm tháng Mười âm lịch, người Khmer ở Nam Bộ tổ chức đua ghe ngo.

Gần trưa, bờ sông đông nghịt người. Mọi cặp mắt đều hướng về các đội đua. Mỗi đội có khoảng năm mươi thanh niên ngồi trên chiếc ghe ngo trang trí hoa văn sặc sỡ. Tiếng trống, tiếng phèng la,... rộn rã.

Một hồi còi vang lên báo hiệu lệnh xuất phát. Theo nhịp lệnh của người chỉ huy, các thành viên đội đua đồng loạt mạnh mẽ vung mái chèo đưa ghe tiến về đích. Tiếng cổ vũ, tiếng reo hò càng náo nhiệt mỗi khi có đội bứt phá về đích.

Hội đua ghe kết thúc trong cảnh trao giải và lễ bế mạc tương bừng. Đội trưởng các đội xiết chặt tay nhau, hẹn gặp lại ở cuộc đua năm sau.

Lê Hải



- **Ghe ngo:** thuyền đua truyền thống của người Khmer.
- **Rằm:** ngày thứ mười lăm trong tháng âm lịch.
- **Âm lịch:** lịch tính thời gian theo sự chuyển động của Mặt Trăng xung quanh Trái Đất.
- **Khmer** (Khơ-me): một dân tộc trong 54 dân tộc của Việt Nam.
- **Phèng la:** nhạc cụ bằng đồng thau, hình đĩa tròn, tiếng vang và chói.
- **Bứt phá:** vượt hẳn lên, cách xa so với mức thông thường.

?

1. Hội đua ghe ngo diễn ra vào thời gian nào?
2. Tìm các chi tiết cho thấy sự náo nhiệt của hội đua ghe ngo.
3. Từ ngữ nào nói lên tinh thần đoàn kết và quyết tâm của các đội đua?
4. Em có suy nghĩ gì về cảnh kết thúc hội đua?

## 2. Nói 1 – 2 câu về lễ hội em biết.



### 1. Đọc lời hai bạn trong tranh và cho biết:

- a. Hai bạn nói về nhân vật nào?
- b. Nhân vật đó có đặc điểm gì nổi bật?
- c. Tính cách của nhân vật đó thế nào?

Tớ rất thích nhân vật hoa đào. Hoa có màu sắc đẹp, tính cách lại khiêm nhường.

Hoa đào thật xứng đáng là nàng tiên của mùa xuân.



## 2. Nói về một nhân vật trong câu chuyện em thích dựa vào gợi ý:

Tên

Đặc điểm nổi bật

Tính cách

?





## 1. Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.

Đúng tám giờ, cô Hiệu trưởng đọc diễn văn khai mạc và thể lệ hội thi *Cuốn sách em yêu*. Sau đó, các bạn nhanh chóng toả về các khu vực dự thi. Có nhóm thi viết cảm nghĩ về cuốn sách đã đọc, có nhóm thi vẽ trang trí bìa sách,... Trên sân khấu, các anh chị lớp Bốn, lớp Năm tham gia diễn kịch, đóng hoạt cảnh dựa theo truyện đã đọc. Các sản phẩm dự thi được chấm và triển lãm xung quanh sân trường. Cuối buổi, đại diện Ban Giám khảo công bố kết quả, trao giải cho các cá nhân và tập thể dự thi.

Linh Nhi



- Đoạn văn viết về hội thi gì?
- Những hoạt động nào diễn ra trong hội thi?
- Câu đầu và câu cuối của đoạn văn có tác dụng gì?
- Những từ ngữ nào giúp em nắm được trình tự các sự việc?

## 2. Tìm ý cho đoạn văn thuật lại một ngày hội em đã chứng kiến dựa vào gợi ý:



## Vận dụng

### Chơi trò chơi Phòng tranh vui vẻ:

- Trưng bày tranh, ảnh về lễ hội.
- Cùng bạn hỏi – đáp về lễ hội em thích.



## Khởi động

Kể tên một số lễ hội được tổ chức ở trường em.

## Khám phá và luyện tập



### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Rộn ràng hội xuân

Trống hội vang rộn rã  
Giục em vào hội xuân.

Đây là gian Chợ Tết  
Bánh chưng và dưa hành  
Bạn treo câu đối đỏ  
Bạn thêm vài bức tranh.

Gian Hoa xuân rực rỡ  
Đào khoe nụ thắm hồng  
Mai vàng tươi như nắng  
Hoa cúc vừa trổ bông.

Góc dành cho Hội sách  
Giấy mới thơm giọng cười  
Bài thơ xuân em đọc  
Ngọt lành như ban mai.

Góc Trò chơi ngày Tết  
Kéo co và ném vòng  
Tiếng reo hò cổ vũ  
Gieo niềm vui rộn ràng.

Trường em vừa khai hội  
Đã ngập tràn yêu thương.

Thảo Nguyên





**Khai hội:** bắt đầu mở hội.

?

1. Trường bạn nhỏ tổ chức ngày hội nhân dịp gì?

2. Mỗi gian hàng có gì thú vị?



3. Em thích nhất gian hàng nào? Vì sao?

4. Vì sao bạn nhỏ cảm thấy không khí hội xuân ngập tràn yêu thương?

★ Học thuộc lòng ba khổ thơ em thích.

## 2. Đọc một bài đọc về lễ hội:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những thông tin chính.



b. Chia sẻ với bạn những thông tin em biết về lễ hội được nhắc đến trong bài.



### 1. Nghe – viết:

#### Lễ hội hoa nước Ý

Vào dịp tháng Sáu, từ Thủ đô Rô-ma đến các tỉnh thành của nước Ý từng bừng mở lễ hội hoa. Người dân rải những cánh hoa đủ màu lên các bức tranh vừa vẽ trên đường tạo nên những tác phẩm nghệ thuật đặc sắc. Rất nhiều du khách đến đây tham dự lễ hội độc đáo này.

Phạm Minh Châu



## 2. Chọn tiếng trong ngoặc phù hợp với mỗi

- a. (sắc, xắc): Các cô gái đeo chiếc  vải nho nhỏ, có tua bằng chỉ ngũ .
- b. (sinh, xinh): Cô mèo tam thể vừa  bốn chú mèo con rất .
- c. (say, xay): Ru bé ngủ , rồi bà đi  bột làm bánh.

### (3) Tìm 3 – 4 từ ngữ:

a. Có hai tiếng cùng bắt đầu bằng:

- Chữ **ch**      M: **ch**ăm **ch**ỉ
- Chữ **tr**      M: **tr**ồng **tr**ọt

b. Chứa tiếng có:

- **Thanh hỏi**      M: **kh**ỏe **kh**oắn
- **Thanh ngã**      M: **m**ạnh **m**ẽ



## 1. Tìm trong đoạn văn sau các câu nêu yêu cầu, đề nghị và cho biết cuối mỗi câu có dấu gì?

Chúng tôi đi xem múa rối nước. Má nhắc:

- Con hãy nắm chặt tay em! Đừng để em lạc đó!
- Dạ, con nhớ rồi.

Thế mà vừa thấy màn đá banh dưới nước, anh em tôi đã vỗ tay reo hò.

Trần Quốc Toàn

## 2. Chọn dấu câu phù hợp với mỗi

Cô Mùa Xuân xúc động nhìn theo bóng hoa mi  Nước mắt cô lặng lẽ lăn dài  Cô thì thầm:

- Hót đi  Hót nữa đi, hoa mi nhé  Từ nay, em sẽ là sứ giả của mùa xuân  Tiếng em là tiếng của mùa xuân.

Theo Trần Hoài Dương

## 3. Tìm các câu khiến có trong đoạn văn ở bài tập 2.

## 4. Đặt 1 – 2 câu khiến để đề nghị bạn tham gia một tiết mục văn nghệ trong ngày hội mùa xuân của trường.

## Vận dụng

Chia sẻ cảm xúc của em khi được tham gia một lễ hội ở trường.





## Bài 4

# Độc đáo lễ hội đèn Trung thu

### Khởi động

#### 1. Giải các câu đố sau:



Vừa bằng quả bí  
Mà thủng hai đầu  
Trong thắp đèn màu  
Đem treo trước cửa.

(Là cái gì?)



Cái gì năm cánh  
Có nến ở trong  
Đêm rằm tháng Tám  
Ngược trông chị Hằng?

(Là cái gì?)

#### 2. Thi kể tên các loại đèn Trung thu.



### Khám phá và luyện tập

#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Độc đáo lễ hội đèn Trung thu

Cứ mỗi độ thu về, vào lễ hội Trung thu, phố phường Tuyên Quang lại bừng lên lộng lẫy với đủ sắc màu và kiểu dáng độc đáo của những chiếc đèn khổng lồ.

Trước lễ hội khoảng một tuần, những chiếc xe gắn đèn màu đã mang đến không khí náo nức rộn rã cho các ngã đường của thành phố.



Người lớn vui vẻ đẩy xe đèn, trẻ em hớn hở ngồi trên xe thích thú ngắm nhìn phố phường ngày hội. Đèn ông sao rực rỡ, đèn rồng, đèn phượng bay bổng; đèn rùa và thỏ, đèn hình cô Tấm và quả thị gợi nhắc những câu chuyện cổ thân thương; đèn về các anh hùng dân tộc mang theo niềm tự hào sâu sắc.

Lễ hội đèn Trung thu còn là dịp để người dân Tuyên Quang sống lại với tuổi thơ đầy sắc màu. Mọi người luôn mong chờ đến lễ hội để đón xem những chiếc đèn khổng lồ được làm từ đôi bàn tay khéo léo, chan chứa tình yêu quê hương của các nghệ nhân.

Mai Hương

- ?
1. Mỗi độ thu về, phố phường Tuyên Quang thay đổi như thế nào?
  2. Từ ngữ nào thể hiện cảm xúc của người lớn, trẻ em với những chiếc đèn Trung thu?
  3. Các loại đèn có trong lễ hội Trung thu ở Tuyên Quang có gì đặc biệt?
  4. Vì sao người dân Tuyên Quang luôn mong chờ lễ hội Trung thu?
  5. Nói về một loại đèn Trung thu em thích.

**2. Viết 1 – 2 câu văn hoặc sáng tác 2 – 4 dòng thơ ngắn về một loại đèn Trung thu mà em thích.**

Đèn ông sao  
Sao năm cánh  
Sáng lấp lánh  
Dưới trăng vàng.



?



?





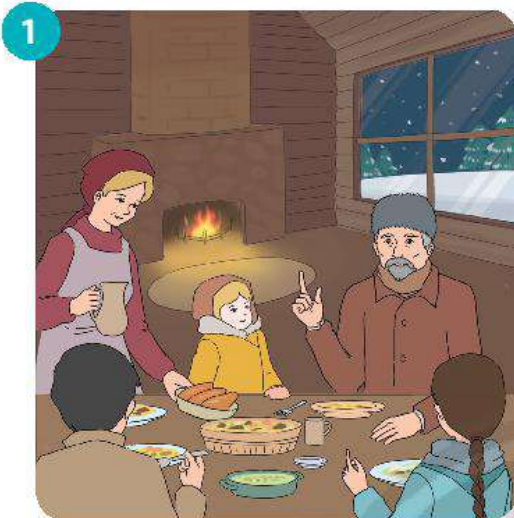


1. Nghe kể chuyện.

2. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh và từ ngữ gợi ý dưới tranh.

## Ông già mùa đông và cô bé tuyết

Phỏng theo Truyện dân gian Nga



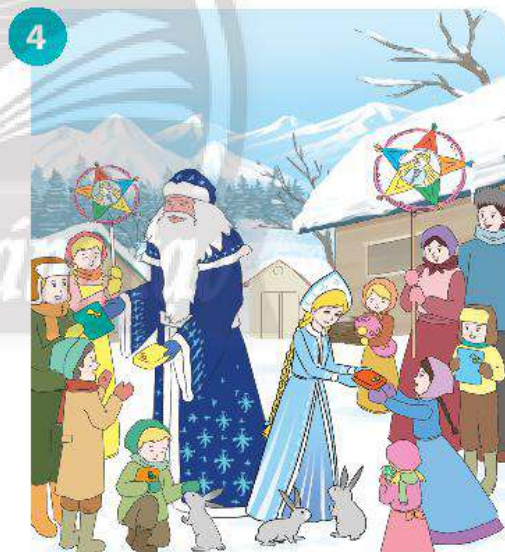
Các cô bé, cậu bé ...



Họ bảo nhau ...



Giữa rừng thẳm có ...



Lễ hội Mùa Đông đến, ...

3. Kể lại toàn bộ câu chuyện.

4. Kể lại đoạn truyện thứ tư, thêm vào cảm xúc của các em nhỏ khi nhận được quà của ông già mùa đông và cô bé tuyết theo gợi ý:







1. Nói về một ngày hội em đã được chứng kiến.
2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) thuật lại một ngày hội em đã được chứng kiến.



## Vận dụng

Chơi trò chơi Đền Trung thu khổng lồ:

- Chọn một yêu cầu ghi trên Đền Trung thu khổng lồ.



- Thực hiện yêu cầu đã chọn.



# NGHỆ SĨ TÍ HON

Tuần

21

Bài  
1

## Từ bản nhạc bị đánh rơi

### Khởi động

Chia sẻ với bạn về một bài hát em thích theo gợi ý:



Tên bài hát



Tác giả



Lời bài hát



?

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:



### Từ bản nhạc bị đánh rơi

1. Một hôm, trước khi đi làm, ông Lê-ô-pôn đưa cho Mô-da bản nhạc ông viết tặng con gái chủ rạp hát nhân dịp sinh nhật. Ông bảo con trai đến nhà, trao bản nhạc cho ông chủ rạp hát.

2. Lúc qua cầu, vì mãi ngắm cảnh, Mô-da đánh rơi bản nhạc xuống sông. Cậu buồn bã quay về, ngồi vào đàn và nảy ra sáng kiến: viết một bản nhạc mới thay cho bản nhạc đã đánh rơi.

3. Hôm sau, ông Lê-ô-pôn tới nhà ông chủ rạp hát. Ông ta rồi rít cảm ơn và bảo con gái đàn cho Lê-ô-pôn nghe. Ngay từ những nốt đầu tiên, ông phát hiện đây không phải là bản nhạc mình viết. Những người nghe đàn đều tấm tắc khen bản nhạc trong sáng, rất đáng yêu.

4. Về tới nhà, nghe Mô-da kể lại, ông xoa đầu con và nói: "Con đã viết được bản nhạc rất hay. Cha tin sau này con sẽ trở thành một nhạc sĩ lớn". Bấy giờ, Mô-da mới sáu tuổi.

Sau đây không lâu, Mô-da trở thành nhạc sĩ nổi tiếng khắp thế giới.



Theo Lê Anh Tuấn, Bùi Anh Tú

**Mô-da** (Wolfgang Amadeus Mozart, 1756 – 1791): nhà soạn nhạc người Áo nổi tiếng thế giới.

- ?
1. Cha của Mô-da đưa cho cậu bản nhạc để làm gì?
  2. Do đâu Mô-da nảy ra sáng kiến viết một bản nhạc mới thay cho bản nhạc của cha?
  3. Tìm từ ngữ được dùng để khen bản nhạc của Mô-da.
  4. Vì sao cha của Mô-da tin rằng sau này con mình sẽ trở thành một nhạc sĩ lớn?
  5. Chọn tên phù hợp để đặt cho câu chuyện và nêu lí do em chọn.

 Bản nhạc thay thế

 Bản nhạc nổi tiếng

Thời thơ ấu của Mô-da 

Sáng kiến của Mô-da 



**2. Đọc một bài thơ về một môn nghệ thuật hoặc một bài thơ thiếu nhi em thích:**

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em thích.



b. Chia sẻ với bạn hình ảnh em thích được nhắc đến trong bài thơ.



**Ôn chữ hoa** O, O, O, O

• Viết từ:

Quang Trung

• Viết câu:

Quả treo lúc lỉu trên cành

Em đưa nét vẽ ngọt lành vào tranh.

Nguyễn Thảo



**1. Xếp các từ ngữ dưới đây vào nhóm thích hợp:**



a. Chỉ môn nghệ thuật

b. Chỉ dụng cụ khi tham gia hoạt động nghệ thuật

c. Chỉ cảm xúc khi tham gia hoạt động nghệ thuật

2. Tìm từ ngữ chỉ hoạt động của mỗi người trong tranh dưới đây:



M: ca sĩ – hát



họa sĩ



nhạc công



diễn viên múa



người quay phim



nhà điêu khắc

3. Đặt 1 – 2 câu về hoạt động nghệ thuật có từ ngữ ở bài tập 2.

M: Ca sĩ đang hát say sưa.

4. Đặt câu hỏi cho từ ngữ được in đậm:

- Mô-da nảy ra sáng kiến viết một bản nhạc **để thay thế cho bản nhạc bị đánh rơi**.
- Để tạo ra những chú heo đất**, những người thợ đã miệt mài làm việc.
- Nhiều người đến đây **để chiêm ngưỡng những bức tượng đồng đặc sắc này**.

### Vận dụng

Giới thiệu về một bài hát đã học trong giờ Âm nhạc mà em thích.

Tên

Người  
sáng tác

Nội dung

?





## Quảng cáo

### Khởi động

Trao đổi với bạn về một tin quảng cáo em thích theo gợi ý:



Hình ảnh



Âm thanh



?

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Quảng cáo

#### Chương trình văn nghệ

## XUÂN YÊU THƯƠNG

Câu lạc bộ **NGHỆ SĨ NHÍ** Trường Tiểu học Bình Minh ra mắt các tiết mục mới:

- 🌟 Nhảy hiện đại **Lung linh sắc xuân** hấp dẫn, sôi động
- 🌟 Liên khúc **Xuân yêu thương** vui tươi, rộn ràng
- 🌟 Hài kịch **Câu chuyện ngày xuân** dí dỏm, vui nhộn
- 🌟 Thời trang giấy **Sắc màu** độc đáo, thân thiện
- 🌟 Ảo thuật **Đoá hoa kì diệu** bất ngờ, thú vị



Thời gian: 09 giờ 30 phút, ngày 06 tháng 01 năm 2023.

Địa điểm: Nhà đa năng Trường Tiểu học Bình Minh.

Hân hạnh chào đón thầy cô giáo, phụ huynh và các bạn học sinh.

Toàn bộ số tiền quyên góp được từ buổi biểu diễn, Ban Tổ chức dùng để mua quà Tết tặng các bạn thiếu nhi ở mái ấm Hoa Sữa.

Ban Tổ chức

?

1. Ban Tổ chức Câu lạc bộ Nghệ sĩ nhí thiết kế tờ quảng cáo để làm gì?
2. Tiết mục thời trang giấy và ảo thuật được quảng cáo có gì thú vị?
3. Các bạn trong Câu lạc bộ Nghệ sĩ nhí sử dụng số tiền quyên góp được để làm gì?
4. Em thích những nội dung nào trong tờ quảng cáo? Vì sao?
5. Theo em, vì sao chương trình văn nghệ có tên là *Xuân yêu thương*?

**2. Đặt tên cho tiết mục biểu diễn trong từng bức vẽ sau:**



**3. Nói 1 – 2 câu về một tiết mục ở bài tập 2.**





**1. Đọc lời bạn nhỏ trong tranh và trả lời câu hỏi.**

- Bạn nhỏ nói về nhân vật nào?
- Bạn nói về những đặc điểm gì của nhân vật đó?
- Bạn có thể nói thêm những đặc điểm gì?

Chú mèo máy Đô-rê-mon có thân hình mập ú với nước da màu xanh da trời. Miệng chú rộng hoác, mũi đỏ. Đôi mắt đặt trên trán có thể nhìn ban đêm rõ như ban ngày.



**2. Nói về một nhân vật trong truyện tranh hoặc phim hoạt hình em thích dựa vào gợi ý:**



**1. Đọc những dòng cảm xúc của Dế Mèn về tiết mục biểu diễn của Hoạ Mi sau Hội thi nhạc và trả lời câu hỏi.**



Hoạ Mi đúng là một học sinh xuất sắc! Sáng nào, Hoạ Mi cũng dậy sớm luyện giọng. Nhờ chăm chỉ, giọng hát của bạn ngày càng vút cao, trong trẻo. Hôm nay, thầy giáo và cả lớp đều háo hức chờ đón tiết mục của Hoạ Mi. Giọng hát véo von của bạn cất lên, bay qua cửa sổ giục những mầm cây hé nở, giục hoa đào khoe sắc,... Cổ Hoạ Mi rướn cao, đôi mắt sáng long lanh. Thầy giáo và chúng tôi say sưa trong khúc ca *Mùa xuân*, tưởng như đang đi trong một vườn hoa rực rỡ sắc màu. Hoạ Mi thật xứng đáng là nghệ sĩ tài năng!

Dế Mèn

- a. Đoạn văn viết về điều gì?
  - b. Hoạ Mi làm những gì để trở thành học sinh xuất sắc?
  - c. Giọng hát của Hoạ Mi được tả bằng những từ ngữ nào?
  - d. Những câu văn nào thể hiện tình cảm, cảm xúc của thầy giáo và các bạn với Hoạ Mi?
- 2. Tìm ý cho đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc với một nghệ sĩ hoặc một nhân vật trong phim hoạt hình em thích dựa vào gợi ý:**
- a. Em có thể nêu tình cảm, cảm xúc của em với nghệ sĩ hoặc nhân vật về:



- b. Em học được điều gì từ nghệ sĩ hoặc nhân vật đó?
- c. Em dùng những từ ngữ, câu văn nào để thể hiện tình cảm, cảm xúc của mình?

### Vận dụng

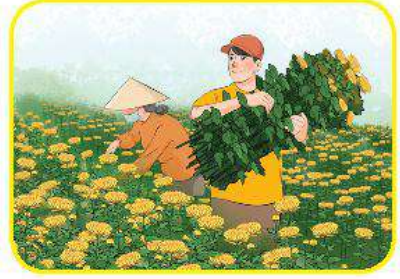
Trao đổi với bạn bè hoặc người thân về ý nghĩa của Chương trình văn nghệ Xuân yêu thương.





## Khởi động

Chia sẻ về một nghề hoặc làng nghề truyền thống mà em biết.



## Khám phá và luyện tập



### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

## Nghệ nhân Bát Tràng

Em cầm bút vẽ lên tay  
Đất cao lạnh bỗng nở đầy sắc hoa  
Cánh cò bay lả, bay la  
Lũy tre đầu xóm, cây đa giữa đồng  
Con đò lá trúc qua sông  
Trái mơ tròn trĩnh, quả bông đung đưa  
Bút nghiêng lất phất hạt mưa  
Bút chao gợn nước Tây Hồ lăn tăn  
Hài hòa đường nét hoa văn  
Dáng em, dáng của nghệ nhân Bát Tràng.

Hồ Minh Hà





- **Nghệ nhân:** người chuyên nghề biểu diễn một bộ môn nghệ thuật hoặc chuyên làm một nghề thủ công mỹ nghệ, có tài nghệ cao.
- **Bát Tràng:** làng nghề gốm sứ truyền thống ở xã Bát Tràng, huyện Gia Lâm, Hà Nội.
- **Cao lanh:** đất sét mịn, màu trắng hoặc vàng, thường dùng làm đồ gốm sứ, gạch chịu lửa,...
- **Quả bòng:** cây cùng họ bưởi, quả to, cùi dày, vị chua.

?

1. Hai dòng thơ đầu nói lên điều gì?
2. Mỗi hoa văn sau được tả bằng những từ ngữ nào?



3. Những dòng thơ nào cho thấy nhân vật em sử dụng bút vẽ rất khéo?
4. Vì sao tác giả thấy nhân vật em giống nghệ nhân Bát Tràng?

★ Học thuộc lòng bài thơ.

## 2. Đọc một bài văn về một môn nghệ thuật:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những nội dung em thích.



b. Nói 2 – 3 câu có hình ảnh so sánh về môn nghệ thuật được nhắc đến trong bài văn.





## 1. Nghe – viết:

### Sắc màu

Bảng màu theo tay các hoạ sĩ nhí vào từng bức tranh, khiến cho không gian thêm rộng rãi. Bạn thì vẽ ngôi nhà đại dương xanh biếc, điểm thêm vài cánh bướm trắng, bướm nâu và những con sóng nhấp nhô. Bạn thì vẽ cánh đồng làng quê mùa gặt. Trong tranh, sắc vàng tươi mới của lúa hoà với ánh mặt trời lấp lánh.

Bảo Hân



## 2. Tìm tiếng có vần **iêu** hoặc vần **yêu** thích hợp với mỗi

|                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  mến   | kì     |  ớt    |
|  biết  |  điệu  |  diễn  |
|  khắc  | tin    |  múa   |

## (3) Tìm từ ngữ chứa tiếng:

a. Có chữ **l** hoặc chữ **n**, có nghĩa:

- Tên nốt nhạc đứng sau nốt son.
- Trái ngược với *đói*.
- Đồ dùng để đội đầu, làm bằng lá, có hình vòng tròn nhỏ dần.



b. Có vần **ưc** hoặc vần **ưt**, có nghĩa:

- Món ăn làm bằng củ, quả rim đường.
- Rời ra từng khúc, đoạn.
- Trái ngược với ngủ.



**1. Tìm từ ngữ biểu thị ý cầu khiến trong mỗi câu dưới đây:**

- Bạn hãy đi cùng chúng mình nhé!
- Chúng ta cùng hát lên nào!
- Em nên tô theo các nét đã vẽ!

**2. Chuyển các câu kể dưới đây thành câu khiến:**

- Bé tô màu bức tượng.
- Chúng mình đi xem xiếc.
- Các em chọn màu sắc phù hợp với bức vẽ.

**3. Đặt 1 – 2 câu khiến để:**

- Mượn bạn một quyển sách
- Xin phép bố mẹ cho tham gia một câu lạc bộ ở trường

*Chân trời sáng tạo*

## Vận dụng

**Nói 1 – 2 câu:**

- Thể hiện cảm xúc của em khi thấy một sản phẩm gốm Bát Tràng đẹp
- Ca ngợi nghệ nhân Bát Tràng







## Tiếng đàn

### Khởi động

Chia sẻ về một âm thanh em thích.



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Tiếng đàn

Thuỷ nhận cây đàn vi ô lông, lên dây và kéo thử vài nốt nhạc. Sau đó, em bước vào phòng thi. Ánh đèn hắt lên khuôn mặt trắng trẻo của em. Em nâng đàn đặt lên vai. Khi ắc sê vừa khẽ chạm vào những sợi dây đàn thì như có phép lạ, những âm thanh trong trẻo vút bay lên giữa yên lặng của gian phòng. Vầng trán cô bé hơi tái đi nhưng gò má ửng hồng, đôi mắt sẫm màu hơn, làn mi rậm cong dài khẽ rung động.



Tiếng đàn bay ra vườn. Vài cánh ngọc lan êm ái rụng xuống nền đất mát rượi. Dưới đường, lũ trẻ đang rủ nhau thả những chiếc thuyền gấp bằng giấy trên những vũng nước mưa. Ngoài Hồ Tây, dân chài đang tung lưới bắt cá. Hoa mười giờ nở đỏ quanh các lối đi ven hồ. Bóng mấy con chim bồ câu lướt nhanh trên những mái nhà cao thấp.

Theo Lưu Quang Vũ



- **Lên dây:** chỉnh dây đàn cho đúng chuẩn.
- **Ắc sê:** cái cần có căng dây để kéo đàn vi ô lông.
- **Dân chài:** người làm nghề đánh cá.

- ?
1. Thuỷ làm những gì trước khi vào phòng thi?
  2. Tiếng đàn của Thuỷ được tả bằng hình ảnh nào?
  3. Tìm câu văn cho thấy Thuỷ rất tập trung khi kéo đàn.
  4. Khung cảnh bên ngoài gian phòng có gì đẹp?
  5. Theo em, bức tranh thiên nhiên đẹp hơn nhờ điều gì? Vì sao?

## 2. Tìm 1 – 2 từ ngữ miêu tả:

- |                    |               |
|--------------------|---------------|
| a. Tiếng đàn       | M: trong trẻo |
| b. Tiếng hát       | M: ngọt ngào  |
| c. Tiếng gió thổi  | M: rì rào     |
| d. Tiếng nước chảy | M: róc rách   |





1. Nghe kể chuyện.

2. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh và từ ngữ gợi ý dưới tranh.

## Thi nhạc

Theo Nguyễn Phan Hách



Thầy giáo Vàng Anh tổ chức ...

Mỗi học trò của thầy ...



Tiết mục cuối cùng ...

Kết thúc cuộc thi, ...

3. Kể lại toàn bộ câu chuyện.

4. Đóng vai để nói lời đáp của các học trò khi nghe lời dặn dò của thầy giáo Vàng Anh.





1. Chia sẻ với bạn tình cảm, cảm xúc với một nghệ sĩ hoặc một nhân vật trong phim hoạt hình em thích.



2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) nêu tình cảm, cảm xúc với một nghệ sĩ hoặc một nhân vật trong bộ phim hoạt hình em thích.
3. Trang trí và trưng bày bài viết của em.



4. Nói về điều em học được trong bài viết của bạn.



### Vận dụng

Nói 2 – 3 câu về bìa truyện tranh hoặc tờ quảng cáo phim hoạt hình em thích.



# NIỀM VUI THỂ THAO

Tuần

23

Bài  
1

## Cuộc chạy đua trong rừng

### Khởi động

Thi kể tên và nói về một môn thể thao em biết.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Cuộc chạy đua trong rừng

1. Ngày mai, muông thú trong rừng mở hội thi chạy để chọn con vật nhanh nhất.

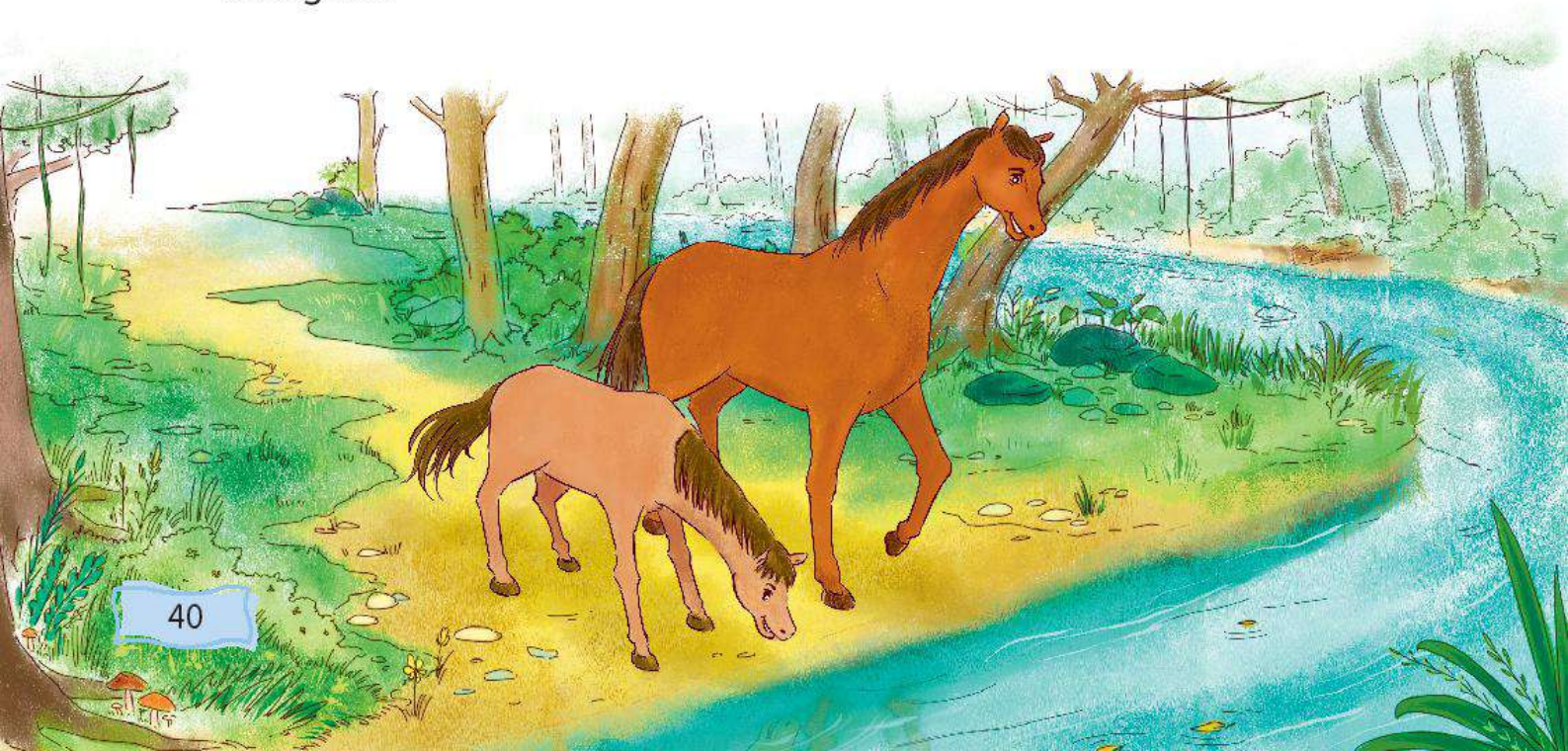
Ngựa con thích lắm. Chú tin chắc sẽ giành được vòng nguyệt quế. Chú sửa soạn không biết chán và mải mê soi bóng mình dưới dòng suối trong veo. Hình ảnh chú hiện lên với bộ đồ nâu tuyệt đẹp, với cái bờm dài được chải chuốt ra dáng một nhà vô địch...

2. Ngựa cha thấy thế, bảo:

– Con trai à, con phải đến bác thợ rèn để xem lại bộ móng. Nó cần thiết cho cuộc đua hơn là bộ đồ đẹp.

Ngựa con mắt không rời bóng mình dưới nước, ngúng nguẩy đáp:

– Cha yên tâm đi. Móng của con chắc chắn lắm. Con nhất định sẽ thắng mà!







3. Cuộc thi đã đến. Sáng sớm, bãi cỏ đông nghịt. Chị em nhà hươu sốt ruột gặm lá. Thỏ trắng, thỏ xám thận trọng ngắm nghía các đối thủ. Bác quạ bay đi bay lại giữ trật tự. Ngựa con ung dung bước vào vạch xuất phát.

4. Tiếng hô "Bắt đầu!" vang lên. Các vận động viên rần rần chuyển động. Vòng thứ nhất... Vòng thứ hai... ngựa con dẫn đầu bằng những bước sải dài khoẻ khoắn. Bỗng chú có cảm giác vướng vướng ở chân và giật mình thảng thốt: một cái móng lung lay rồi rời hẳn ra. Gai nhọn đâm vào chân làm ngựa con đau điếng. Chú chạy tập tễnh và cuối cùng dừng hẳn lại. Nhìn bạn bè lướt qua mặt, ngựa con đỏ hoe mắt, ân hận vì không làm theo lời cha dặn.

Ngựa con rút ra được bài học quý giá: đừng bao giờ chủ quan, cho dù đó là việc nhỏ nhất.

Theo Xuân Hoàng

- **Vòng nguyệt quế:** vòng thường được kết bằng cành cây nguyệt quế, dùng để tặng người chiến thắng trong các cuộc thi.
- **Móng:** miếng sắt hình vòng cung gắn vào dưới để bảo vệ móng chân lừa, ngựa,...
- **Đối thủ:** người (hoặc đội) tranh thắng thua với người (đội) khác.
- **Vận động viên:** người thi đấu thể thao.

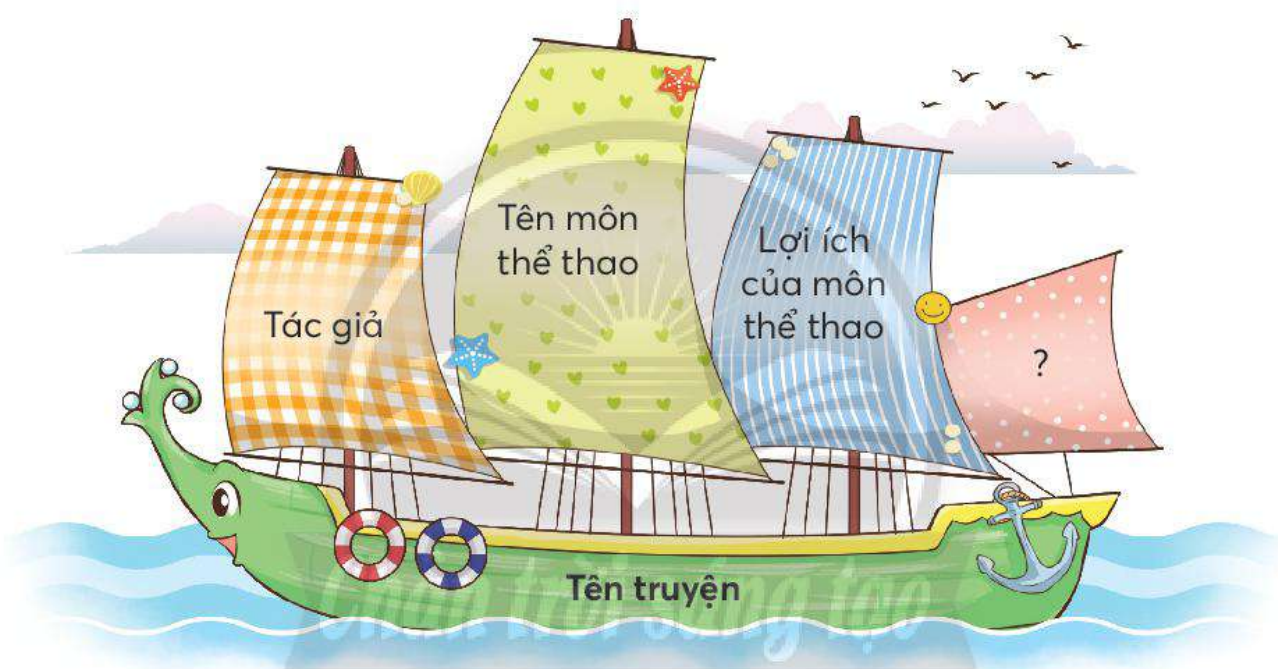


?

1. Ngựa con làm gì trước khi tham gia cuộc thi chạy?
2. Ngựa cha nói gì với con?
3. Những vận động viên nào tham gia cuộc thi chạy cùng ngựa con?
4. Vì sao ngựa con thua cuộc?
5. Theo em, sau cuộc đua, ngựa con sẽ nói gì với cha? Vì sao?

## 2. Đọc một truyện về thể thao:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em thấy thú vị.

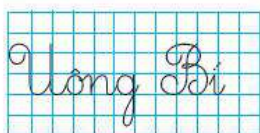


b. Chia sẻ với bạn điều em học được sau khi đọc truyện.



### Ôn chữ hoa Ư, Ứ

- Viết từ:



- Viết câu:

Ước gì em hoá đám mây  
Em che cho mẹ suốt ngày bóng râm.

Thanh Hà



1. Xếp các từ ngữ dưới đây vào nhóm thích hợp:



- a. Chỉ môn thể thao
- b. Chỉ dụng cụ thể thao
- c. Chỉ hoạt động thể thao

2. Đặt 1 – 2 câu nói về đặc điểm của một dụng cụ thể thao.

M: Chiếc vợt cầu lông mới tinh.

3. Viết tiếp 2 – 3 câu để hoàn thành đoạn văn nói về lợi ích của việc luyện tập thể thao.

Luyện tập thể thao đem lại nhiều lợi ích ...

### Vận dụng

Em cần chuẩn bị những gì để có thể tham gia một cuộc thi đấu thể thao?







## Bài 2

# Cô gái nhỏ hoá "kình ngư"

### Khởi động

Chia sẻ suy nghĩ của em về một bức tranh dưới đây:



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Cô gái nhỏ hoá "kình ngư"

Tại kì Đại hội Thể thao Đông Nam Á lần thứ 30 trên đất Phi-líp-pin, đoàn thể thao Việt Nam đã xuất sắc giành vị trí thứ hai với 98 Huy chương Vàng, 85 Huy chương Bạc và 105 Huy chương Đồng.

Đóng góp lớn trong kì tích của đoàn thể thao Việt Nam chính là "siêu kình ngư" Nguyễn Thị Ánh Viên. "Tiểu tiên cá" người Cần Thơ đã đoạt 6 Huy chương Vàng và 2 Huy chương Bạc trên đường đua xanh. Ánh Viên trở thành vận động viên nữ giành nhiều Huy chương Vàng nhất của kì Đại hội.

Trong lễ bế mạc, Nguyễn Thị Ánh Viên đã được vinh danh với giải thưởng dành cho vận động viên nữ xuất sắc nhất kì Đại hội Thể thao lớn nhất Đông Nam Á.

Minh Hoàng tổng hợp







- **Kinh ngư:** (cách gọi) người bơi lội rất giỏi.
- **Phi-líp-pin** (Philippines): tên một quốc gia ở khu vực Đông Nam Á.
- **Kì tích:** thành tích lớn lao, phi thường.



1. Đại hội Thể thao Đông Nam Á lần thứ 30 được tổ chức ở đâu?
2. Đoàn thể thao Việt Nam đã đạt được những thành tích gì?



3. Nguyễn Thị Ánh Viên đã đóng góp những gì cho bảng thành tích của Việt Nam?
4. Người viết bản tin đã gọi Ánh Viên bằng những từ ngữ nào? Vì sao?
5. Em suy nghĩ gì sau khi đọc bản tin?

2. **Đóng vai, nói và đáp lời chúc mừng của các vận động viên trong đoàn thể thao Việt Nam với vận động viên Ánh Viên.**



1. **Đọc lời các nhân vật trong tranh và trả lời câu hỏi.**

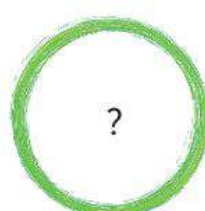
Con thích quả bóng mới chứ?



Thật tuyệt bố ạ! Quả bóng rất phù hợp với đội bóng của con. Da của nó mềm, màu sắc lại đẹp...

- a. Hai bố con trao đổi về điều gì?
- b. Câu nào thể hiện cảm xúc của bạn nhỏ?

2. **Nói về một dụng cụ luyện tập thể thao dựa vào gợi ý:**







# 1. Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.

Ngay sau tiếng còi, cuộc thi kéo co giữa lớp tôi và lớp 3C bắt đầu. Chúng tôi cố hết sức nắm sợi dây thừng, người hơi ngã ra sau, chân bám chặt xuống đất. Lúc đầu, sợi dây gần như không nhích nhích. Mồ hôi chúng tôi túa ra, mặt đỏ lên dưới ánh nắng. Trong tiếng trống và tiếng hò reo cổ vũ, sợi dây khi thì nhích qua trái, khi lại nhích qua phải. Hơn một phút sau, sợi dây nhích dần sang phía lớp tôi. Cả đội cùng nỗ lực kéo đội bạn qua vạch ranh giới để giành chiến thắng. Chúng tôi hò hét vang cả một góc sân trường.

Mai Trâm Anh

- Các bạn thi đấu môn thể thao gì?
- Hiệu lệnh nào cho biết cuộc thi bắt đầu?
- Diễn biến cuộc thi có gì thú vị?
- Cảm xúc của khán giả thế nào?
- Cuộc thi kết thúc ra sao?

## 2. Tìm ý cho đoạn văn thuật lại một trận thi đấu hoặc một buổi luyện tập thể thao em đã chứng kiến hoặc tham gia dựa vào gợi ý:



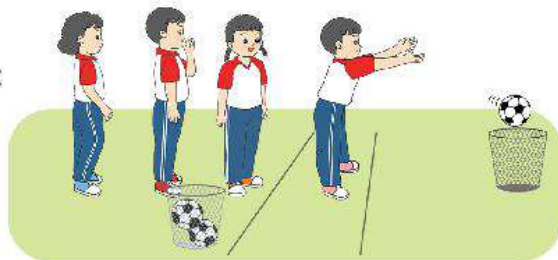
## Vận dụng

### Chơi trò chơi Em là vận động viên:

- Kể tên một số trò chơi vận động mà em được học trong giờ Giáo dục Thể chất.
- Nói về cảm xúc của em khi tham gia các trò chơi.

### Khởi động

Nói về trò chơi vận động trong tranh:



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Chơi bóng với bố

Không cần kẻ vạch biên vôi  
Sân gạch cũng thành sân bóng  
Cầu môn? Chuyện ấy dễ rồi  
Chỉ cần một đôi dép mỏng...

Bố là... thủ môn ngoại hạng  
Con là danh thủ nhí thôi  
Quả bóng nhựa thường lăn sệt  
Lênh khênh bố phải... bắt ngối!

Mỗi lần có pha thủng lưới  
Bố, con cùng vỗ tay cười  
Trận đấu chỉ có hai người  
Mà cũng rộn ràng ra phết...

Chơi hoài con không biết mệt  
Chỉ thương bố mướt mồ hôi  
Danh thủ con dừng chân sút  
Mời thủ môn bố nghỉ thôi!

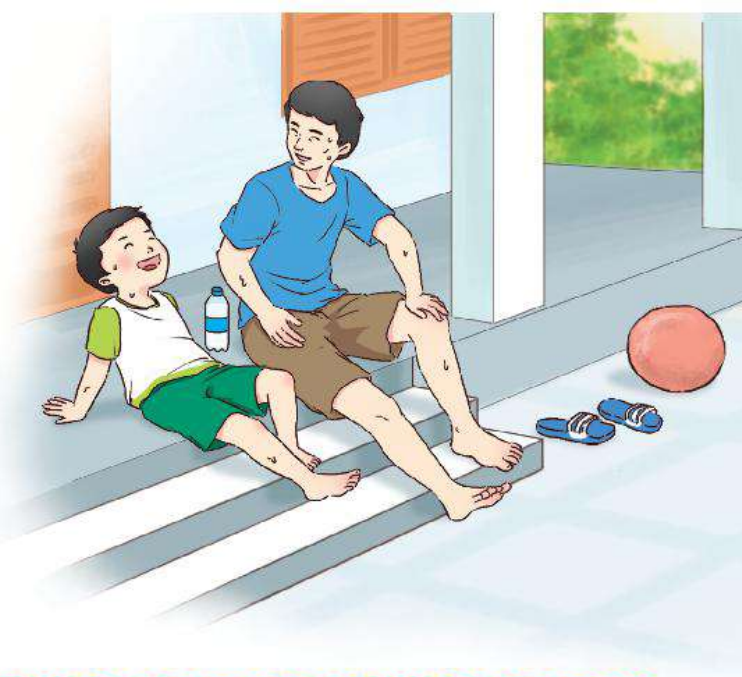
Nguyễn Ngọc Hưng







- **Vạch biên** (còn gọi là đường biên): vạch giới hạn độ dài, rộng của sân bóng.
- **Thủ môn ngoại hạng**: người bắt bóng đặc biệt xuất sắc.
- **Danh thủ**: cầu thủ giỏi, nổi tiếng.



1. Bố và bạn nhỏ biến sân nhà thành sân bóng bằng cách nào?
  2. Bạn nhỏ so sánh bố và mình với ai?
  3. Muốn bắt được quả bóng nhựa, bố phải làm gì? Vì sao?
  4. Theo em, vì sao trận đấu chỉ có hai người mà vẫn rộn ràng?
  5. Khổ thơ cuối bài nói lên điều gì?
- ★ Học thuộc lòng 2 – 3 khổ thơ em thích.

## 2. Đọc một bản tin thể thao:

- a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những thông tin chính.



- b. Chia sẻ với bạn một vài hiểu biết của em về môn thể thao được nhắc đến trong bản tin.



## 1. Nghe – viết:

### Cùng vui chơi

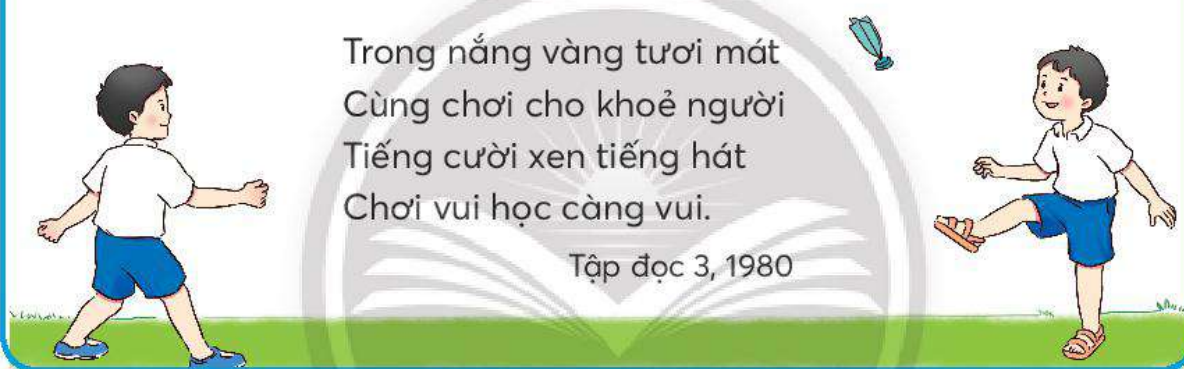
(Trích)

Quả cầu giấy xanh xanh  
Qua chân tôi, chân anh  
Bay lên rồi lộn xuống  
Đạo từng vòng quanh quanh.

Anh nhìn cho tinh mắt  
Tôi đá thật dẻo chân  
Cho cầu bay trên sân  
Đừng để rơi xuống đất.

Trong nắng vàng tươi mát  
Cùng chơi cho khoẻ người  
Tiếng cười xen tiếng hát  
Chơi vui học càng vui.

Tập đọc 3, 1980



## 2. Chọn chữ **d** hoặc chữ **gi** thích hợp với mỗi

- a. Những cánh hoa  ấy mỏng manh, dịu  dàng rung rinh trong  ó.
- b. Tiếng trống vang lên  ồn giã như thúc  ục chúng em nhanh chân đứng thành hàng tập thể  ục.

## (3) Tìm từ ngữ chưa đúng chính tả và viết lại vào vở cho đúng:

a. khắng khiu

miu trí

phụng phụ

lưu giữ

chắt chiu

hoa lịu



b. phẩn khởi

chuyên cần

bân khuâng

vâng lời

múa lông

trong ngần







### 1. Các câu in nghiêng trong đoạn văn dưới đây dùng để làm gì?

Trận bóng trôi dần về những phút cuối. Cầu thủ lớp 3A dồn hết lên phần sân đối phương. Bất ngờ, cú sút xa từ một cầu thủ lớp 3B làm tất cả ngỡ ngàng.

- A, vào rồi!
- Tuyệt quá!
- 3B vô địch!
- Hoan hô 3B!

Tiếng hò reo vỡ oà sân bóng.

Văn Thành Lê

### 2. Chuyển mỗi câu kể sau thành câu cảm theo hai cách:

- a. Trận đấu hay.
- b. Thủ môn bắt bóng giỏi.

**M:** Sân bóng rộng.

- ⇒ Sân bóng rộng quá!
- ⇒ Chà, sân bóng rộng thật!

### 3. Đặt 1 – 2 câu nêu cảm xúc của em:

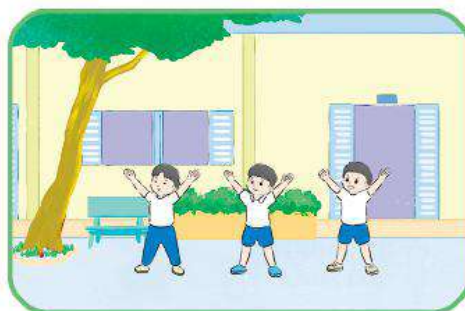
- a. Khi tham gia luyện tập thể thao
- b. Khi chứng kiến hoặc tham gia một trận thi đấu thể thao

## Vận dụng

Nói về việc luyện tập thể thao của em theo gợi ý:

Ở nhà

Ở trường





## Ngọn lửa Ô-lim-pích

### Khởi động

Trao đổi với bạn những điều em thấy trong bức tranh của bài đọc.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:



### Ngọn lửa Ô-lim-pích

Tục lệ tổ chức Đại hội Thể thao Ô-lim-pích đã có từ gần 3000 năm trước ở nước Hy Lạp cổ.

Đại hội được tổ chức bốn năm một lần, vào tháng Bảy, thường kéo dài năm, sáu ngày. Trai tráng từ khắp nơi trên đất nước Hy Lạp đổ về thành phố Ô-lim-pi-a thi chạy, nhảy, bắn cung, đua ngựa, ném đĩa, ném lao, đấu vật,... Những người đoạt giải được tấu nhạc chúc mừng và được đặt một vòng nguyệt quế lên đầu tượng trưng cho vinh quang, chiến thắng. Trong thời gian lễ hội, mọi cuộc xung đột đều phải tạm ngừng. Thành phố Ô-lim-pi-a trở nên đông đúc, tưng bừng, náo nhiệt vì sự có mặt của người tứ xứ.

Từ năm 1894, tục lệ tốt đẹp này được khôi phục và tổ chức trên phạm vi toàn thế giới. Ngọn lửa mang từ thành phố Ô-lim-pi-a tới được thắp sáng trong giờ khai mạc, báo hiệu bắt đầu những cuộc đua tài theo tinh thần hoà bình và hữu nghị.

Theo Những mẫu chuyện lịch sử thế giới



- **Tấu nhạc:** nổi nhạc lên.
- **Xung đột:** va chạm, chống đối nhau do mâu thuẫn gay gắt.
- **Khôi phục:** lập lại.

?

1. Tục lệ tổ chức Đại hội Thể thao Ô-lim-pích có từ khi nào? Ở đâu?
2. Kể tên những môn thi đấu trong Đại hội Thể thao Ô-lim-pích trước đây.
3. Quang cảnh của thành phố Ô-lim-pi-a như thế nào khi diễn ra Đại hội Thể thao?
4. Ngọn lửa mang từ thành phố Ô-lim-pi-a được thắp sáng trong giờ khai mạc báo hiệu điều gì?
5. Em thích hình ảnh nào trong Đại hội Thể thao Ô-lim-pích? Vì sao?

## 2. Đoán tên môn thể thao qua động tác.



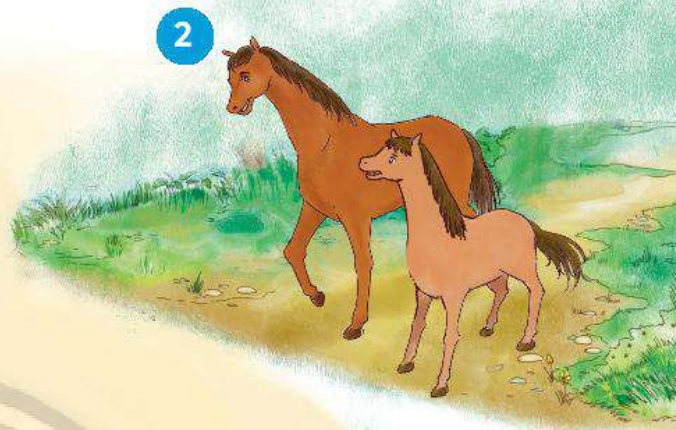
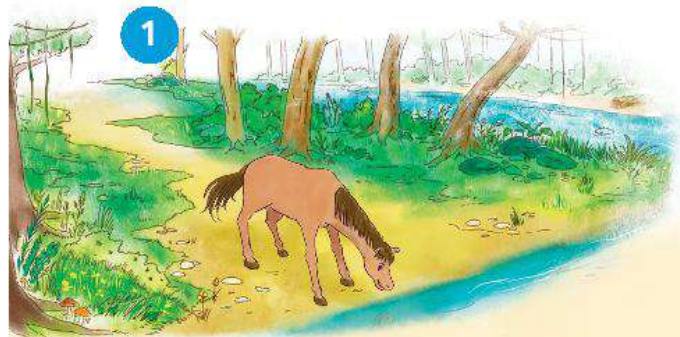
## 3. Nói 1 – 2 câu về một môn thể thao em đã đoán được tên ở bài tập 2.



1. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh.

## Cuộc chạy đua trong rừng

Theo Xuân Hoàng



2. Kể lại toàn bộ câu chuyện.

3. Tưởng tượng, kể thêm phần kết cho câu chuyện.



1. Nói về một trận thi đấu hoặc một buổi luyện tập thể thao em đã chứng kiến hoặc tham gia.

2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) thuật lại một trận thi đấu hoặc một buổi luyện tập thể thao em đã chứng kiến hoặc tham gia.

## Vận dụng

1. Viết và trang trí thông điệp vận động bạn bè, người thân tham gia tập thể thao.

2. Chia sẻ với bạn thông điệp của em.



# THIÊN NHIÊN KÌ THÚ

Tuần

25

Bài  
1

## Giọt sương

### Khởi động

Trao đổi với bạn những điều em biết về:



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Giọt sương

1. Có một giọt sương nhỏ đậu trên lá mỏng tươi. Nó đã ngủ ở đó suốt đêm. Đến sáng, những tia nắng đầu tiên thức dậy nhảy nhót xung quanh, nhưng nó vẫn nằm im, lấp lánh.

Giọt sương trong vắt. Trong đèn nõi soi mình vào đó, bạn sẽ thấy được cả vườn cây, con đường, dòng sông, bầu trời mùa thu biếc xanh với những cụm mây trắng trôi lững thững. Nó biết mình không tồn tại được lâu. Chỉ lát nữa thôi, khi mặt trời lên cao, nó sẽ lặng lẽ tan biến vào không khí.

2. "Tờ-rích, tờ-rích". Một chị vành khuyên bay đến, đậu trên hàng rào. Mặt trời vẫn chưa lên khỏi ngọn cây. Nhìn thấy vành khuyên, giọt sương mừng quá, suýt lăn xuống đất.



Giọt sương vội thì thầm:

– Chị đến thật đúng lúc!

Nghe thấy những lời thì thầm của giọt sương, chị vành khuyên hiểu được khát vọng của nó. Chị cúi xuống, hớp từng hớp nhỏ từ giọt nước mát lành, tinh khiết mà thiên nhiên có nhã ý ban cho loài chim chăm chỉ.

3. Buổi sáng hôm đó, trong bài hát tuyệt vời của chim vành khuyên, người ta lại thấy thấp thoáng hình ảnh vườn cây, con đường, dòng sông, bầu trời mùa thu...

Giọt sương nhỏ không mất đi. Nó đã vĩnh viễn hoá thân vào giọng hát của vành khuyên.

Theo Trần Đức Tiến



- ⓘ • **Lữg thữg:** gọi tả dáng đi thong thả, chậm rãi từng bước một.
- **Tồn tại:** còn lại, chưa mất đi.
- **Tinh khiết:** rất sạch, không lẫn tạp chất.
- **Nhã ý:** ý tốt, thể hiện sự quan tâm, quý mến.
- **Vĩnh viễn:** tồn tại mãi mãi.

- ?
1. Giọt sương được tả như thế nào khi những tia nắng ban mai nhảy nhót quanh nó?
  2. Tìm những hình ảnh cho thấy vẻ đẹp của giọt sương.
  3. Tìm từ ngữ miêu tả việc làm của chị vành khuyên sau khi hiểu được khát vọng của giọt sương.
  4. Người ta thấy những gì trong bài hát tuyệt vời của chim vành khuyên?
  5. Em thích nhân vật nào trong bài? Vì sao?



## 2. Đọc một bài thơ về cây cối hoặc con vật:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em ghi nhớ.

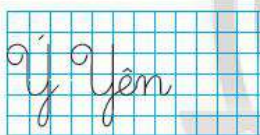


b. Nói 2 – 3 câu về đặc điểm, hoạt động của cây cối hoặc con vật được nhắc đến trong bài thơ.



### Ôn chữ hoa Y, y

• Viết từ:



• Viết câu:

Yêu biết mấy những dòng sông bát ngát  
Giữa đôi bờ rào rạt lúa ngô non.

Tố Hữu



### 1. Xếp các từ ngữ dưới đây vào nhóm thích hợp:

bầu trời

núi rừng

nhà cửa

đường sá

xe cộ

biển cả

sông suối

mưa nắng

mặt đất

muông thú

chim chóc

a. Những sự vật có sẵn trong thiên nhiên

b. Những sự vật do con người tạo ra

2. Chọn từ ngữ chỉ đặc điểm ở thẻ màu xanh phù hợp với từ ngữ chỉ sự vật ở thẻ màu hồng:

mây trời

đồi núi

ánh nắng

dòng sông

đất đai

trong vắt

màu mỡ

bồng bênh

chói chang

trập trùng

3. Đặt 1 – 2 câu nói về vẻ đẹp của:

- a. Bầu trời
- b. Núi rừng
- c. Chim chóc

M: Mùa thu, bầu trời xanh thẳm, cao vời vợi.

## Vận dụng

1. Thi đọc các bài về, đồng dao về thiên nhiên.

### Hạt mưa hạt móc

Tôi ở trên trời  
Tôi rơi xuống đất  
Tưởng rằng tôi mất  
Chẳng hoá tôi không  
Tôi chảy ra sông  
Nuôi tôm nuôi cá  
...

### Trăng mọc

Mồng một lưỡi trai  
Mồng hai lá lúa  
Mồng ba câu liêm  
Mồng bốn lưỡi liềm  
Mồng năm liềm giặt  
Mồng sáu thật trắng.  
...

2. Nói 1 – 2 câu nêu cảm nghĩ của em về bài vừa đọc.





## Những đám mây ngũ sắc

### Khởi động

Chia sẻ về màu sắc của mây trời theo gợi ý:



### Khám phá và luyện tập



1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Những đám mây ngũ sắc

Ở Trường Sa, nếu biển mang nhiều sắc màu kì thú thì bầu trời cũng không kém phần hấp dẫn. Đặc biệt, có những hôm, trong ráng chiều đỏ ối phản chiếu xuống mặt biển còn xuất hiện những đám mây ngũ sắc. Chúng có sức hấp dẫn khiến người ta nhìn hàng giờ không chán.

*Chân trời sáng tạo*



Thời điểm hoàng hôn có những đám mây được nhuộm sắc xà cừ óng ánh điệu đà. Có những đám mây quay quanh mặt trời và tạo ra lỗ hổng để lọt ánh nắng xuống nhìn như một cái "giếng trời" giữa thiên nhiên. Lại có những đám mây màu sẫm có viền ánh sáng chói lọi xung quanh khiến chúng càng nổi bật và sắc nét trên nền trời.

Những đám mây kì ảo ở Trường Sa luôn thay đổi hình dáng, màu sắc, khiến cho bầu trời trở nên sinh động ở mọi thời khắc.

Nguyễn Xuân Thuỷ

- ⓘ** • **Kì thú:** có tác dụng gây hứng thú đặc biệt.
- **Ráng:** đám mây màu vàng đỏ hoặc vàng sẫm do ánh sáng mặt trời chiếu hắt vào.
  - **Sắc xà cừ:** màu sắc óng ánh giống màu bên trong của vỏ con trai.
  - **Kì ảo:** có vẻ đẹp kì lạ, tưởng như chỉ có trong tưởng tượng, không có thật.

**?**

1. Những đám mây ngũ sắc xuất hiện vào thời gian nào? Ở đâu?



2. Tìm các từ ngữ tả vẻ đẹp độc đáo của mây ngũ sắc.
3. Nhờ đâu mà những đám mây ngũ sắc nổi bật và sắc nét trên bầu trời?
4. Vì sao ở mọi thời khắc trong ngày, bầu trời trên biển đảo Trường Sa luôn sinh động?
5. Đặt một tên khác cho bài đọc.

**2. Tưởng tượng, đặt tên cho đám mây em thích.**



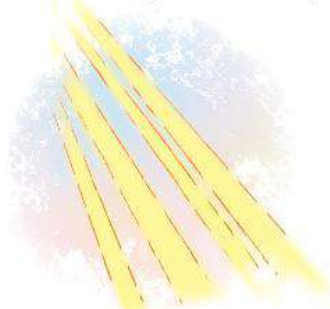
**3. Chia sẻ về tên em đặt ở bài tập 2.**





**1. Đọc lại truyện Giọt sương và cho biết:**

a. Em thích nhân vật nào trong câu chuyện?



b. Em thích điều gì ở nhân vật đó?



**2. Tưởng tượng, nói về dáng vẻ hoặc hành động, lời nói của một nhân vật trong câu chuyện Giọt sương.**



**1. Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.**



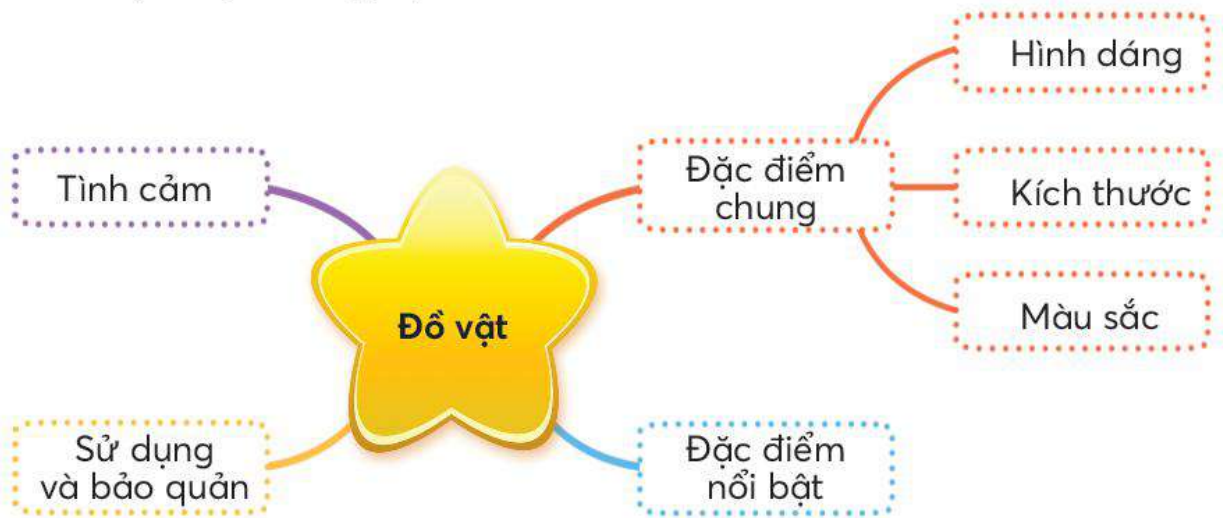
Những ngày ở đảo, chiếc ống nhòm là người bạn thân thiết giúp tôi khám phá thiên nhiên. Bố chọn cho tôi chiếc ống nhòm màu xanh cỏ úa, dây đeo bằng dù to bản, màu vàng tươi. Tay nắm của nó được làm bằng cao su vừa khít lòng bàn tay. Hai ống kính có thể điều chỉnh để thu phóng ảnh và thay đổi tầm nhìn. Khi ngắm bầu trời bằng "đôi mắt xa", tôi luôn có cảm giác với được những đám mây ngũ sắc. Đặc biệt, chiếc ống nhòm có khả năng chống nước rất tốt. Khi cùng bố và các chú lặn biển, "đôi mắt sâu" giúp tôi nhìn rõ những rạn san hô đủ hình dáng, đủ sắc màu. Nhờ có người bạn nhỏ này, kì nghỉ hè của tôi thêm ý nghĩa.

Hồng Hạnh



- Bạn nhỏ tả đồ vật gì?
- Đồ vật đó có đặc điểm gì nổi bật?
- Đồ vật đó giúp ích gì cho bạn nhỏ?
- Bạn nhỏ gọi đồ vật bằng những tên nào? Vì sao?
- Câu văn đầu tiên và câu văn cuối cùng có tác dụng gì?

**2. Tìm ý cho đoạn văn tả một đồ vật em thường dùng khi đi tham quan, du lịch dựa vào gợi ý:**

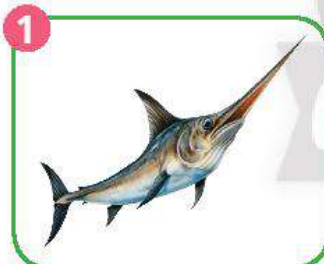


**3. Nói 1 – 2 câu:**

- a. Giới thiệu đồ vật
- b. Thể hiện tình cảm, cảm xúc với đồ vật

## Vận dụng

**Giải ô chữ sau:**



|   |               |   |   |   |   |   |   |
|---|---------------|---|---|---|---|---|---|
| 1 | trời sáng tạo |   |   |   |   |   |   |
| 2 | K             |   |   |   |   |   |   |
| 3 |               |   |   |   |   |   |   |
| 4 |               | H |   |   |   |   |   |
| 5 | C             | Ú | C | B | I | Ê | N |



### Khởi động

Nói 2 – 3 câu về một loại hoa hoặc quả em thích theo gợi ý:



Hình dáng



Màu sắc



Hương vị



?

### Khám phá và luyện tập

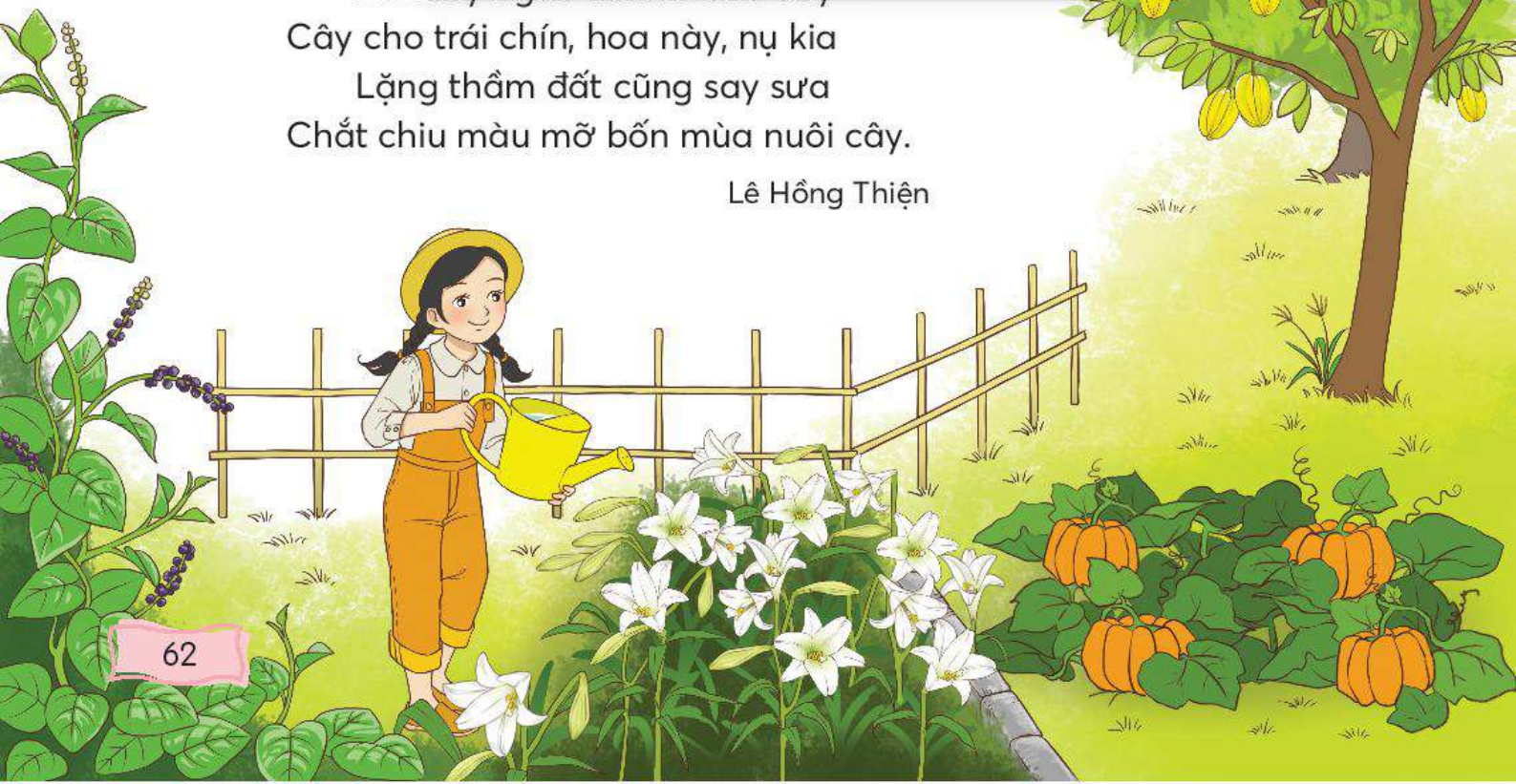


1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Chuyện hoa, chuyện quả

Trong vườn có mắt: quả na  
Có tai mọc nhĩ, có hoa loa kèn.  
Quả mồng tơi mực tím đen  
Cà rốt bút đỏ ai đem ra đồng.  
Quả bí ngô: cái đèn lồng  
Sao xanh quả khế, ớt cong sừng bò.  
Bao nhiêu hoa trái thơm tho  
Trong vườn như một cái kho của đầy.  
Bàn tay người chăm cho cây  
Cây cho trái chín, hoa này, nụ kia  
Lặng thầm đất cũng say sưa  
Chắt chiu màu mỡ bốn mùa nuôi cây.

Lê Hồng Thiện







- **Mộc nhĩ:** nấm giống hình cái tai, màu nâu đen, ăn được.
- **Lặng thầm:** lặng lẽ trong hoạt động, không tỏ ra cho người khác biết.
- **Chắt chiu:** chắt chiu, nâng niu từng li từng tí vì coi là quý báu.



1. Mỗi loại quả được nói tới trong bài thơ có đặc điểm gì?



2. Em thích hình ảnh so sánh nào trong bài? Vì sao?

3. Dòng thơ nào trong bài nói về đóng góp của con người với khu vườn?

4. Hai dòng thơ cuối bài nói lên điều gì?

## 2. Đọc một bài văn về cây cối hoặc con vật:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những nội dung em thích.



b. Nói 2 – 3 câu có hình ảnh so sánh về cây cối hoặc con vật được nhắc đến trong bài văn.

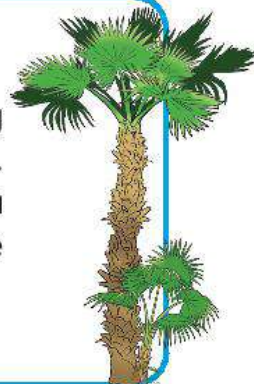




## Rừng cọ quê tôi

Thân cọ vút thẳng trời hai ba chục mét cao, gió bão không thể quật ngã. Búp cọ vuốt dài như thanh kiếm sắc vung lên. Cây non vừa trỗi, lá đã xoà sát mặt đất. Lá cọ tròn xoè ra nhiều phiến nhọn dài, trông xa như một rừng tay vẫy, trưa hè lấp loá nắng như rừng mặt trời mới mọc.

Nguyễn Thái Vân



2. Chọn **d** hoặc **gi** thích hợp với mỗi :

🌸ọc theo những 🌸òng kênh là những rặng bần cùng những hàng  
dừa nước. Mặc cho mưa bão, bần vẫn dẻo 🌸ai vươn cao, lá vẫn mướt  
xanh hiền lành 🌸ữa đám dừa nước xanh rì. Mùa bần đơm hoa, muôn  
vàn bông hoa 🌸ản di, hiền hoà, đung đưa theo gió.

Theo Duyên Hương

**(3) Tìm từ ngữ chỉ tên gọi con vật, cây, hoa, quả chứa tiếng có:**

a. Chữ **s** hoặc chữ **x**

M: hoa xoan



b. Vần **im** hoặc vần **iêm**

M: con nhím



a. Bà đi chợ về. Vào đến sân nhà, bà bỏ cái thúng xuống gọi to: "Bố ơ... ơ... Bố ơ đâu rồi?". Bố đang chơi với các bạn bên hàng xóm. Nghe tiếng bà gọi, nó ù té chạy về nhà.

Nguyễn Đình Thi

b. Khi mặt trời mọc, tôi tìm tới bảo ông đất: "Ông đất này, ông đất hãy bay tới đám cỏ phía đông dưới gốc dẻ gai, cạnh bốn hòn sỏi xanh, ông đất sẽ thấy một món quà sẽ đồng tìm ra và tặng riêng ông đất". Tôi hồi hộp đợi ông đất trở về.

Xuân Quỳnh

c. Kiến ở đông quá. Thành ngữ "đông như kiến" thật đúng. Đường ngang lối dọc chỗ nào cũng đầy kiến.

Theo Tô Hoài

**2. Có thể thêm dấu ngoặc kép vào những chỗ nào trong từng câu sau? Vì sao?**

- a. Nàng tiên vung cây đũa thần lên và bảo: Em nào làm việc chăm chỉ sẽ được nhận quà.
- b. Tôi vẫn nhớ như in lời kể của bà: Cây xoài này, ông mang từ Cao Lãnh về trồng.
- c. Hà nắn nót viết vào trang giấy: Tết đã đến thật rồi!

**3. Thay dấu gạch ngang bằng dấu ngoặc kép để đánh dấu chỗ bắt đầu và kết thúc lời nói của nhân vật rồi viết lại đoạn văn.**

Thứ Bảy tuần vừa rồi, lớp tôi đi thăm khu du lịch Rừng Sác. Trước khi xuống xe, cô giáo nhắc:

– Các em nhớ thực hiện đúng nội quy của khu du lịch!

Chúng tôi đồng thanh đáp:

– Dạ. Vâng ạ.

An Hồng

## Vận dụng

**Chơi trò chơi Người làm vườn giỏi:**

- Thi kể tên hoa, rau, quả:

– Theo hình dáng

M: ớt sừng



– Theo màu sắc

M: hồng nhung



– Theo mùi vị

M: mướp hương



- Nói 1 – 2 câu về hình dáng, màu sắc,... của loại hoa, rau, quả em đã kể tên.





## Mùa xuân đã về

### Khởi động

Trao đổi với bạn về mùa em thích theo gợi ý:

|     |          |   |
|-----|----------|---|
| Tên | Đặc điểm | ? |
|-----|----------|---|

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Mùa xuân đã về

Sương mù tan dần. Mây như một đàn cừu tản đi và dưới bầu trời quang đãng, mùa xuân thực sự hiện ra. Mặt trời chói lọi mọc lên, nuốt dần lớp băng mỏng phủ trên mặt nước. Khắp nơi ấm áp, muôn loài trên mặt đất như hồi sinh.

Cỏ non như những chiếc kim đâm tua tủa trên mặt đất. Những chồi cây sức nức mùi hương, căng phồng nhựa. Đàn ong bay lượn quanh những cây liễu tắm trong ánh nắng vàng tươi. Đàn chim sơn ca cất tiếng hót thánh thót trên đồng cỏ nhưng tơ và những ruộng rạ phủ băng.



Tít trên trời xanh, đàn sếu và ngỗng trời đang rải cánh bay. Chúng cất tiếng kêu mừng xuân. Lũ trẻ nhanh nhẹn chạy dọc theo con đường nhỏ. Tiếng nói vui vẻ của tốp phụ nữ vang lên bên bờ đầm, nơi họ đang giặt vải. Và tiếng riu của bác nông dân đang chữa lại cày bừa vang lên trong các sân nhà.

Mùa xuân thực sự đã về.

Theo Lép Tôn-xtôi, Nhị Ca, Dương Tường dịch



- **Băng:** nước đông cứng trong thiên nhiên ở nơi có khí hậu lạnh.
- **Hồi sinh:** sống lại.
- **Sức nức:** (hương thơm) mạnh mẽ và lan toả khắp nơi.
- **Thánh thót:** âm thanh cao, ngân vang và trong trẻo, lúc to, lúc nhỏ, nghe êm ái.



1. Những hình ảnh nào được tác giả dùng để tả cảnh bầu trời mùa xuân?
2. Tìm từ ngữ tả vẻ đẹp của mỗi sự vật trong đoạn 2.

Cỏ non

Những chồi cây

Những cây liễu

Đồng cỏ

3. Chim sơn ca, đàn sếu, ngỗng trời được miêu tả thế nào?
4. Đám trẻ nhỏ, tốp phụ nữ và bác nông dân làm gì khi mùa xuân đến?
5. Vì sao mọi người, mọi vật đều vui mừng, hớn hở?

**2. Nói 1 – 2 câu có hình ảnh so sánh về một sự vật trong bài đọc.**





1. Nghe kể chuyện.

2. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh và từ ngữ gợi ý dưới tranh.

## Bồ nông có hiểu

Theo Phong Thu



Trên đường về quê, ...



Bác bồ nông dẫn dò bồ nông nhỏ ...



Bồ nông nhỏ ...



Mỏ của bồ nông ...

3. Kể lại toàn bộ câu chuyện.

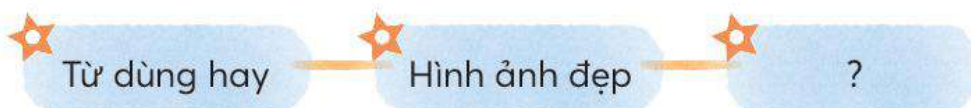
4. Kể lại đoạn truyện em thích bằng lời của chú bồ nông nhỏ.



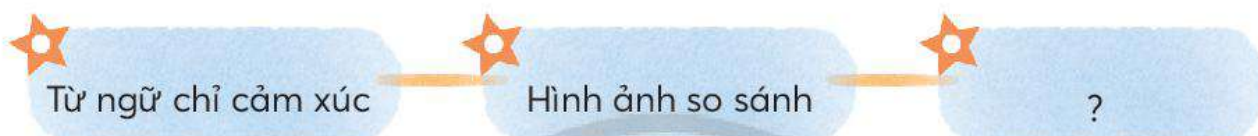


1. Nói về một đồ vật em thường dùng khi đi học hoặc khi đi tham quan, du lịch.
2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) tả một đồ vật em thường dùng khi đi học hoặc khi đi tham quan, du lịch.
3. Trao đổi với bạn:

a. Những điều em học được ở bài viết của bạn:



b. Những nội dung em có thể điều chỉnh ở bài viết của mình:



## Vận dụng

Chơi trò chơi *Phòng tranh vui vẽ*:

- Trưng bày tranh ảnh về hoa quả, chim chóc, muông thú,...
- Nói 2 – 3 câu về sự vật trong tranh ảnh mà em sưu tầm được.

Chân trời sáng tạo





# ÔN TẬP GIỮA HỌC KÌ II

Tuần

27



Tiết 1

## 1. Đọc một truyện em thích và trả lời câu hỏi:

### Chiếc áo của hoa đào

Đọc từ *Sáng ba mươi Tết...* đến *đẹp đến như vậy.*

? Khi mùa xuân đến, các loài hoa bất chợt nhận ra điều gì?



### Từ bản nhạc bị đánh rơi

Đọc từ *Ngay từ những nốt nhạc đầu tiên...* đến *sáu tuổi.*

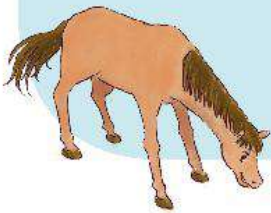
? Vì sao mọi người đều tấm tắc khen bản nhạc của Mô-da?



### Cuộc chạy đua trong rừng

Đọc từ *đầu đến một nhà vô địch...*

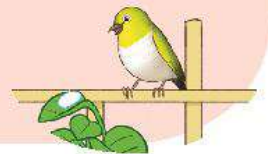
? Hình ảnh ngựa con hiện lên trên mặt nước có gì đẹp?



### Giọt sương

Đọc từ *Nghe thấy những lời thì thầm...* đến *bầu trời mùa thu...*

? Nhờ đâu mà giọt sương nhỏ không mất đi?



## 2. Viết từ:

Quốc Oai      Tĩnh Hoà      Yên Viên

### 3. Viết câu:

Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ,  
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn,  
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa mòn,  
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?

Ca dao



## Tiết 2

### 1. Đọc một đoạn trong bài em thích và trả lời câu hỏi:

#### Đua ghe ngo

Đọc từ *Gần trưa...* đến *đưa ghe tiến về đích.*

? Cuộc đua ghe ngo bắt đầu thế nào?



#### Quảng cáo

Đọc từ đầu đến *bất ngờ, thú vị.*

? Em thích tiết mục văn nghệ nào nhất? Vì sao?



#### Cô gái nhỏ hoá "kình ngư"

Đọc từ đầu đến *"siêu kình ngư"* Nguyễn Thị Ánh Viên.

? Ai là người có đóng góp lớn cho kì tích của đoàn thể thao Việt Nam? Người đó là vận động viên môn gì?



#### Những đám mây ngũ sắc

Đọc từ *Thời điểm hoàng hôn...* đến *trên nền trời.*

? Em thích hình ảnh nào của bầu trời trên đảo Trường Sa lúc hoàng hôn?



## 2. Nghe – viết:



### Cá linh

Năm nào cũng vậy, đến con nước rong rằm tháng Bảy, đồng lai láng, bà con đóng đáy, đón cá linh về. Có năm cá về đặc lừ dưới mặt nước, nghe được cả tiếng cá kêu "ao ao". Cá chạy vào đáy, thấy sên sệt như bánh canh. Mắt cá cứ ngời ngời như có ai rắc thủy tinh vụn xuống nước rồi chao lên chao xuống vậy.

Theo Nguyễn Quang Sáng

## 3. Viết lại vào vở cho đúng các tên riêng nước ngoài.

- Mô-Da là nhà soạn nhạc người Áo nổi tiếng thế giới.
- Ông Lê-ô-Pôn tin rằng con trai mình sẽ trở thành một nhạc sĩ lớn.
- Tháng Sáu hằng năm, Thủ đô Rô-Ma và các tỉnh thành của nước Ý tung bừng mở lễ hội hoa.

## (4) Chọn tiếng trong ngoặc đơn phù hợp với mỗi .

a. Trăng, (sao, xao)  đã nhường chỗ cho mặt trời toả ánh nắng mai. Những giọt (sương, xươg)  mai còn đọng trên lá cây mâm (sôi, xôi) , cây (sấu, xấu)  hổ,... long lanh như những hạt ngọc. Chim (sẻ, xẻ)  ríu ran gọi nhau. Chú (sóc, xóc)  con tròn xoe mắt nhìn bông hoa dẻ vàng tươi, thơm ngát,...

Theo Võ Thu Hương

b. Mùa mưa, cỏ cây mướt xanh ngút cả tầm (mắc, mắt) . Hoa dã quỳ, hoa ngũ (sắc, sắt) , cỏ hồng, cỏ đuôi chồn đua nhau khoe (sắc, sắt) . Núi rừng như (mặc, mặt)  áo mới đủ màu: xanh (ngắc, ngắt) , xanh nõn, nâu hồng, vàng thắm, đỏ rực,...

Theo Khuê Minh



## Tiết 3

1. Đọc thuộc lòng một đoạn trong bài thơ em thích. Nói về cảm xúc của em sau khi đọc.

Hội xuân



Nghệ nhân  
Bát Tràng



Chơi bóng  
với bố

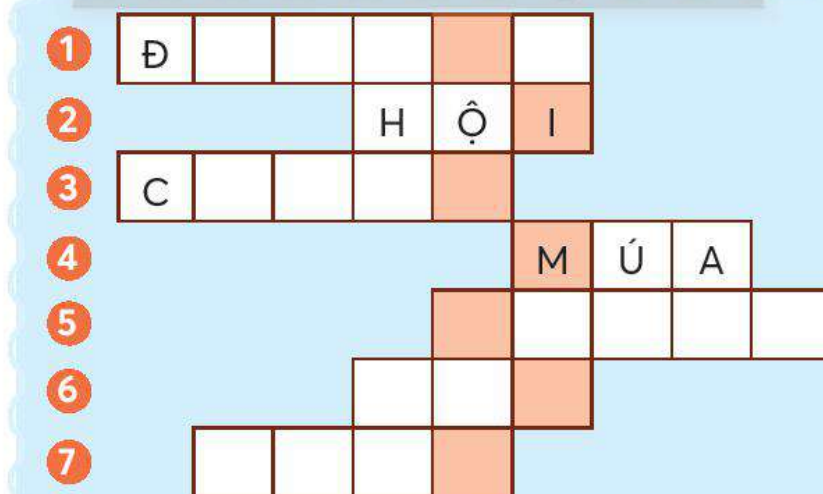


Chuyện hoa,  
chuyện quả



2. Giải ô chữ sau:

- 1 Hoạt động dùng chân điều khiển bóng.
- 2 Cuộc vui tổ chức chung cho nhiều người tham dự theo phong tục hoặc nhân dịp nào đó.
- 3 Người diễn vai hài, làm vui cho khán giả.
- 4 Làm những động tác mềm mại, nhịp nhàng liên tiếp.
- 5 Đập hai lòng bàn tay vào nhau cho phát ra thành tiếng.
- 6 Mùa trước mùa đông, sau mùa hè.
- 7 Có nghĩa trái ngược với khóc.



3. Đặt 1 – 2 câu với từ ngữ tìm được ở bài tập 2.





## Tiết 4

1. Đọc một đoạn trong bài văn em thích. Nói về một hình ảnh đẹp trong đoạn vừa đọc.

Độc đáo lễ hội  
đèn Trung thu



Tiếng đàn



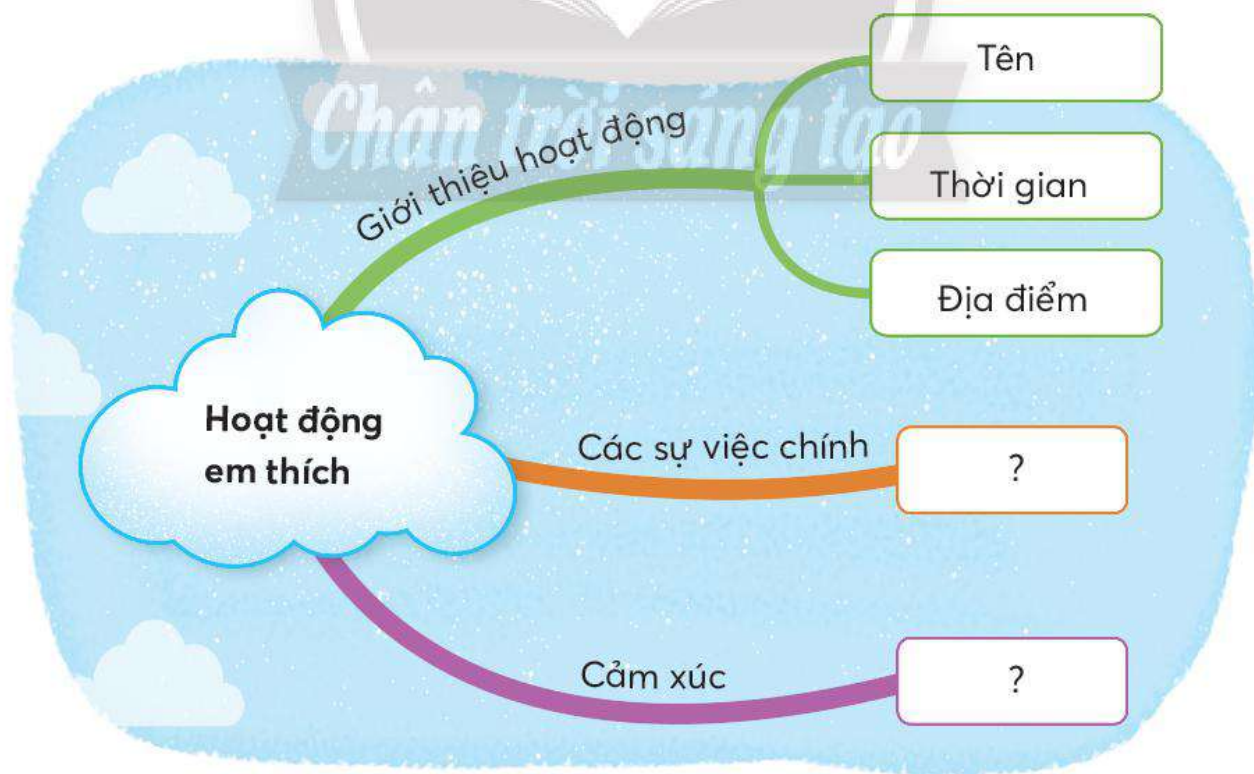
Ngọn lửa  
Ô-lim-pích



Mùa xuân  
đã về



2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) thuật lại một hoạt động ở trường mà em thích dựa vào gợi ý:





## Tiết 5

### 1. Đọc:

### Hoa thấp lửa

1. Nhà Thắm ở ven sông. Phía trước nhà có một cây gạo. Cứ đến tháng Ba, hoa lại nở đỏ ối một góc trời. Chim từ đâu bay về đậu kín các cành cây, kêu ríu rít. Mẹ bảo đó là cây gạo bà nội trồng.

2. Năm kia, bà mất. Cây gạo ra hoa thưa thớt rồi rụng lá, héo khô. Mẹ nói:

– Nó buồn vì nhớ bà đấy.

Thắm hỏi:

– Cái cây cũng biết buồn hả mẹ?

– Cây cối cũng có tình nghĩa như con người, con ạ.

Thắm luôn nhớ lời mẹ dạy: "Phải biết yêu thiên nhiên, sông núi, cỏ cây". Mỗi năm Tết đến, mẹ lại quét vôi trắng xóa vào từng gốc cây quanh nhà, mẹ bảo cho chúng "mặc áo mới" mà đón Tết.

3. Trước nhà Thắm bây giờ là bãi trồng rau cải. Mùa đông đến, hoa cải nở vàng cả bên sông. Chim chóc vẫn bay về ven sông, dù không còn cây to nào để đậu lên như trước nữa. Phong cảnh thật nên thơ, nhưng Thắm không quên ở chỗ đó đã từng có một cây gạo thấp lửa đỏ rực. Và Thắm thấy nhớ bà nội vô cùng.



Phạm Duy Nghĩa



**2. Dựa vào bài đọc, thực hiện các yêu cầu dưới đây:**

a. Cây gạo trước nhà Thắm do ai trồng?



b. Tháng Ba, cây gạo thay đổi thế nào?

- Nở hoa đỏ ối một góc trời
- Thưa thớt rồi rụng lá, héo khô
- Nở vàng cả bến sông

c. Theo mẹ Thắm, vì sao cây gạo ra hoa thưa thớt rồi rụng lá, héo khô?

d. Vì sao khi hoa cải nở vàng và chim chóc bay về ven sông, Thắm thấy nhớ bà nội?

e. Tìm từ ngữ có nghĩa trái ngược với mỗi từ sau:

buồn

mới

nhớ

g. Đặt một câu có hình ảnh so sánh về hoa gạo.



## Tiết 6

**1. Có thể thêm dấu phẩy vào những vị trí nào trong mỗi câu sau:**

- a. Bóng đá bơi lội cờ vua võ thuật là những môn thể thao được trẻ em yêu thích.
- b. Lớp em tham gia tốp ca diễn kịch nhảy dân vũ.
- c. Sáng sớm khi mặt trời vừa lên những chú chim đã cất tiếng véo von.

**2. Tìm câu khiến và câu cảm trong các đoạn văn sau:**

- a. Ôi chao, con cá sấu to quá! Mình dài có đến hơn năm mét. Chỗ quăng bụng giữa, ước chừng một vòng rưỡi tay người lớn ôm mới giáp.

Đoàn Giỏi

b. Các bạn hoa tâm xuân đua nhau gọi:

– Cô đi đâu mà vội thế? Ở đây chơi với chúng em một chút nào!

Theo Xuân Quỳnh

**3. Đặt câu khiến hoặc câu cảm về một con vật hoặc một loài cây.**

M: Chú chim sâu trông thật đáng yêu!



## Tiết 7

**1. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) về một việc làm góp phần bảo vệ môi trường dựa vào gợi ý:**



Hai bạn quyết định ...



Dưới bức vẽ, ...



Giờ Tiếng Việt, ...



Trong lễ chào cờ đầu tuần, ...

**2. Trang trí và trưng bày bài viết của em.**



# QUÊ HƯƠNG TƯƠI ĐẸP

Tuần

28

Bài  
1

## Nắng phương Nam

### Khởi động

Nói về một vài điểm khác biệt giữa ngày Tết ở miền Bắc và miền Nam theo gợi ý:

Thời tiết

Cảnh vật

?

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Nắng phương Nam

1. Hôm nay đã là hai mươi tám Tết. Chợ hoa trên đường Nguyễn Huệ đông nghịt người. Uyên cùng các bạn đi giữa rừng hoa như đi trong mơ. Đang ríu rít chuyện trò, cả nhóm bỗng nghe tiếng gọi:

– Nè, sắp nhỏ kia, đi đâu vậy?

2. Tưởng ai, té ra nhỏ Phương. Uyên đáp:

– Tụi mình đi tìm chút gì để gửi ra Hà Nội cho Vân.

– Có phải Vân ở trại hè Nha Trang không?

– Phải đó. Mấy đứa mới nhận được thư Vân sáng nay.

– Tết ngoài đó chắc là vui lắm?







– Vui nhưng mà lạnh dễ sợ luôn. Đây nè, mình đọc một đoạn thư của Vân nhé! – Vừa nói, Uyên vừa rút trong túi ra một tờ giấy – “Hà Nội đang rạo rực trong những ngày giáp Tết. Trời cuối đông lạnh buốt. Những dòng suối hoa trôi dưới bầu trời xám đục và làn mưa bụi trắng xoá.” Viết hay quá, phải không? – Ước gì chúng mình gửi cho Vân được ít nắng phương Nam nhỉ! – Huê nói.

3. Điều ước của Huê gợi ra cho Phương một sáng kiến:

– Mình nghĩ ra rồi!

Cả đám trẻ nhao nhao:

– Gì vậy?

Phương tùm tùm:

– Tụi mình sẽ tặng Vân một vật ngoài Bắc không có.

– Vật gì vậy? – Cả bọn xoắn xuýt.

– Một cành mai!

– Một cành mai? – Tất cả sững sốt, rồi cùng kêu lên:

– Đúng! Một cành mai chở nắng phương Nam.

4. Cả nhóm hớn hờ quay lại đầu đường, nơi một rừng mai vàng thắm đang rung rinh dưới nắng.

Theo Trần Hoài Dương

- **Đường Nguyễn Huệ:** một đường lớn ở gần chợ Bến Thành, Thành phố Hồ Chí Minh.
- **Sắp nhỏ:** bọn nhỏ (cách gọi của người Nam Bộ).
- **Xoắn xuýt:** quăn lầy, bám chặt như không muốn rời.
- **Sững sốt:** ngạc nhiên tới mức ngẩn người ra.



?

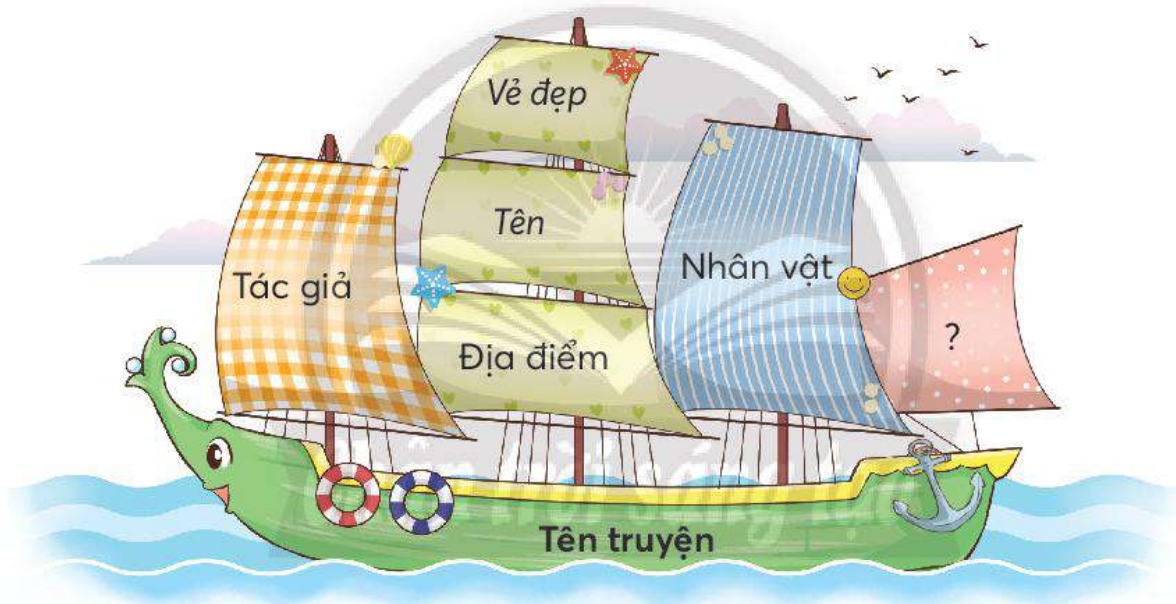
1. Uyên và các bạn đi chợ hoa vào dịp nào?
2. Trong thư, Vân kể những điều gì về Hà Nội những ngày giáp Tết?
3. Vì sao Huê ước gửi cho Vân được ít nắng phương Nam?
4. Các bạn quyết định chọn món quà gì gửi cho Vân? Vì sao?



5. Theo em, Vân cảm thấy thế nào khi nhận được món quà của các bạn?

## 2. Đọc một truyện về quê hương:

- a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em thấy thú vị.



- b. Diễn tả lại dáng vẻ hoặc hành động, lời nói của một nhân vật trong truyện.



### Ôn chữ hoa A, ă, a

- Viết từ:

An Dương Vương

- Viết câu:

Ai về núi Ấn sông Trà  
Non xanh nước biếc hiền hoà quê em.

Ca dao



1. Tìm các từ ngữ thường dùng để chỉ đặc điểm của cảnh vật ở nông thôn và thành thị.

| Cảnh vật  | Đặc điểm     |            |
|-----------|--------------|------------|
|           | Nông thôn    | Thành thị  |
| Nhà cửa   | M: thừa thớt | M: san sát |
| Đường sá  |              |            |
| Xe cộ     |              |            |
| Vườn tược |              |            |
| Không khí |              |            |

2. Chọn từ ngữ trong khung phù hợp với mỗi 🌸:

- a. trong lành, xanh mướt, san sát, mênh mông, thừa thớt

Hai bên đường, những cánh đồng 🌸, những vườn cây 🌸, những mái nhà ẩn hiện dưới những tán cây xanh. Nhà cửa 🌸, không 🌸 như ở thành phố. Tôi mở cửa kính xe để được hít thở không khí 🌸 của làng quê yên bình.

Theo Mỹ Phượng

- b. sầm uất, nhộn nhịp, tấp nập, sáng trưng, san sát

Từ bé, tôi đã quen với cảnh 🌸 của phố xá: xe cộ đi lại 🌸, nhà cửa 🌸, công viên rợp bóng cây xanh cùng những trung tâm thương mại 🌸. Ban đêm, đèn điện 🌸 như ban ngày.

Theo Đức An

3. Tìm từ ngữ phù hợp với mỗi 🌸 để tạo thành câu có hình ảnh so sánh:

- a. Mùa lúa chín, cánh đồng trông như 🌸.  
b. Dòng sông tựa như 🌸.  
c. Những toà nhà cao tầng như 🌸.

M: Thảo Cầm Viên giống như một khu rừng thu nhỏ.

## Vận dụng

Viết lời cảm ơn khi nhận được một món quà từ bạn bè hoặc người thân.





## Trái tim xanh

### Khởi động

Giới thiệu với bạn về cảnh đẹp một hồ nước (hoặc con sông, con suối, bãi biển,...) mà em biết.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Trái tim xanh

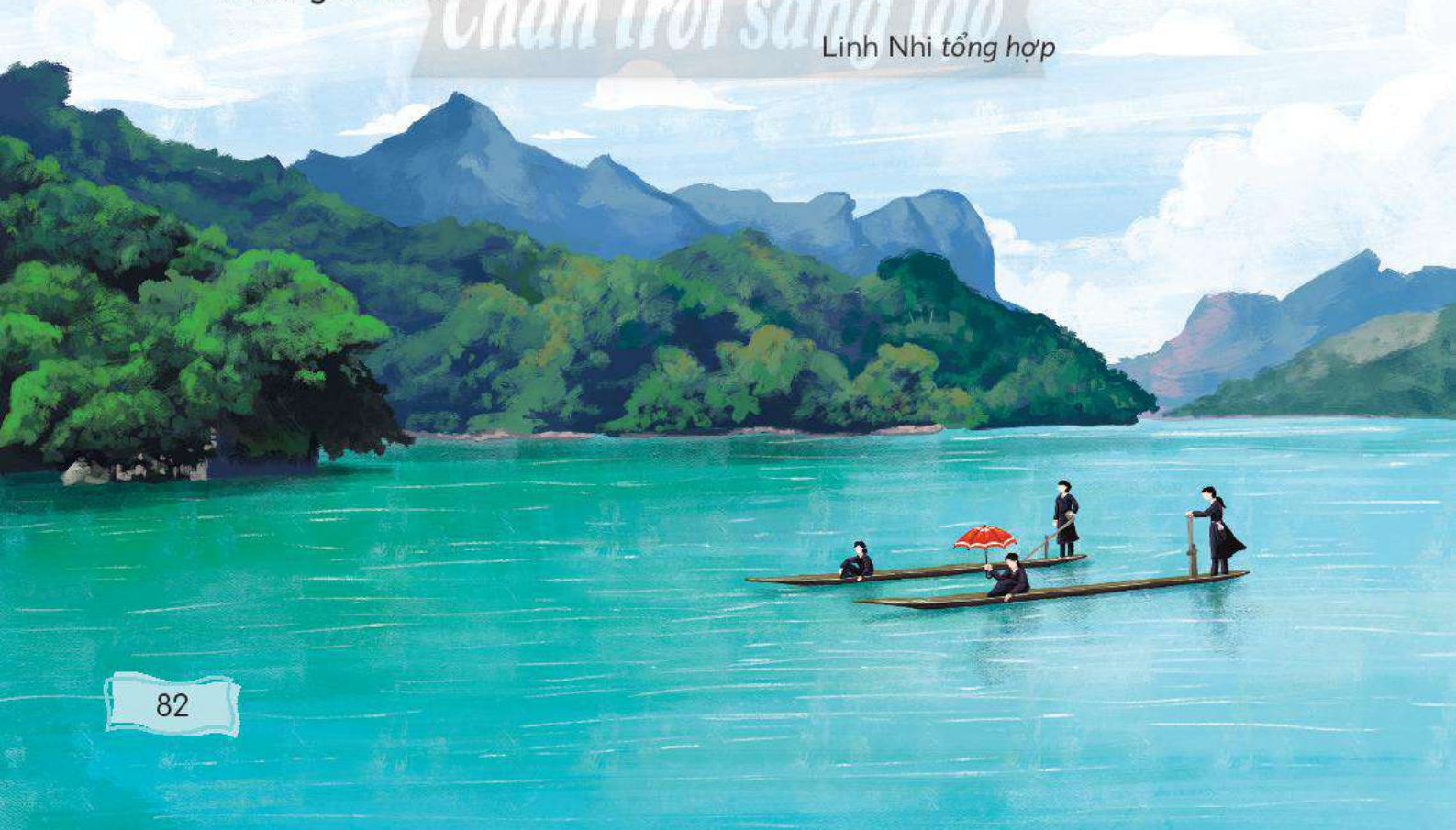
Ba Bể là hồ nước ngọt tự nhiên lớn nhất Việt Nam và cũng là một trong 100 hồ nước ngọt lớn nhất thế giới, nằm trong Vườn Quốc gia Ba Bể. Đây cũng là địa danh nổi tiếng thu hút hàng ngàn lượt khách du lịch mỗi năm.

Hồ Ba Bể thuộc xã Nam Mẫu, huyện Ba Bể, tỉnh Bắc Kạn, cách Hà Nội khoảng 230 ki-lô-mét về phía Bắc. Hồ có độ sâu khoảng 20 mét, nơi sâu nhất tới 35 mét. Hồ được bao quanh bởi những dãy núi đá hùng vĩ và bạt ngàn những cánh rừng nhiệt đới.

Đặc biệt, hồ Ba Bể không bao giờ cạn nước. Nước hồ bốn mùa trong lành, mát mẻ, nhưng mỗi mùa mang những sắc độ riêng. Người dân Bắc Kạn tự hào gọi hồ Ba Bể là "trái tim xanh" của Vườn Quốc gia Ba Bể.

*Chân trời sáng tạo*

Linh Nhi tổng hợp





- **Hùng vĩ:** rộng lớn và gây được ấn tượng mạnh mẽ, đẹp đẽ.
- **Bạt ngàn:** nhiều vô kể và trên một diện tích rất rộng.
- **Rừng nhiệt đới:** rừng ở khu vực có khí hậu nóng, ẩm.

?

1. Hồ Ba Bể nằm ở đâu?
2. Tìm những câu văn cho biết hồ Ba Bể rất lớn.
3. Nước hồ Ba Bể có gì đặc biệt?
4. Người dân Bắc Kạn gọi hồ Ba Bể là gì? Vì sao?
5. Em biết thêm những gì về tên gọi của hồ Ba Bể?

## 2. Đóng vai hướng dẫn viên, giới thiệu về hồ Ba Bể.



### 1. Quan sát tranh. Đọc lời các nhân vật trong tranh và trả lời câu hỏi.



- a. An nói gì khi bà bắt máy?
- b. Bà đáp lời An thế nào?
- c. Trước khi tắt điện thoại, bà nói gì?
- d. An trả lời bà ra sao?

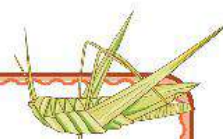
### 2. Cùng bạn đóng vai để gọi và trả lời điện thoại một trong các tình huống sau:

- a. Thông báo với ông bà hoặc người thân ở quê về một tin vui của gia đình em.
- b. Hỏi thăm bố mẹ hoặc người thân trong thời gian đi công tác xa.





### 1. Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi.



Những ngày hè ở quê nội thật tuyệt! Quê nội của tôi nằm bên bờ sông Thom hiền hoà. Cả ba anh em tôi đều rất thích về thăm nội, thăm vườn dừa mướt xanh của bà. Chao ôi, dừa mới nhiều làm sao! Mỗi cây giống như một người khổng lồ với những tay lá khoẻ khoắn che buống dừa sai trĩu quả. Lũ trẻ chúng tôi rủ nhau chơi đủ trò dưới bóng dừa. Chơi chán, chúng tôi mắc võng nằm, nghe tiếng lá dừa rì rào trong gió. Chiều chiều, nội dạy chúng tôi tết những món đồ chơi xinh xinh từ lá dừa. Nhờ có vườn dừa quê nội, mùa hè của anh em tôi luôn đầy ắp những kỉ niệm êm đềm.

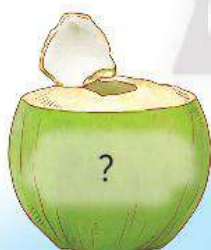
Khánh Bình



- Bạn nhỏ viết về tình cảm của mình với nơi nào?
- Nơi đó có những gì khiến bạn nhỏ yêu thích?
- Những câu văn nào thể hiện tình cảm, cảm xúc của bạn nhỏ với nơi đó?

### 2. Tìm ý cho đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp ở quê hương hoặc nơi em ở dựa vào gợi ý:

Chân trời sáng tạo



### Vận dụng

Thi đọc thơ về quê hương.



## Khởi động

Nói tên những dòng sông em biết.

## Khám phá và luyện tập



### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

#### Vàm Cỏ Đông

(Trích)

Ở tận sông Hồng, em có biết  
Quê hương anh cũng có dòng sông  
Anh mãi gọi với lòng tha thiết:  
Vàm Cỏ Đông! Ơi Vàm Cỏ Đông!

Đây con sông xuôi dòng nước chảy  
Bốn mùa soi từng mảnh mây trời  
Từng ngọn dừa gió đưa phe phẩy  
Bóng lồng trên sóng nước chơi vơi.

Đây con sông như dòng sữa mẹ  
Nước về xanh ruộng lúa, vườn cây  
Và ấm áp như lòng người mẹ  
Chở tình thương trang trải đêm ngày.

Hoài Vũ



- **Vàm Cỏ Đông:** một nhánh của sông Vàm Cỏ, chảy qua các tỉnh Tây Ninh, Long An.
- **Ấm áp:** rất đầy.

?

1. Tìm trong khổ thơ thứ nhất những dòng thơ thể hiện tình cảm của tác giả với con sông quê.
  2. Con sông Vàm Cỏ Đông có gì đẹp?
  3. Tác giả so sánh con sông Vàm Cỏ Đông với những gì? Vì sao?
  4. Tìm các tiếng có vần giống nhau ở cuối các dòng thơ trong mỗi khổ thơ.
- ★ Học thuộc lòng hai khổ thơ cuối.

## 2. Đọc một bài đọc về quê hương:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những thông tin mới.



b. Chia sẻ với bạn những điều em biết thêm về địa điểm được nhắc đến trong bài đọc.



1. **Nhớ – viết:** *Vàm Cỏ Đông* (hai khổ thơ cuối).
2. Viết vào vở tên các địa danh có trong bài *Nắng phương Nam*.

**(3) Giải các câu đố sau, biết rằng lời giải đố chứa tiếng:**

a. Bắt đầu bằng chữ **s** hoặc chữ **x**

Chín vàng tươi, vị ngọt thanh  
Mỗi khi hè đến trĩu cành đung đưa.  
(Là quả gì?)

Hoa gì nở giữa mùa hè  
Trong đầm thơm mát, lá xoè ô che?  
(Là hoa gì?)



b. Có vần **ong** hoặc vần **ông**

Con gì đẹp nhất loài chim  
Đuôi xoè rực rỡ như nghìn cánh hoa?  
(Là con gì?)

Con gì thích hút mật hoa  
Ở đâu hoa nở dù xa cũng tìm?  
(Là con gì?)



**1. Tìm câu có dấu hai chấm trong các đoạn văn, đoạn thơ sau:**

a. Ông tôi có một mảnh vườn nhỏ trên sân thượng. Ông trồng đủ thứ cây: chanh, ổi, khế, cóc, sả, tía tô và cả một bụi tre nhỏ. Ông nói trồng mấy cái cây này cho giống vườn ở quê.

Nguyễn Duy Sơn

b. Rồi bà lại đi làm.  
Đến khi về thấy lạ:  
Sân nhà sao sạch quá  
Đàn lợn đã được ăn  
Cơm nước nấu tinh tươm  
Vườn rau tươi sạch cỏ.

Phan Thị Thanh Nhàn

**2. Dấu hai chấm trong các câu ở bài tập 1 được dùng để làm gì?**

Báo hiệu phần kết thúc câu

Báo hiệu phần giải thích, liệt kê

Báo hiệu sau đó là lời nhân vật



**3. Có thể thêm dấu hai chấm vào chỗ nào trong từng câu dưới đây? Vì sao?**

- Trong vườn, muôn hoa đua nhau khoe sắc mai vàng rực rỡ, đào phơn phớt hồng, mào gà đỏ thắm,...
- Chợ quê bán đủ thứ rau củ miệt vườn cải ngọt, rau muống, bầu, bí, đậu đũa, khoai sọ, khoai lang,...

**4. Chọn từ ngữ trong khung phù hợp với mỗi .**

màu hoa ấm áp như màu nắng

có nhiều trò chơi thú vị

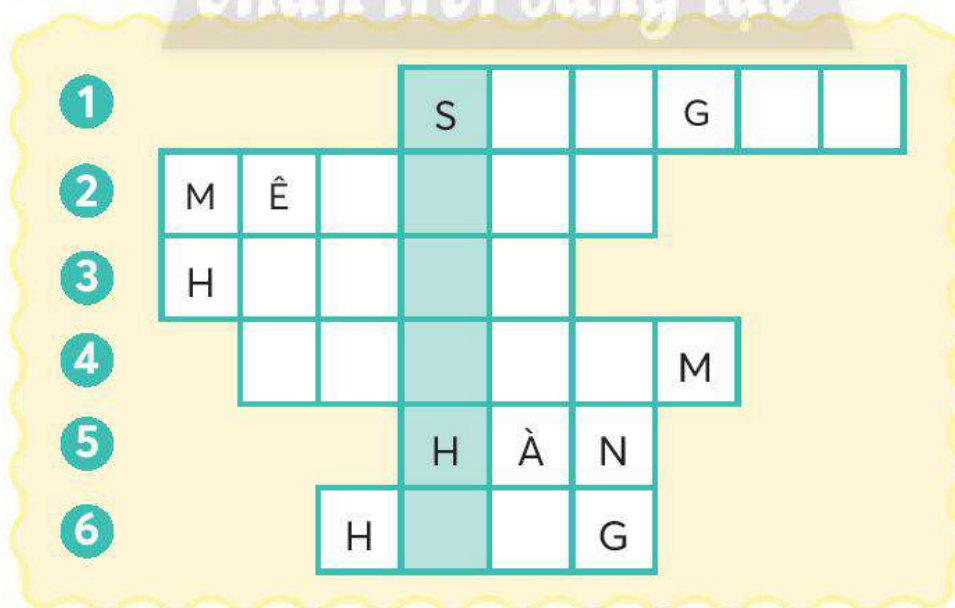
nhờ có cảnh đẹp và không khí trong lành

- Các bạn chọn tặng Vân cành mai vì .
- , hồ Ba Bể thu hút được nhiều khách du lịch.
- Mùa hè ở quê nội thật tuyệt vì .

**Vận dụng**

**1. Giải ô chữ sau:**

- Sông gì có cảng Nhà Rồng?
- Tên gọi khác của sông Cửu Long.
- Sông gì soi bóng cố đô?
- Tên gọi khác của hồ Hoàn Kiếm.
- Sông gì giá lạnh như là mùa đông?
- Sông gì đỏ nặng phù sa?



**2. Nói một vài câu về dòng sông em thích.**





## Cảnh làng Dạ

### Khởi động

Chia sẻ về những điều em thấy trong bức tranh của bài đọc.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

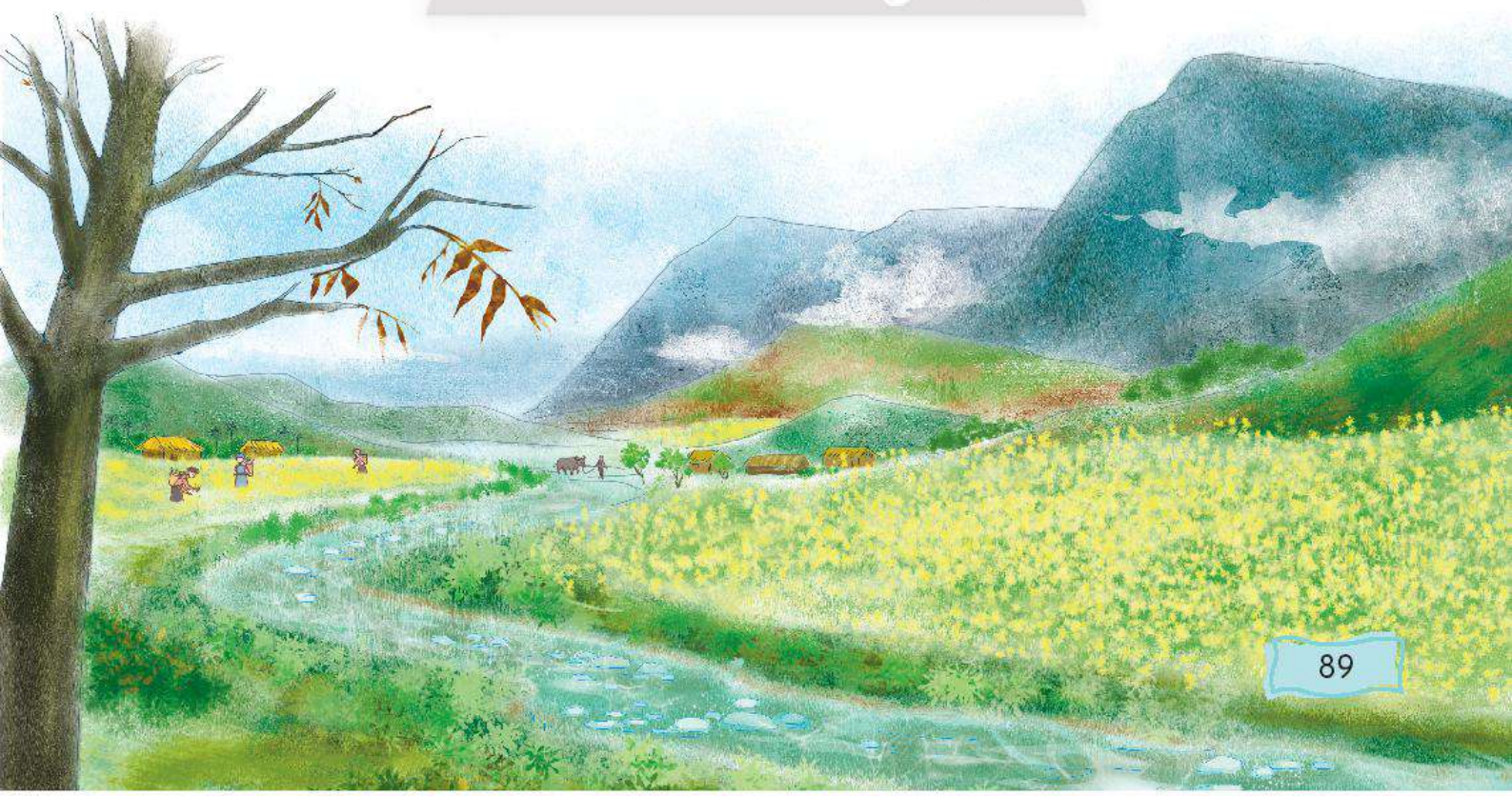
### Cảnh làng Dạ

Mùa đông đã về thực sự rồi!

Mây từ trên cao theo các sườn núi trườn xuống, chốc chốc lại gieo một đợt mưa bụi trên những mái lá chít bạc trắng. Hoa cải hương vàng hoe từng vạt dài ẩn hiện trong sương bên sườn đồi.

Con suối lớn ồn ào, quanh co đã thu mình lại, phô những dải sỏi cuội nhẵn nhụi và sạch sẽ. Trên mặt nước chỉ còn lại những chú nhện chân dài như gọng vó bận rộn và vui vẻ thi nhau ngược dòng vượt lên. Trên những ngọn cội già nua cổ thụ, những chiếc lá vàng còn sót lại cuối cùng đang khua lao xao trước khi từ giã thân mẹ đơn sơ.

*Chân trời sáng tạo*







Nhưng những hàng cau làng Dạ thì bất chấp tất cả sức mạnh tàn bạo của mùa đông, chúng vẫn còn y nguyên những tàu lá vắt vẻo mềm mại như cái đuôi én. Trên nền đất rắn lại vì giá lạnh, những đợt lá non vẫn đang xoè, vàng nhạt và những cây cau vẫn duyên dáng, rung rinh thân mình, tưởng như chúng sinh ra là để trang điểm cho làng Dạ thêm vẻ thanh tú, nhẹ nhàng.

Ma Văn Kháng



- **Chít:** Cây giống cây sậy, cây lau, mọc nhiều ở vùng miền núi.
- **Sỏi cuội:** Đá nhỏ, tròn và nhẵn, thường ở lòng sông, lòng suối.
- **Bất chấp:** không lo sợ gì.
- **Vẻ thanh tú:** vẻ đẹp mảnh mai, thanh thoát, dễ gây cảm tình.



1. Trong đoạn văn thứ hai, điều gì báo hiệu mùa đông đã về?
2. Con suối thay đổi thế nào khi mùa đông đến?
3. Mỗi sự vật sau được tả bằng những từ ngữ nào?



Mái lá chít



Hoa cải hương



Ngọn cơi

4. Vì sao tác giả cho rằng những cây cau sinh ra là để trang điểm cho làng Dạ?
5. Nói về sự thay đổi của cảnh vật nơi em ở vào một mùa trong năm.

## 2. Nói tiếp để được câu văn có hình ảnh so sánh:

- a. Những đám mây ...
- b. Dòng suối ...
- c. Hàng cây ...





1. Kể lại từng đoạn của câu chuyện theo tranh.

## Nắng phương Nam

Theo Trần Hoài Dương

1



2



3



4



2. Phân vai, kể lại toàn bộ câu chuyện.



1. Chia sẻ với bạn tình cảm, cảm xúc của em trước một cảnh đẹp ở quê hương hoặc nơi em ở.
2. Viết đoạn văn ngắn (từ 7 đến 9 câu) nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp ở quê hương hoặc nơi em ở.
3. Hoàn chỉnh, trang trí và trưng bày bài viết của em.

## Vận dụng

Nói lời mời bạn về thăm quê hương hoặc nơi em ở.



# ĐẤT NƯỚC MẾN YÊU

Tuần

30

Bài  
1

## Hai Bà Trưng

### Khởi động

Trao đổi với bạn những điều em thấy trong bức tranh của bài đọc theo gợi ý:

Nhân vật

Hành động

?

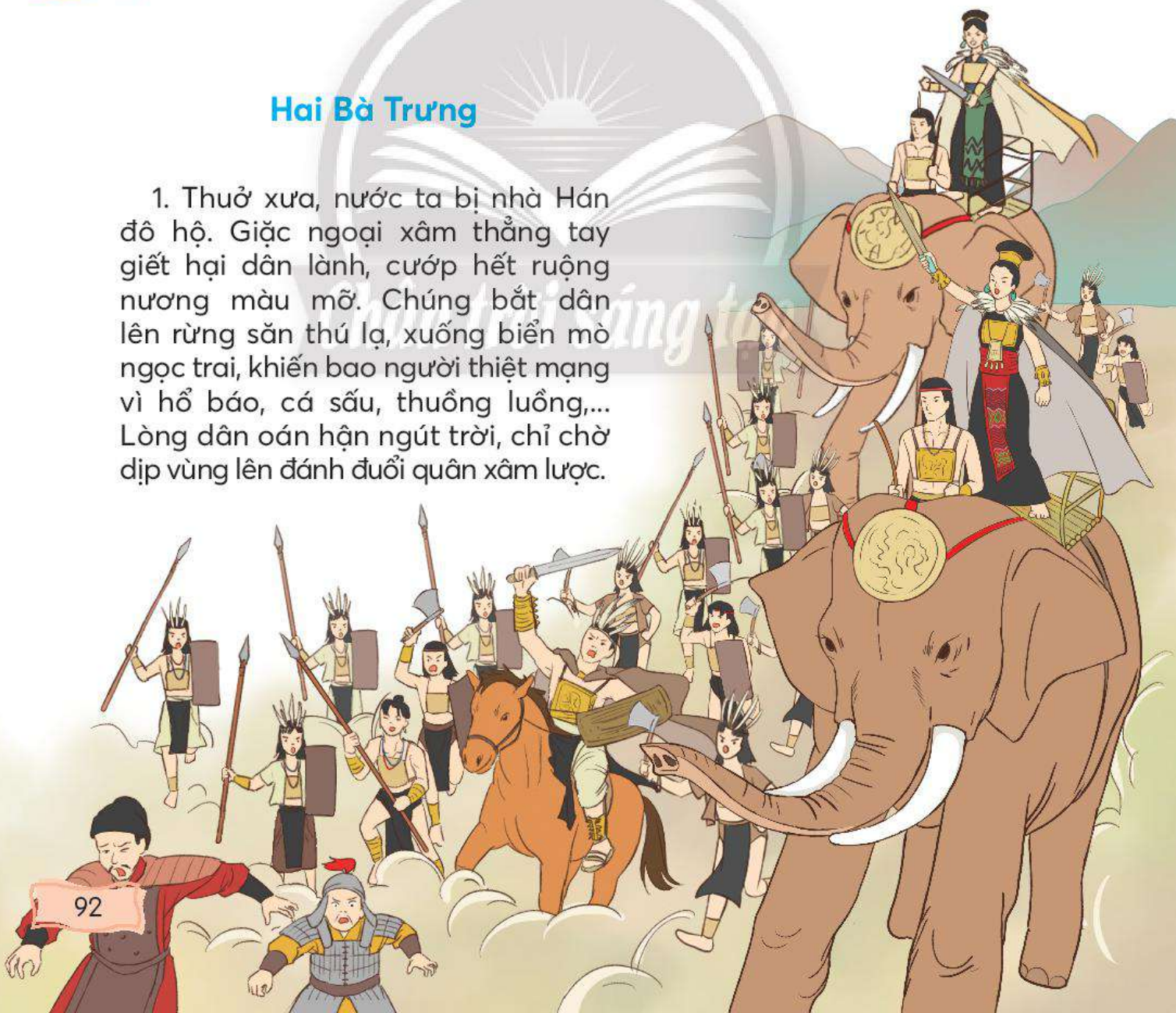
### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Hai Bà Trưng

1. Thuở xưa, nước ta bị nhà Hán đô hộ. Giặc ngoại xâm thẳng tay giết hại dân lành, cướp hết ruộng nương màu mỡ. Chúng bắt dân lên rừng săn thú lạ, xuống biển mò ngọc trai, khiến bao người thiệt mạng vì hổ báo, cá sấu, thuồng luồng,... Lòng dân oán hận ngút trời, chỉ chờ dịp vùng lên đánh đuổi quân xâm lược.





2. Bấy giờ, ở huyện Mê Linh có hai người con gái tài giỏi là Trưng Trắc và Trưng Nhị. Hai chị em đều giỏi võ nghệ và chí lớn giành lại non sông. Chồng bà Trưng Trắc là Thi Sách cùng chí hướng với vợ, bị tướng giặc Tô Định lập mưu giết chết.

3. Nhận được tin dữ, Hai Bà Trưng liền kéo quân về thành Luy Lâu hỏi tội kẻ thù. Trước lúc trẩy quân, có người xin nữ chủ tướng cho mặc đồ tang. Trưng Trắc trả lời :

– Không! Ta sẽ mặc giáp phục thật đẹp để dân chúng thêm phấn khích, còn giặc trông thấy thì kinh hồn.

Hai Bà Trưng bước lên bành voi. Đoàn quân rùng rùng lên đường. Giáo lao, cung nổ, rìu búa, khiến mộc cuồn cuộn tràn theo bóng voi ẩn hiện của Hai Bà.

4. Thành trì quân giặc lần lượt sụp đổ dưới chân của đoàn quân khởi nghĩa. Tô Định ôm đầu chạy về nước. Đất nước ta sạch bóng quân thù. Hai Bà Trưng trở thành hai vị anh hùng đầu tiên được lưu danh trong lịch sử nước nhà.

Theo Văn Lang

- **Nhà Hán:** triều đại ở Trung Quốc cách đây hơn 2000 năm.
- **Giặc ngoại xâm:** giặc từ nước ngoài đến xâm chiếm.
- **Đô hộ:** thống trị nước khác.
- **Luy Lâu:** vùng đất nay thuộc huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.
- **Trẩy quân:** đoàn quân lên đường đi chiến đấu.
- **Lưu danh:** để lại tên tuổi và tiếng tốt.

?

1. Giặc ngoại xâm gây ra những tội ác gì với nhân dân ta?
2. Tìm chi tiết cho thấy tài năng và chí lớn của Hai Bà Trưng.
3. Những hình ảnh nào cho thấy khí thế oai hùng của đoàn quân khởi nghĩa?
4. Nhân dân ta làm gì để ghi nhớ công ơn Hai Bà Trưng?





## 2. Đọc một bài thơ về đất nước Việt Nam:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em ghi nhớ.

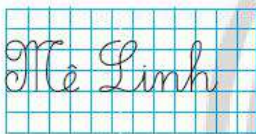


b. Chia sẻ cảm xúc của em về đất nước Việt Nam sau khi đọc bài thơ.



### Ôn chữ hoa Ơ, Ơ

• Viết từ:



• Viết câu:

Thăng Long – Hà Nội đô thành

Nước non ai vẽ nên tranh hoạ đồ.

Cá dao



### 1. Tìm 1 – 2 cặp từ ngữ có nghĩa giống nhau trong các đoạn văn, đoạn thơ sau:

a. Đất nước ta sạch bóng quân thù. Hai Bà Trưng trở thành hai vị anh hùng đầu tiên được lưu danh trong lịch sử nước nhà.

Theo Văn Lang

b. Con tàu như mũi tên  
Đang lao về phía trước  
Em muốn con tàu này  
Đưa em đi khắp nước  
Ơi Tổ quốc! Tổ quốc!

Trần Đăng Khoa

**2. Xếp các từ ngữ dưới đây vào nhóm thích hợp:**

Tổ quốc

mến yêu

bảo vệ

giang sơn

bảo quản

gìn giữ

non sông

mến thương

yêu quý

- a. Từ có nghĩa giống với *đất nước*
- b. Từ có nghĩa giống với *giữ gìn*
- c. Từ có nghĩa giống với *yêu mến*

**3. Tìm những từ ngữ có thể ghép được với nhau trong bài tập 2.**

**M:** bảo vệ Tổ quốc

**4. Đặt 1 – 2 câu về:**

- a. Hoạt động bảo vệ Tổ quốc

**M:** Các chú bộ đội luôn cầm chắc tay súng bảo vệ Tổ quốc.

- b. Tình cảm đối với quê hương, đất nước

**M:** Em rất yêu bãi biển quê mình.

**Vận dụng**

**1. Thi kể các đường phố, trường học,... mang tên nhân vật lịch sử.**



**2. Nói 1 – 2 câu về đường phố, trường học,... em biết.**





## Một điểm đến thú vị

### Khởi động

Thi kể tên các cảnh đẹp trên đất nước Việt Nam.

### Khám phá và luyện tập

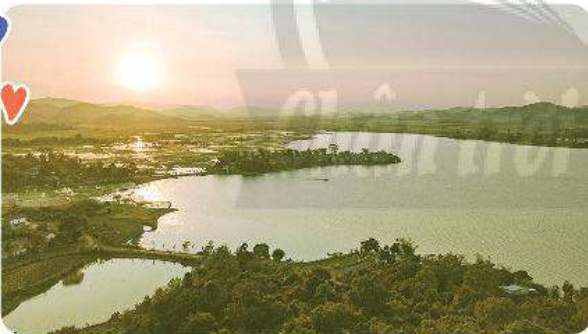


#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Một điểm đến thú vị

Tây Nguyên là một điểm đến thú vị trong hành trình khám phá vẻ đẹp của đất nước mến yêu. Ở đây có rất nhiều cảnh đẹp.

Cà phê ở Tây Nguyên phủ kín những ngọn đồi, cây nọ sát cây kia. Cứ đến tháng Ba, sắc trắng tinh khôi của hoa cà phê biến nơi đây thành "mùa tuyết".



Hồ Lắk nằm giữa những dãy núi lớn được bao phủ bởi các cánh rừng nguyên sinh. Không gì thú vị hơn khi được ngồi trên những con thuyền độc mộc, ngắm nhìn đàn cá bơi lội và nghe tiếng nước chảy hai bên mạn thuyền.

Thác Đờ-rây Nu là món quà hùng vĩ của thiên nhiên ban tặng cho núi rừng Tây Nguyên. Với chiều dài trên 250 mét và chiều cao lên đến 30 mét, thác được ví như một bức tường nước khổng lồ.



Hồng Minh tổng hợp

- **Tây Nguyên:** vùng cao nguyên thuộc miền Trung nước ta, gồm năm tỉnh: Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông và Lâm Đồng.
- **Tinh khôi:** tinh khiết, tạo cảm giác tươi mới.
- **Hồ Lắk:** hồ nước ngọt lớn nhất tỉnh Đắk Lắk.
- **Rừng nguyên sinh:** rừng hình thành lâu đời, chưa chịu tác động của con người.
- **Thác Đờ-rây Nu (Dray Nur):** một ngọn thác hùng vĩ thuộc tỉnh Đắk Lắk.

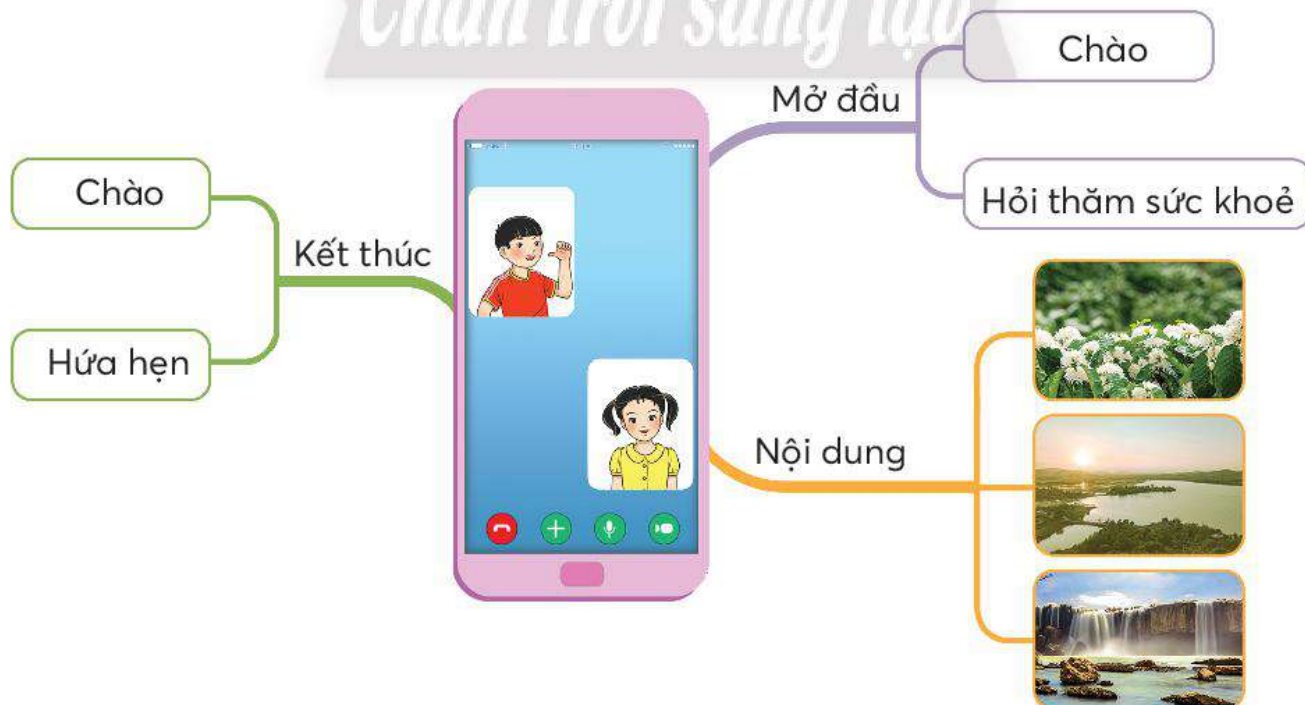
- ?
1. Cây và hoa cà phê ở Tây Nguyên có đặc điểm gì?
  2. Điều thú vị nhất khi đến thăm hồ Lắk là gì?
  3. Những chi tiết nào cho thấy thác Đờ-rây Nu rất hùng vĩ?
  4. Em thích điều gì ở Tây Nguyên? Vì sao?
  5. Vì sao nói "Tây Nguyên là một điểm đến thú vị trong hành trình khám phá vẻ đẹp của đất nước mến yêu."?

## 2. Nói 1 – 2 câu về:

- a. Hoa cà phê
- b. Hồ Lắk
- c. Thác Đờ-rây Nu



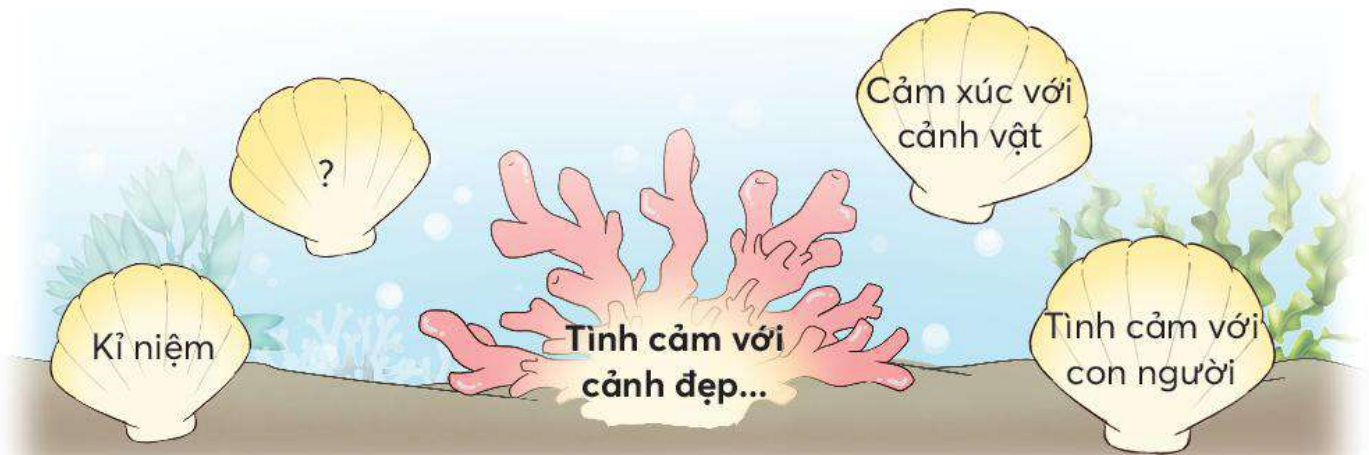
Gọi điện thoại cho bạn bè hoặc người thân để hỏi thăm sức khỏe và chia sẻ một điều thú vị em biết thêm sau khi học bài **Một điểm đến thú vị**.



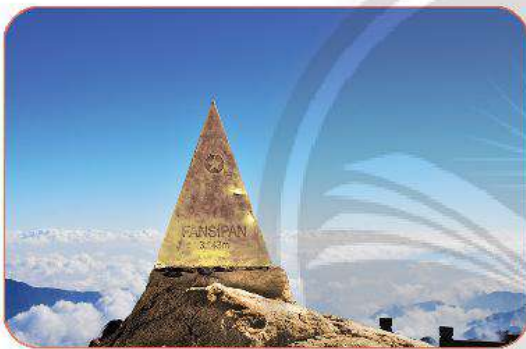




1. Tìm ý cho đoạn văn nêu tình cảm, cảm xúc của em trước một cảnh đẹp của đất nước Việt Nam dựa vào gợi ý:



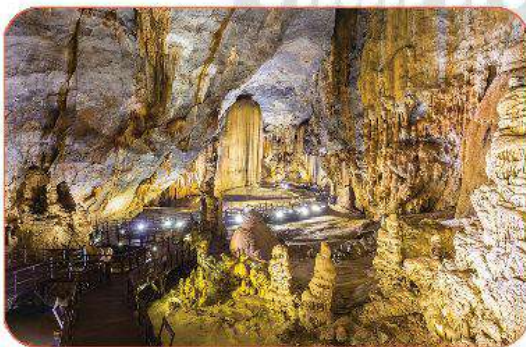
2. Chia sẻ với bạn tình cảm, cảm xúc của em trước một cảnh đẹp của đất nước Việt Nam.



đỉnh Phan-xi-păng



vịnh Hạ Long



động Thiên Đường



đồi cát Mũi Né – Phan Thiết

## Vận dụng

Chơi trò chơi *Em là nhà sưu tầm*:

- Thi trưng bày tranh ảnh làng quê mọi miền đất nước.
- Nói 1 – 2 câu về bức ảnh em thích nhất.



### Khởi động

Thi kể tên các địa danh của nước ta.

Khánh Hoà

Hoà Bình

Bình Thuận

?

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Non xanh nước biếc

1. Đồng Đăng có phố Kỳ Lừa  
Có nàng Tô Thị, có chùa Tam Thanh.  
\*
2. Sông Tô nước chảy trong ngần  
Có thuyền buồm trắng chạy gần, chạy xa.  
\*
3. Đường vô xứ Nghệ quanh quanh  
Non xanh nước biếc như tranh hoạ đồ.  
\*
4. Hải Vân bát ngát nghìn trùng  
Hòn Hồng sừng sững đứng trong vịnh Hàn.  
\*
5. Nhà Bè nước chảy chia hai  
Ai về Gia Định, Đồng Nai thì về.  
\*
6. Đồng Tháp Mười cò bay thẳng cánh  
Nước Tháp Mười lóng lánh cá tôm.  
\*
7. Cần Thơ gạo trắng nước trong  
Ai đi đến đó lòng không muốn về.

Ca dao



- **Đồng Đăng:** thị trấn thuộc tỉnh Lạng Sơn.
- **Sông Tô** (còn gọi là sông Tô Lịch, sông Kim Giang): một con sông nhỏ, chảy trong địa phận Thủ đô Hà Nội.
- **Xứ Nghệ:** vùng Nghệ An, Hà Tĩnh nói chung.

- ?
1. Câu ca dao 1 và 2 nhắc đến những địa danh nào?
  2. Tìm từ ngữ gợi tả cảnh đẹp của các địa danh được nhắc đến trong câu ca dao 3 và 4.
  3. Những hình ảnh nào cho thấy vẻ đẹp của Nhà Bè, Đồng Tháp Mười và Cần Thơ?
  4. Bài đọc giúp em hiểu thêm điều gì về quê hương, đất nước?
- ★ Học thuộc lòng 4 – 5 câu ca dao em thích.

## 2. Đọc một bài văn về đất nước Việt Nam:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những nội dung em thấy thú vị.



b. Chia sẻ với bạn về một hình ảnh em thích.



1. **Nghe – viết:** *Hai Bà Trưng* (từ *Giáo lao, cung nỏ...* đến hết).

2. **Viết lại các tên sau vào vở cho đúng:**

☆ thị xã Đồng đăng

☆ đèo hải Vân

☆ Tỉnh Đồng Nai

☆ sông Vàm cỏ đông

☆ vùng đồng tháp mười

☆ thành phố cần Thơ

**(3) Tìm 2 – 3 từ ngữ:**

a. Bắt đầu bằng chữ **l**  
hoặc chữ **n**

**M:** lung linh    nóng nực

b. Bắt đầu bằng chữ **g**  
hoặc chữ **r**

**M:** gầy gọn    rục rờ



**1. Tìm các từ ngữ chỉ màu đỏ có trong đoạn thơ sau:**

Mẫu đơn đỏ thắm  
Đỏ chót mào gà  
Trạng nguyên thấp lửa  
Như đốm nắng xa.

Hồng nhung đỏ thắm  
Đào bích đỏ hồng  
Mười giờ đỏ rực  
Rạng rỡ vườn xuân.

Trâm Anh

**2. Tìm 2 – 3 từ ngữ:**

a. Chỉ màu vàng

**M:** vàng tươi

b. Chỉ màu trắng

**M:** trắng tinh

c. Chỉ màu tím

**M:** tím nhạt

d. Chỉ màu xanh

**M:** xanh biếc

**3. Đặt 1 – 2 câu có từ ngữ chỉ các màu sắc vừa tìm được ở bài tập 2.**

**M:** Cúc vạn thọ đơm bông **vàng tươi**.

**4. Đặt câu thể hiện cảm xúc của em khi thấy một cảnh đẹp.**

**M:** Trăng trên biển lung linh quá!

**Vận dụng**

Trao đổi với bạn những việc con người cần làm để giữ gìn, xây dựng cho non sông, đất nước ngày càng tươi đẹp.

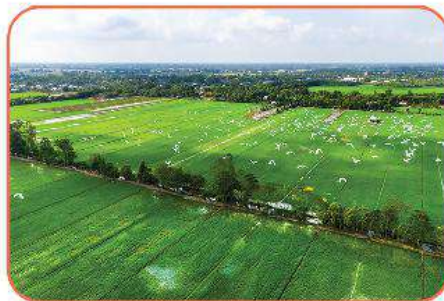




## Mênh mông mùa nước nổi

### Khởi động

Chia sẻ với bạn về những điều em thấy trong ảnh dưới đây:



### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Mênh mông mùa nước nổi

Tháng Bảy nước nhảy lên bờ. Những con nước lớn đổ về. Nước sông dâng lên long lanh như một tấm gương khổng lồ.

Những chuyến đò ngang sang sông dập dềnh, sóng sánh, xô nước tràn vào đồng. Những chiếc xuồng con bắt đầu toả ra đồng đi giăng câu, thả lưới. Những bụi bông điên điển vàng rực rỡ nghiêng nhành khi chiếc xuồng câu đi qua, như mời gọi ai đó vươn tay tuốt hái, như để sẻ chia thêm một món ăn đậm đà hương vị mùa nước nổi.

Tiếng hò từ các xuồng câu hoà với ngọn gió lùa thênh thang mát rượi cùng ánh nắng lóng lánh tràn trên mặt nước. Rồi mặt trời bỗng bẽn lẽn như quả bóng màu vàng cam, thoắt cái lặn xuống cánh đồng chiều để trời và nước soi vào nhau, hoà làm một.





Có những năm mùa nước nổi về sớm làm ngập chìm những cánh đồng lúa non chưa kịp chín. Nhưng rồi khi mùa nước nổi qua đi, nước lũ lặng lẽ rút dần sau khi chắt chiu bao lớp phù sa nông nàn cho những vụ mùa sau bội thu trở lại.

Trần Tùng Chinh

- **Mùa nước nổi:** mùa có nhiều nước từ sông Mê Kông đổ về vùng đồng bằng sông Cửu Long, xảy ra vào khoảng từ tháng 7 đến tháng 10 âm lịch.
- **Con nước:** chỉ dòng nước dâng lên hoặc rút đi theo mùa.
- **Điên điển:** một loài cây mọc hoang, hoa màu vàng rực, có thể dùng ăn thay rau.

?

1. Mùa nước nổi bắt đầu vào thời điểm nào?
2. Những hình ảnh nào báo hiệu mùa nước nổi đã về?
3. Mỗi sự vật dưới đây được tả bằng những từ ngữ nào?



4. Hình ảnh mặt nước có gì đẹp?

Khi những con nước đổ về

Khi mặt trời lặn

Khi những chuyến đò sang sông

5. Mùa nước nổi qua đi để lại những gì cho những vụ mùa sau?

## 2. Sắp xếp các từ ngữ sau thành câu ca dao:



## 3. Nói 1 – 2 câu về câu ca dao đã sắp xếp được ở bài tập 2.





1. Nghe kể chuyện.

2. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh và từ ngữ gợi ý dưới tranh.

## Sự tích hoa mào gà

Truyện cổ tích Việt Nam



Ngày xưa, gà mơ ...



Gà mơ nghe thấy ...



Gà mơ quyết định ...



Cây hoa ...

3. Kể lại toàn bộ câu chuyện bằng lời của một nhân vật.





1. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) nêu tình cảm, cảm xúc trước một cảnh đẹp của đất nước Việt Nam.



2. Hoàn chỉnh và trang trí bài viết của em.

3. Trao đổi với bạn:

a. Những điều em học được ở bài viết của bạn:

Từ ngữ chỉ cảm xúc

Hình ảnh đẹp

?

b. Những điều bạn có thể thêm vào bài viết:

Hình ảnh so sánh

Câu cảm

?

## Vận dụng

Chơi trò chơi *Em là hướng dẫn viên*:

Đóng vai hướng dẫn viên, giới thiệu một địa điểm du lịch trên đất nước Việt Nam.





# MỘT MÁI NHÀ CHUNG

Tuần

32

Bài  
1

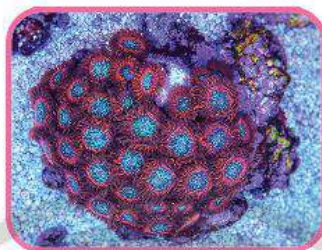
## Cậu bé và mẫu san hô

### Khởi động

Đọc và nói về tên gọi các loài sinh vật biển trong từng bức ảnh dưới đây:



cua mặt trắng



san hô tổ ong



ốc gai

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Cậu bé và mẫu san hô



1. Nhà Khánh có một bể cá thủy sinh tuyệt đẹp. Khánh rất thích ngồi ngắm bầu cá cảnh đùa vui cùng nhau.

– Ước gì có một ngôi nhà san hô cho bọn cá nhỉ! – Chị Hai nói.

Một ngôi nhà san hô giữa bể cá! Chỉ nghĩ thôi, Khánh đã mê tít.

2. Cuối tuần, bố đưa Khánh đi thăm khu bảo tồn biển. Giữa khu bảo tồn là một bãi san hô lớn. Lần đầu tiên, Khánh thấy san hô hoá thạch.

San hô kết lấy nhau hết một tổ ong khổng lồ, rêu bám đầy như dẹt thảm. Khánh phát hiện một mẫu san hô nhỏ nằm lẫn lóc gần mép nước. Nhìn nó tròn vo, da xù xì. "Thật là một ngôi nhà cá đẹp mê li!" – Khánh thầm nghĩ, cậu nhặt mẫu san hô và giữ chặt trong lòng bàn tay.



3. Cuối buổi tham quan, Khánh được xem phim về môi trường biển. Mọi người xôn xao rồi lặng đi trước cảnh một bãi san hô đang chết. Rác thải bám đầy trên những cụm san hô bạc trắng. Khánh nhớ mãi cảnh một người đeo kính lặn nạy cả mảng san hô lớn, vớt lên bờ... Khánh cúi xuống, cậu nghe như mẩu san hô đang sụt sùi trong lòng bàn tay.



4. Trên đường về, qua bãi san hô, Khánh thả lại ngôi nhà định tặng bầy cá nhà mình xuống nước.

Văn Hiến

?

1. Chị Hai ao ước điều gì?
2. San hô hoá thạch được so sánh với hình ảnh nào?
3. Khánh nghĩ và làm gì khi nhìn thấy mẩu san hô nằm lẫn lóc gần mép nước?
4. Theo em, vì sao mọi người lặng đi trước cảnh một bãi san hô đang chết?
5. Hành động của Khánh trên đường về nói lên điều gì?

## 2. Đọc một truyện về thiên nhiên:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em thấy thú vị.



b. Kể lại một đoạn truyện em thích.





## Ôn chữ hoa Q, V

- Viết từ:



- Viết câu:

Cảnh rừng Việt Bắc thật là hay  
Vượn hót chim kêu suốt cả ngày.

Hồ Chí Minh



### 1. Tìm 2 – 3 từ ngữ:

a. Chỉ tài nguyên thiên nhiên:

- Trên mặt đất **M:** cây xanh
- Trong lòng đất **M:** than đá
- Dưới biển **M:** san hô

b. Chỉ hoạt động giữ gìn, bảo vệ tài nguyên thiên nhiên.

**M:** chăm sóc cây xanh

### 2. Chọn từ ngữ trong khung phù hợp với mỗi 🌀:

bằng tiếng gáy "ò... ó... o..." lạnh lạnh vang xa

bằng những chiếc lông gai dài và sắc nhọn

với những chiếc vỏ ốc biển nhỏ nhắn

- 🌀, bố đã làm cho anh em tôi nhiều đồ dùng xinh xắn.
- Những chú gà trống gọi bản làng thức dậy 🌀.
- Nhím tự bảo vệ mình 🌀.

### 3. Đặt 1 – 2 câu nói về hoạt động bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, trong câu có từ ngữ trả lời câu hỏi *Khi nào?* hoặc *Ở đâu?*

**M:** Lớp em chăm sóc cây xanh ở vườn trường.

### Vận dụng

Trao đổi với bạn những điều nên làm và không nên làm để bảo vệ môi trường biển.



## Bài 2

# Hương vị Tết bốn phương

### Khởi động

Giới thiệu với bạn một món ăn ngày Tết ở quê em theo gợi ý:

|     |         |          |   |
|-----|---------|----------|---|
| Tên | Màu sắc | Hương vị | ? |
|-----|---------|----------|---|

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Hương vị Tết bốn phương

Người Nhật Bản thường ăn mì Sô-ba vào đêm giao thừa để tạm biệt năm cũ và đón chào năm mới. Họ tin rằng, sợi mì dài và dai là biểu tượng cho sự trường thọ và may mắn.



Người Lào thường tặng nhau món lạp thay lời chúc may mắn đầu năm. Lạp được làm bằng thịt gà hoặc thịt bò tươi trộn với gia vị và thính, ăn chung với xôi nóng.

Người dân Ca-na-đa thường ăn món bánh bột nướng vào dịp năm mới. Nhân bánh làm từ thịt bò, thịt heo hoặc cá hồi và khoai tây băm nhỏ, bên ngoài là lớp bột thơm ngon.



Phụ nữ Mê-xi-cô thường cùng nhau làm bánh bột ngô nhồi với pho mát và thịt, gói trong lá chuối hoặc lá ngô vào các dịp lễ tết. Sau khi hoàn thành, bánh được gửi biếu bạn bè, gia đình và hàng xóm.

Thảo Nguyên tổng hợp



- **Sô-ba** (Soba): một món mì truyền thống của người Nhật, có thể ăn nóng hoặc lạnh.
- **Thính**: bột làm bằng gạo hoặc ngô rang giã nhỏ, có mùi thơm.

?

1. Vì sao người Nhật Bản thường ăn mì Sô-ba vào đêm giao thừa?
2. Đầu năm, người Lào tặng nhau món lạp thay cho điều gì?
3. Nhân bánh bột nướng của người Ca-na-đa được làm từ những nguyên liệu gì?
4. Trong các dịp lễ tết, phụ nữ Mê-xi-cô thường cùng nhau làm gì?
5. Bài đọc giúp em biết thêm điều gì?

## 2. Nói về một món bánh quen thuộc của Việt Nam mà em biết.



## 1. Đọc lời các nhân vật trong tranh và trả lời câu hỏi.

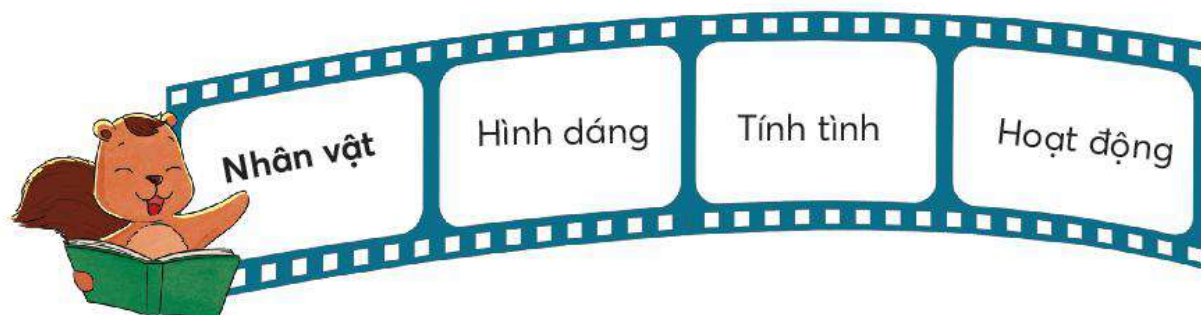
Nê-mô trong phim  
Đi tìm Nê-mô vừa  
dễ thương vừa  
thông minh...



Thật tuyệt!  
Cuối tuần tớ sẽ  
xin bố mẹ  
đi xem.

- a. Hai bạn nói về nhân vật nào?
- b. Nhân vật ấy có đặc điểm gì?

2. Nói về một số đặc điểm của nhân vật em thích trong truyện tranh hoặc phim hoạt hình dựa vào gợi ý:



1. Viết đoạn văn ngắn nêu lí do em thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện đã đọc hoặc đã nghe dựa vào gợi ý:



2. Trang trí và trưng bày bài viết.



## Vận dụng

Giới thiệu với bạn bè một cuốn truyện hoặc nội dung quảng cáo một phim hoạt hình em thích.



Khởi động

Nói về sự thay đổi màu sắc của bầu trời vào các buổi trong ngày hoặc các mùa trong năm.

Khám phá và luyện tập



1. Đọc và trả lời câu hỏi:

Một mái nhà chung

(Trích)

Mái nhà của chim  
Lợp nghìn lá biếc  
Mái nhà của cá  
Sóng xanh rập rình.

Mái nhà của dím  
Sâu trong lòng đất  
Mái nhà của ốc  
Tròn vo bên mình.

Mái nhà của em  
Nghiêng giàn gấc đỏ  
Mái nhà của bạn  
Hoa giấy lợp hồng.

Mọi mái nhà riêng  
Có mái nhà chung  
Là bầu trời xanh  
Xanh đến vô cùng.

Mọi mái nhà riêng  
Có mái nhà chung  
Rực rỡ vòm cao  
Bảy sắc cầu vồng.







Bạn ơi, ngược mắt  
 Ngược mắt lên trông  
 Bạn ơi, hãy hát  
 Hát câu cuối cùng:  
 Một mái nhà chung  
 Một mái nhà chung...

Định Hải

**Dí:** tên gọi khác của nhím, loài gặm nhấm, có lông nhọn hình que, sống trong hang đất ở vùng rừng núi.

**?**

1. Mái nhà của mỗi con vật dưới đây có đặc điểm gì?






2. Nhà của các bạn nhỏ được nhắc đến ở khổ thơ thứ ba có gì đẹp?
3. Mái nhà chung được nhắc đến trong bài thơ là gì?
4. Em cảm thấy thế nào khi được sống dưới mái nhà chung?

★ Học thuộc lòng bốn khổ thơ đầu.

## 2. Đọc một bài thơ về thiên nhiên:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những điều em ghi nhớ.



b. Nói 1 – 2 câu có hình ảnh so sánh về cảnh đẹp được nhắc đến trong bài thơ.





1. Nhớ – viết: **Một mái nhà chung** (bốn khổ thơ đầu).

2. Chọn chữ **d** hoặc chữ **gi** thích hợp với mỗi .

Trời đã vào  ữa thu. Buổi sáng thức  ậy thấy se se lạnh. Sương non đọng mờ mờ dưới chân đề khuất  ó. Đó cũng là lúc vào mùa câu cá rô. Chúng tôi luộc khoai sọ, bóc vỏ, cho khoai vào cối  ă cùng thính và mẻ chua để làm mỗi câu.

Theo Nguyễn Quang Thiều

(3) Chọn chữ hoặc vần thích hợp với mỗi .

a. Chữ **l** hoặc chữ **n**

Sớm  ay mấy chú ve  
Rủ nhau thay áo mới  
Ngủ  ướng cả  ăm rồi  
Giờ mùa thi đã tới!  
  
Cánh mỏng xanh biêng biếc  
Ve con  ắc cái hông  
Chiếc  oa từ năm cũ  
Cũng choàng dậy  uyện âm.

Theo Bảo Ngọc

b. Vần **ươn** hoặc vần **ương** và thêm dấu thanh (nếu cần)

Cây từng ngày v  lên  
Con đ  thêm bóng mát  
Hoa toả h  thơm ngát  
Bướm l  vòng quanh quanh  
Khu v  xanh biếc xanh  
Em yêu th  biết mấy!

Theo Nhật Quang



1. Tìm từ ngữ có nghĩa trái ngược với từ ngữ được in đậm trong đoạn thơ sau:

Mặt trời vừa thức  
Nắng đã **xuống** vườn  
Công việc **đầu tiên**  
Nhặt sương lá cải.

Rồi nắng nhẹ tới  
Lau vũng nước sân  
Soi tia ấm nồng  
**Vào** trong nhà ngủ.

Hoàng Tá

2. Chọn các cặp từ có nghĩa trái ngược nhau phù hợp với mỗi 🌸 trong các thành ngữ, tục ngữ sau:

lở – bồi

nắng – mưa

lên – xuống

- a. 🌸 rừng, 🌸 biển  
b. Bên 🌸, bên 🌸  
c. Mau sao thì 🌸, vắng sao thì 🌸

3. Đặt 1 – 2 câu kể có sử dụng cặp từ ngữ có nghĩa trái ngược nhau.

M: Mùa hè **nóng**, mùa đông **lạnh**.

## Vận dụng

1. Giải ô chữ sau:

1



2



3



4



1

2

3

4

5

6

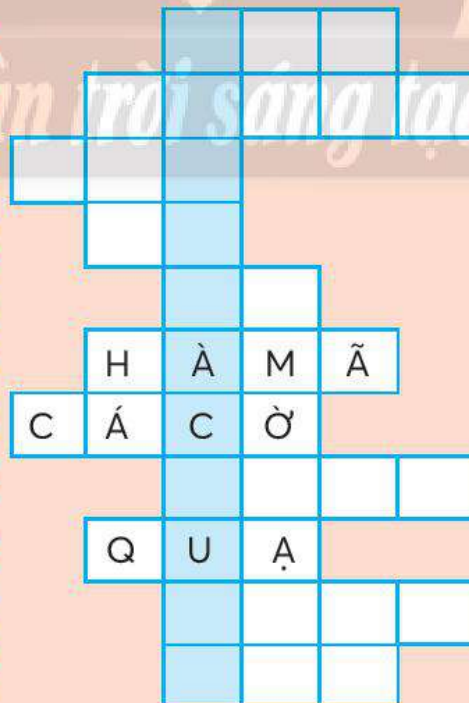
7

8

9

10

11



5



8



10



11



2. Nói 1 – 2 câu về một con vật có trong ô chữ vừa hoàn thành.





## Đi tàu trên sông Von-ga

### Khởi động

Nói về cảnh đẹp trong bức tranh của bài đọc.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:



### Đi tàu trên sông Von-ga

Tôi còn nhớ rất rõ những ngày thu vô cùng đẹp đẽ ấy.

Suốt từ sáng đến tối, tôi với bà tôi đứng trên boong tàu. Dưới bầu trời trong sáng, đôi bờ sông Von-ga được mùa thu nhuộm lên một màu vàng óng như hai dải lụa. Con tàu màu gạch tươi đi ngược dòng sông, bánh lái uể oải khuấy động mặt nước xanh sẫm. Nó kéo theo ở đầu sợi dây cáp dài một chiếc sà lan xám trông giống như con bọ đất.



Mặt trời lững lờ di chuyển trên sông, cảnh vật đổi mới từng giờ, từng phút. Những ngọn đồi xanh giống như những nếp gấp lộng lẫy trên bộ y phục sang trọng của mặt đất. Hai bên bờ sông, các thành phố và làng mạc nom xa như những chiếc bánh. Thỉnh thoảng có chiếc lá thu vàng bập bênh trên mặt nước.

– Cháu nhìn xem, đẹp chưa kia! – Chốc chốc bà tôi lại nhắc lại, nét mặt bà rạng rỡ, đôi mắt rưng rưng vì vui sướng...

Mác-xim Go-rơ-ki, Trần Khuyển, Cẩm Tiêu dịch

- **Sông Von-ga** (Volga): con sông lớn nhất nước Nga.
- **Sà lan**: một phương tiện vận chuyển hàng hoá trên sông, có đáy bằng, thành thấp.

?

1. Tác giả cùng bà đi tàu trên sông Von-ga vào mùa nào?
2. Đồi bờ sông Von-ga được so sánh với gì? Vì sao?
3. Cảnh vật hai bên bờ sông được tả trong đoạn 3 có gì đẹp?
4. Chi tiết nào cho thấy bà của tác giả rất thích chuyến đi?
5. Em thích cảnh đẹp nào được tả trong bài? Vì sao?

**2. Nói câu thể hiện cảm xúc của em trước một cảnh đẹp thiên nhiên.**





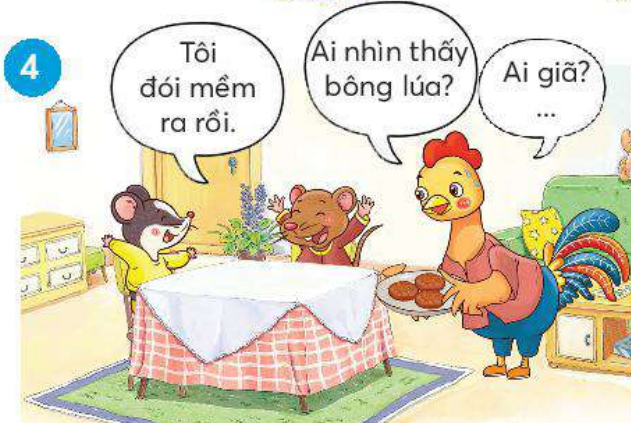
## 1. Xem tranh, kể lại từng đoạn của câu chuyện.

### Bông lúa

Theo Truyện dân gian U-crai-na



Gà trống tìm được bông lúa mì.



Hai chú chuột lúng túng bỏ đi.

## 2. Kể lại toàn bộ câu chuyện.





**1. Nói về một việc làm của em hoặc bạn em góp phần bảo vệ môi trường dựa vào gợi ý:**

a. Đó là việc gì?



b. Việc đó diễn ra ở đâu? Vào lúc nào?

c. Có những ai tham gia?

d. Công việc diễn ra thế nào?

e. Kết quả ra sao?

g. Cảm xúc của em hoặc các bạn khi tham gia việc đó?

**2. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) thuật lại một việc làm của em hoặc bạn em góp phần bảo vệ môi trường.**

**3. Trao đổi với bạn những điều em thích ở bài viết của bạn.**

Từ ngữ chỉ thời gian



Hình ảnh đẹp



Câu văn hay



## Vận dụng

**1. Chia sẻ với bạn về một bức tranh thiên nhiên.**

**2. Nói 1 – 2 câu về hình ảnh em thích trong bức tranh.**



## Khởi động

Quan sát tranh của bài đọc và cho biết:

- Tranh vẽ những con vật nào?
- Đoán xem chuyện gì xảy ra với mỗi con vật.

## Khám phá và luyện tập



### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

## Cóc kiện Trời

1. Ngày xưa, có một năm trời hạn hán, ruộng đồng nứt nẻ, cây cối trụi trơ, chim muông khát khô.

Cóc thấy nguy quá, bèn lên thiên đình kiện Trời. Dọc đường, gặp cua, gấu, cọp, ong, cáo. Tất cả đều xin đi theo.

2. Đến cửa Nhà Trời, chỉ thấy một cái trống to, cóc bảo:

– Anh cua bò vào chum nước này, cô ong đợi sau cánh cửa. Còn chị cáo, anh gấu, anh cọp thì nấp hai bên.





Sắp đặt xong, cóc lấy dùi đánh ba hồi trống. Thấy cóc dám náo động thiên đình, Trời nổi giận, sai gà ra trị tội. Gà vừa bay đến, cáo nhảy xổ tới, cắn cổ gà tha đi. Trời sai chó bắt cáo. Chó mới ra tới cửa đã bị gấu quật ngã. Trời sai Thần Sét trị gấu. Thần Sét hùng hổ đi ra, chưa kịp nhìn địch thủ đã bị ong bay ra đốt túi bụi. Thần nhảy vào chum nước, lập tức cua giơ càng ra kẹp. Thần đau quá, nhảy ra thì bị cọp vồ.

3. Trời đành mời cóc vào. Cóc tâu:

– Muôn tâu Thượng đế! Đã lâu lắm rồi, trần gian không hề có mưa. Thượng đế cần làm mưa ngay để cứu muôn loài.

Trời dịu giọng:

– Thôi cậu về đi. Ta sẽ cho mưa xuống!

Lại còn dặn thêm:

– Lần sau, hễ muốn mưa, cậu chỉ cần nghiêng răng báo hiệu cho ta!

4. Cóc về đến trần gian thì nước đã ngập cả ruộng đồng.

Từ đó, hễ cóc nghiêng răng là trời đổ mưa.

Truyện cổ Việt Nam

?

1. Các con vật xin theo cóc đi đâu? Vì sao?

2. Cóc làm gì trước khi đánh trống?

3. Thuật lại cuộc chiến đấu giữa hai bên.

4. Theo em, vì sao Trời phải thay đổi thái độ?

5. Truyện giúp em hiểu thêm điều gì?





## 2. Đọc một bài văn về thiên nhiên:

a. Viết vào *Phiếu đọc sách* những nội dung em thích.



b. Chia sẻ với bạn những điều em biết thêm về cảnh thiên nhiên được nhắc đến trong bài văn.



### 1. Nghe – viết:

#### Vời vơi Ba Vì

Vẻ đẹp của Ba Vì biến ảo lạ lùng từng mùa trong năm, từng giờ trong ngày. Thời tiết thanh tịnh, trời trong trẻo, ngồi phóng tầm mắt qua những thung lũng xanh biếc, Ba Vì hiện lên như hòn ngọc bích. Những đám mây nhuộm màu biến hoá muôn hình, nghìn dạng tựa như nhà ảo thuật có phép tạo ra một chân trời rực rỡ.



Theo Võ Văn Trực

2. Chọn vần **ênh** hoặc vần **uênh** thích hợp với mỗi  và thêm dấu thanh (nếu cần):

th  thang 

bồng b  

h  hoang 

hoan ngh  

thác gh  

x  xoàng 

**(3) Chọn chữ hoặc dấu thanh thích hợp với mỗi  **:

a. Chữ **l** hoặc chữ **n**

Hoa cỏ  au bung  ở. Những cây sao, cây gạo, cây trám  ả tả trút những chiếc lá vàng, lá đỏ, lá  ầu. Phía chân trời, những đám mây màu phấn hồng  ăn tản hình vảy cá. Đàn chim di cư cuối cùng đang dang cánh bay về phương Nam tránh rét.

Theo Nguyễn Thuý Loan



b. Dấu **hỏi** hoặc **dấu ngã**

Giữa mùa mưa, những bãi rơm đã  ngà màu của đất. Rạ hoà trộn vào bùn nhao nuôi dưỡng những mầm lúa xanh mướt. Bầy gà tìm giun đất, bới đồng rơm ướt vung vãi ra sân. Những cái nấm trên mảng rơm mục đã giương chiếc dù nhỏ xíu, thấp tè.

Theo Nguyễn Ngọc Tư



**1. Tìm trong đoạn văn sau 3 – 4 từ ngữ:**

- a. Chỉ sự vật
- b. Chỉ hoạt động
- c. Chỉ đặc điểm, tính chất

Nắng ấm, sân rộng và sạch. Mèo con chạy giỡn hết góc này đến góc khác, hai tai dựng đứng lên, cái đuôi ngoe nguẩy. Chạy chán, mèo con lại nép vào một gốc cau, một sợi lông cũng không động – nó rình một con bướm đang chập chờn bay qua. Bỗng cái đuôi quất mạnh một cái, mèo con chồm ra. Hụt rồi!

Nguyễn Đình Thi

**2. Chuyển câu "Mèo con chạy.":**

- a. Thành câu hỏi
- b. Thành câu khiến

**3. Đặt 2 – 3 câu về một con vật em biết, trong đoạn có câu hỏi hoặc câu khiến.**

**Vận dụng**

Đóng vai, nói và đáp lời của cóc và các con vật khi Trời đồng ý làm mưa.





## Bồ câu hiếu khách

### Khởi động

Chia sẻ những điều em biết về chim bồ câu.

### Khám phá và luyện tập



#### 1. Đọc và trả lời câu hỏi:

### Bồ câu hiếu khách

Những chú chim bồ câu luôn thu hút sự chú ý của du khách khi đặt chân đến quảng trường Đu-ô-mô, trái tim của Mi-lan. Bồ câu ở đây có nhiều màu: có con nâu sẫm, có con trắng xám, có con cổ xanh ánh như đeo cườm,... Khi bạn đứng trước nhà thờ Đu-ô-mô cổ kính, những tiếng gù gù hoà lẫn tiếng bước chân, tiếng đập cánh của hàng ngàn chú chim đem đến cho bạn cảm giác thật thư thái.





Bồ câu ở đây vô cùng dạn người. Bạn có thể dễ dàng chạm tay hoặc vuốt ve chúng. Chúng sẽ thân thiện đáp lại bạn bằng cách đậu trên tay, trên vai và dừng lại xung quanh bạn như lưu luyến.

Chúng cũng sẵn sàng hợp tác với du khách để cùng họ ghi lại những khoảnh khắc vô cùng ấn tượng khi dừng chân ở Mi-lan xinh đẹp.

Gia Linh tổng hợp

- **Đu-ô-mô** (Piazza del Duomo): quảng trường trung tâm của thành phố Mi-lan, có nhà thờ cổ với kiến trúc đặc sắc.
- **Mi-lan** (Milan): thành phố lớn của nước Ý, nổi tiếng thế giới bởi vẻ đẹp cổ kính.
- **Thư thái**: cảm thấy nhẹ nhàng, dễ chịu.
- **Dạn**: không e ngại, sợ sệt.
- **Lưu luyến**: không muốn rời xa.
- **Khoảnh khắc**: khoảng thời gian rất ngắn.

- ?
1. Điều gì thu hút sự chú ý của du khách khi đến quảng trường Đu-ô-mô?



2. Bồ câu ở quảng trường Đu-ô-mô có đặc điểm gì?
3. Những âm thanh nào khiến du khách cảm thấy thư thái?
4. Tìm những chi tiết cho thấy bồ câu ở đây vô cùng dạn người.
5. Theo em, vì sao bài đọc có tên là *Bồ câu hiếu khách*?

## 2. Nói 1 – 2 câu:

- a. Thể hiện tình cảm, cảm xúc của em với những chú chim bồ câu ở quảng trường Đu-ô-mô.
- b. Về những việc cần làm để bảo vệ những chú chim.





## 1. Kể từng đoạn của câu chuyện theo tranh

### Cóc kiện Trời

Truyện cổ Việt Nam



## 2. Kể lại toàn bộ câu chuyện bằng lời của một nhân vật trong truyện.



1. Nói về lí do em thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện đã đọc hoặc đã nghe dựa vào gợi ý:
  - a. Đó là nhân vật nào?
  - b. Lí do em thích hoặc không thích nhân vật ấy?
  - c. Bài học hoặc lời khuyên em muốn dành cho nhân vật là gì?
2. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) nêu lí do em thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện đã đọc hoặc đã nghe.

### Vận dụng

Chia sẻ với bạn bè hoặc người thân những điều thú vị em khám phá được về một nước trên thế giới.



# ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ II

Tuần

35



Tiết 1

1. Ôn luyện đọc thành tiếng và học thuộc lòng.
2. Đọc và trả lời câu hỏi:

## Giữa lòng biển xanh

Ngôi nhà của cá  
Giữa lòng biển sâu  
Lóng lánh muôn màu  
Thích ơì là thích.

Anh cua tinh nghịch  
Ục ịch bò ngang  
Vung vẩy đôi càng  
Như đang tập võ.

Một bầy cá nhỏ  
Múa lượn tung tăng  
Chú tôm nghiêng ngó  
Nhảy càngh thêm hăng.

Bé mực dung dăng  
Xoè ô đi học  
Khi nào bé khóc  
Rây mực lung tung.

Bác ốc oai hùng  
Giống toà tháp trắng  
Chị rong ung dung  
Uốn mình duyên dáng.

Những đêm trăng sáng  
Cả nhà cá vui  
Ngàn sao lấp lánh  
Cùng ủa xuống bơi.

Hoài Khánh

- **Ục ịch:** (di chuyển) chậm, nặng nề.
- **Dung dăng:** nắm tay nhau, đứng đưa theo nhịp bước đi.

?

1. Ngôi nhà của cá có những gì đặc biệt?
2. Tìm từ ngữ miêu tả vẻ độc đáo của những con vật sau:



3. Cá mực, ốc, rong được miêu tả thế nào?
4. Vì sao những đêm trăng sáng cả nhà cá thấy vui?
5. Em thích nhất hình ảnh nào trong bài? Vì sao?





## Tiết 2

1. Ôn luyện đọc thành tiếng và học thuộc lòng.
2. Nghe – viết:

### Nhạn biển

Nhạn biển há mỏ nhận con tép mẹ mớm cho. Tép mang vị mặn, mang sức biển truyền cho nhận, nó lớn nhanh như thổi. Một ngày kia, nó đã một mình đứng bên bờ biển ào ạt sóng gió nhìn trời xa xăm. Trời biển mênh mông không bờ. Và đôi cánh lần đầu tiên trong đời xoè ra, đón ngọn gió đầu tiên, lao vút lên không trung.



Theo Nguyễn Phan Hách

### (3) Chọn chữ hoặc vần thích hợp với mỗi 🌸:

a. Chữ **d** hoặc chữ **r**

- 🌸ê mẹ 🌸ẫn đàn con 🌸a suối uống nước.
- 🌸ười tán phượng, 🌸àn nhạc ve ngân ra 🌸ả.

b. Vần **it** hoặc vần **ich** và thêm dấu thanh (nếu cần)

- Cây m 🌸 sai trĩu quả trông thật th 🌸 mắt.
- Mấy chú chim sâu lách ch 🌸 đùa ngh 🌸 trong vòm lá.



## Tiết 3

1. Ôn luyện đọc thành tiếng và học thuộc lòng.
2. Tìm 1 – 2 đặc điểm được so sánh với nhau có trong từng đoạn thơ, đoạn văn sau:
  - a. Sân nhà em sáng quá  
Nhờ ánh trăng sáng ngời  
Trăng tròn như cái đĩa  
Lơ lửng mà không rơi.

Nhược Thủy

b. Bông chanh đỏ thường đậu trên một cọng sen khô ven đầm. Trông nó thật rực rỡ! Cái mỏ nhọn hoắt và oai vệ, dài như một cái quân bút. Lông ức hung hung vàng, còn toàn thân thì đỏ hồng như một đốm lửa.



Đỗ Chu

c. Dưới chân đồi, những mảnh ruộng mạ non như nhung, những thửa ruộng nước sáng lên như tấm gương.

Thạch Lam

**3. Chuyển câu "Con chim bông chanh đỏ rất đẹp." thành câu cảm và cho biết:**

- a. Từ ngữ bộc lộ cảm xúc
- b. Dấu kết thúc câu

**4. Đặt một câu kể có hình ảnh so sánh nói về:**

- a. Hình dáng của một đồ vật
- b. Màu sắc của một loài hoa



## Đánh giá cuối học kì II

### A. ĐỌC

**1. Đọc thành tiếng và trả lời câu hỏi:**

#### Kiến đền ơn

Sau trận mưa bão, một đàn kiến bị sa vào vũng nước. Chú chim nhỏ nhìn thấy, liền tha mấy cọng cỏ thả xuống làm cầu cho kiến.

Ngày tháng trôi qua, chú chim nhỏ vẫn sống trong tổ trên cành sơn trà đầy gai. Chú không nhớ việc mình cứu đàn kiến. Một hôm có con mèo rừng mò tới tổ chim. Bỗng một đàn kiến bò ra dày đặc khắp cành sơn trà. Mèo hết hoảng bỏ chạy.

Thì ra, đàn kiến không quên chú chim nhỏ cứu chúng thoát khỏi vũng nước.

Theo Truyện cổ Việt Nam



? Những chi tiết nào cho thấy chú chim nhỏ và đàn kiến đã giúp nhau thoát nạn?



## Bạn người đi biển

Hải âu là bè bạn của người đi biển. Chúng báo trước cho họ những cơn bão. Lúc trời sắp nổi bão, chúng càng bay nhiều, vờn sát ngọn sóng hơn và về ổ muộn hơn, chúng cần kiếm mồi sẵn cho lũ con ăn trong nhiều ngày, chờ khi biển lặng.

Hải âu còn là dấu hiệu của điềm lành. Ai đã từng lênh đênh trên biển cả dài ngày, mà thấy những cánh hải âu, lòng lại không cháy bùng hi vọng?

Theo Vũ Hùng

? Người đi biển cảm thấy thế nào khi có những cánh hải âu làm bạn?



## Mặt trời xanh của tôi

(Trích)

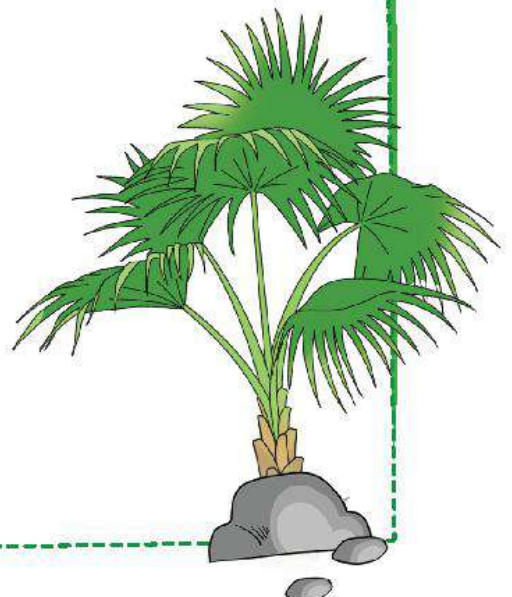
Đã ai lên rừng cọ  
Giữa một buổi trưa hè?  
Gối đầu lên thảm cỏ  
Nhìn trời xanh lá che...

Đã có ai dậy sớm  
Nhìn lên rừng cọ tươi?  
Lá xoè từng tia nắng  
Giống hệt như mặt trời.

Rừng cọ ơi, rừng cọ!  
Lá đẹp, lá ngời ngời  
Tôi yêu, thường vẫn gọi  
Mặt trời xanh của tôi.

Nguyễn Viết Bình

? Vì sao tác giả gọi lá cọ là mặt trời xanh?







## Lá bàng

Mùa xuân, lá bàng mới nảy trông như những ngọn lửa xanh. Sang hè, lá lên thật dày, ánh sáng xuyên qua chỉ còn là màu ngọc bích. Khi lá bàng ngả sang màu lục, ấy là mùa thu. Đến những ngày cuối đông, mùa của lá rụng, nó lại có vẻ đẹp riêng. Lá bàng mùa đông đỏ như đồng, tôi có thể nhìn cả ngày không chán. Năm nào tôi cũng chọn mấy lá thật đẹp vẽ phủ một lớp dầu mỏng, bày lên bàn viết.

Theo Đoàn Giỏi

? Mùa xuân và mùa đông, lá bàng như thế nào?



## 2. Đọc bài và thực hiện các yêu cầu:

### Những người bạn nhỏ

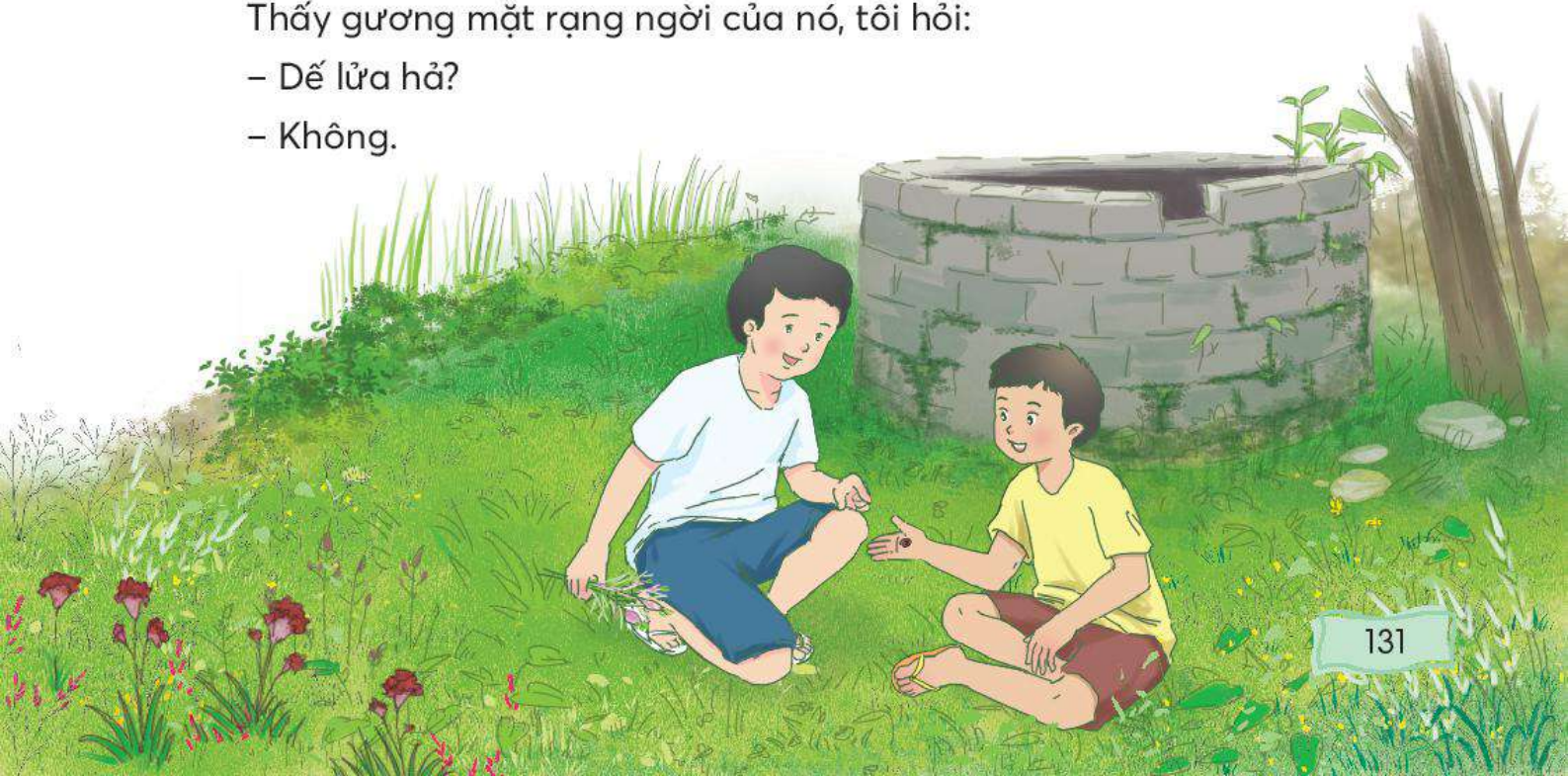
1. Hai anh em tôi đi hái cỏ gà để chơi trò chơi đá gà. Vạt đất quanh giếng đá luôn ẩm ướt nên cỏ dai tốt tươi quanh năm. Cỏ lá gừng, cỏ xuyên chi mọc lẫn với rau dền, rau sam, thỉnh thoảng chen vào một cây hoa mào gà đỏ tía. Cỏ gà mọc chỗ tiếp giáp giữa cỏ và rau.

2. Trong khi tôi loay hoay lựa những cọng cỏ gà thật dai, thật khỏe, hái được cả nắm, thì Tường chưa hái được cọng nào. Nó ngồi lom khom một chỗ, sầm soi cái gì đó trong tay. Tôi ngạc nhiên:

- Sao không hái cỏ gà đi?
- Anh xem này! – Tường xoay người về phía tôi, chìa tay ra.

Thấy gương mặt rạng ngời của nó, tôi hỏi:

- Để lửa hả?
- Không.





Tôi lại gần, cúi xuống nhìn: một con cuốn chiếu đang nằm co trong lòng bàn tay Tường. Nó lấy ngón tay khều khều, thích thú ngắm con cuốn chiếu cuộn tròn người lại như một cái cúc áo.

3. Cái cảnh Tường hồn nhiên chơi với con cuốn chiếu, tôi không lạ. Vì với chúng tôi, không chỉ vật nuôi như trâu, bò, chó, mèo, bồ câu mà cả côn trùng như chuồn chuồn, ve ve cũng là bầu bạn. Chúng tôi có những người bạn nhỏ rất dễ thương là dế, cào cào, cánh quýt, ve sầu,... Thế là, quên chơi trò chơi đá gà, tôi cùng Tường vui đùa với người bạn nhỏ xúu trăm chân.

Theo Nguyễn Nhật Ánh



**Cuốn chiếu:** động vật nhỏ có nhiều đôi chân, thân tròn có thể cuộn lại được.

**Chọn ý trả lời đúng cho các câu hỏi dưới đây:**

a. Hai anh em bạn nhỏ định chơi trò chơi gì?

- ☐ Hái cỏ                      ☐ Đá gà                      ☐ Hái rau

b. Cỏ gà mọc ở đâu?

- ☐ Mọc lẫn với rau sam  
☐ Mọc lẫn với hoa mào gà  
☐ Mọc chỗ tiếp giáp giữa cỏ và rau

c. Vì sao bạn nhỏ không ngạc nhiên khi thấy em trai hồn nhiên chơi với con cuốn chiếu?

- ☐ Vì bạn nhỏ rất yêu thương em trai, muốn thấy em trai vui vẻ.  
☐ Vì hai anh em xem những con vật quanh mình là bầu bạn.  
☐ Vì cuốn chiếu là một con vật chỉ nhỏ bé như cái cúc áo.

d. Vì sao bạn nhỏ và em trai quên mất việc hái cỏ gà để chơi?

- ☐ Vì tìm thấy cả cỏ lá gừng và cỏ xuyên chi  
☐ Vì tìm thấy rau dền, rau sam lẫn trong đám cỏ  
☐ Vì còn mãi chơi với con cuốn chiếu

e. Trong câu "Hai anh em tôi đi hái cỏ gà.", từ ngữ nào trả lời câu hỏi *Làm gì?*

- ☐ Đi hái cỏ gà                      ☐ Hái cỏ gà                      ☐ Tôi đi hái cỏ gà

g. Câu văn nào dưới đây có hình ảnh so sánh?

- Cỏ lá gừng, cỏ xuyên chi mọc lẫn với rau dền, rau sam.
- Con cuốn chiếu cuộn tròn người lại như một cái cúc áo.
- Tôi loay hoay lựa những cọng cỏ gà dai và khoẻ nhất để hái.

**Thực hiện các yêu cầu dưới đây:**

h. Đặt một câu thể hiện cảm xúc của em về hai anh em Tường.

i. Vì sao anh em Tường gọi con cuốn chiếu là "người bạn nhỏ xiu trắm chân"?

k. Đặt tên khác cho câu chuyện.

## B. VIẾT

### 1. Nghe – viết:

#### Thả diều bên dòng sông quê hương

Em buông lên cánh diều  
Sông nổi dài tay gió  
Những buổi chiều thong thả  
Sông chơi diều cùng em

Bay lên! Kia bay lên!  
Những cánh bay ngũ sắc  
Trời quê hương xanh ngắt  
Những tiếng cười chao nghiêng

Bay lên! Kia bay lên!  
Kiễng chân, reo mắt phố  
Thấm tươi khăn quàng đỏ  
Tung tăng buổi tan trường.

Đàm Chu Văn



### 2. Thực hiện một trong các đề bài dưới đây:

- a. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) nêu tình cảm, cảm xúc của em với nhân vật Tường trong truyện *Những người bạn nhỏ*.
- b. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) nêu lí do em thích hoặc không thích một nhân vật trong câu chuyện đã học ở lớp 3.
- c. Viết đoạn văn ngắn (từ 8 đến 10 câu) thuật lại một việc em hoặc bạn bè đã làm để góp phần giữ gìn trường, lớp sạch đẹp.



## MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

|               | Trang |
|---------------|-------|
| <b>B</b>      |       |
| bài           | 4     |
| bài đọc       | 14    |
| bài thơ       | 17    |
| bài văn       | 33    |
| <b>C</b>      |       |
| câu           | 3     |
| câu cảm       | 5     |
| câu chuyện    | 6     |
| câu hỏi       | 3     |
| câu kể        | 35    |
| câu khiến     | 4     |
| câu văn       | 21    |
| chi tiết      | 15    |
| chữ           | 4     |
| <b>D</b>      |       |
| dấu chấm than | 4     |
| dấu hai chấm  | 7     |
| dấu hỏi       | 4     |
| dấu ngã       | 4     |
| dấu ngoặc kép | 6     |
| dấu thanh     | 114   |
| dòng thơ      | 21    |

|                      | Trang |
|----------------------|-------|
| <b>Đ</b>             |       |
| đoạn thơ             | 87    |
| đoạn truyện          | 22    |
| đoạn văn             | 4     |
| <b>K</b>             |       |
| khổ thơ              | 18    |
| <b>N</b>             |       |
| nghĩa                | 3     |
| nhân vật             | 4     |
| <b>T</b>             |       |
| tiếng                | 3     |
| truyện               | 5     |
| từ                   | 3     |
| từ chỉ đặc điểm      | 8     |
| từ chỉ sự vật        | 9     |
| từ ngữ               | 12    |
| từ ngữ chỉ hoạt động | 27    |
| <b>V</b>             |       |
| văn                  | 34    |
| <b>Y</b>             |       |
| ý                    | 46    |

## BẢNG TRA CỨU TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

|                                 | Trang |
|---------------------------------|-------|
| Ca-na-đa (Canada)               | 109   |
| Đu-ô-mô (Plazza del Duomo)      | 124   |
| Lép Tôn-xtôi (Lev Tolstoy)      | 67    |
| Lê-ô-pôn (Leopold Mozart)       | 24    |
| Mác-xim Go-rơ-ki (Maksim Gorky) | 117   |
| Mê-xi-cô (Mexico)               | 109   |
| Mi-lan (Milan)                  | 124   |
| Mô-da (Wolfgang Amadeus Mozart) | 24    |
| Nê-mô (Nemo)                    | 110   |
| Ô-lim-pi-a (Olympia)            | 51    |
| Ô-lim-pích (Olympic)            | 6     |
| Phi-líp-pin (Philippines)       | 44    |
| Rô-ma (Roma)                    | 18    |
| U-crai-na (Ukraina)             | 118   |
| Von-ga (Volga)                  | 9     |



---

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn  
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn  
trong cuốn sách này.*

---

**Chịu trách nhiệm xuất bản:**

Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI  
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

**Chịu trách nhiệm nội dung:**

Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: NGUYỄN THỊ THU TRANG – NGUYỄN TRỌNG PHÚC –  
NGUYỄN VĂN QUẢNG

Biên tập mỹ thuật: HONG NHÂN

Thiết kế sách: TRẦN NGUYỄN ANH TÚ

Trình bày bìa: THÁI HỮU DƯƠNG

Minh họa: NGUYỄN NGỌC ĐAN THANH – HONG NHÂN – ĐẶNG NGỌC HÀ –  
PHẠM QUỐC HƯNG – TÓNG THANH THẢO

Sửa bản in: NGUYỄN THỊ THU TRANG

Chế bản: CÔNG TY CP DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC GIA ĐỊNH

---

**Bản quyền © (2022) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.**

---

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

**TIẾNG VIỆT 3 – TẬP HAI (CHÂN TRỜI SÁNG TẠO)**

Mã số: G2HH3V002M22

In ..... bản, (QĐ ....) khổ 19 x 26,5 cm.

Đơn vị in: ..... địa chỉ .....

Cơ sở in: ..... địa chỉ .....

Số ĐKXB: 176-2022/CXBIPH/11-59/GD

Số QĐXB: .../QĐ- GD - HN ngày ... tháng ... năm 20...

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN: Tập 1: 978-604-0-31056-9

Tập 2: 978-604-0-31057-6



HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH



## BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 3 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

- |                                                                        |                                     |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1. TIẾNG VIỆT 3 – TẬP MỘT                                              | 8. TIN HỌC 3                        |
| 2. TIẾNG VIỆT 3 – TẬP HAI                                              | 9. ĐẠO ĐỨC 3                        |
| 3. TOÁN 3 – TẬP MỘT                                                    | 10. ÂM NHẠC 3                       |
| 4. TOÁN 3 – TẬP HAI                                                    | 11. MĨ THUẬT 3 (BẢN 1)              |
| 5. TIẾNG ANH 3 Family and Friends<br>(National Edition) – Student Book | 12. MĨ THUẬT 3 (BẢN 2)              |
| 6. TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI 3                                                | 13. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 3 (BẢN 1) |
| 7. CÔNG NGHỆ 3                                                         | 14. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 3             |

### Các đơn vị đầu mối phát hành

- Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội  
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
  - Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng  
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
  - Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam  
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
  - Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long
- Sách điện tử:** <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập <http://hanhtrangso.nxbgd.vn> và nhập mã số tại biểu tượng chia khoá.



ISBN 978-604-0-31057-6



9 786040 310576

**Giá: 20.000 đ**